

Direktionsprotokoll 2017-11-10

Direktionsprotokoll 2017-11-10

Plats och tid	Landvetter air port hotell Landvetter, kl 9,30 – 12,00
Omfattning	§§ 72-86
Beslutande	Ulf Olsson (S) ordförande Crister Persson (C) 1-e vice ordförande Peter Rosholm (S) Johnny Carlsson (C) Stefan Carlsson (S) Mattias Josefsson (S) Bengt Hilmersson (C)
Ersättare	Christer Johansson (M) Johan Björkman (M) Tony Hansén (S) Roger Willhelmsson (M) Tony Willner (S)
Adjungerade	Jana Nilsson (S) Varberg Cristina Bernevång (KD) Anders Leijohielm (LPO) Tom Andersson (MP) Lennart Andreasson (V)
Övriga	Magnus Haggren, Förbundsdirektör Joakim Svärdström, Regionutvecklingschef Lena Brännmar, Administrativ chef Magnus Nilsson, Kommunchef Svenljunga Carita Brovall, Kommunchef Tranemo Lars Björkqvist, Kommunchef Vårgårda

Sekreterare
Lena Brännmar

Ordförande.....
Ulf Olsson

Justerare.....
Crister Persson

Direktionsprotokoll 2017-11-10

§ 72 **Val av justerare**

Crister Persson (C) utses att jämte ordförande justera dagens protokoll

§ 73 **Fastställande av dagordning**

Ordförande Ulf Olsson (S) föreslår att tillägga ett ärende under övriga frågor om förbundets engagemang inom miljöområdet.

Direktionen beslutar

att tillägga ärende om förbundets engagemang i miljöområdet under övriga frågor och att därefter fastställa dagordningen

§ 74 **Föregående mötesprotokoll**

Föregående mötesprotokoll från 2017-09-29 läggs till handlingarna.

§ 75 **Framtidsbild Boråsregionen**

Per Kristersson informerar om arbetet med Framtidsbild/strukturbild Boråsregionen. Framtidsbilden är visionen och strukturbilden det fysiska avtrycket.

Per Kristersson informerar om hur han i sitt uppdrag på GR har arbetat i frågan.

Rådslag används som arbetsmetod för den politiska dialogen där tanken är att gå från gemensam insikt till gemensam avsikt. Det som förenar är det som lyfts till den regionala nivån.

Boråsregionen befinner sig i introduktionsfasen och Per Kristersson träffar aktuella nätverk för att ge information om framtidsbild/strukturbild och varför denna behövs. En regional processgrupp bestående av 1 person från respektive nätverk/område ska bildas.

Direktionen beslutar

att ta informationen till dagens protokoll.

§76 **Förbundsdirektör och Regionutvecklingschef informerar**

Ny kommunallag

Magnus Haggren Förbundsdirektör informerar om de förändringar i den nya kommunallagen som berör förbundet. Förändringarna innebär att förbundets förbundsordning ska revideras.

Information om gemensamt remissvar Nationell plan för transportsystemet 2018-2029

Joakim Svärdström Regionutvecklingschef informerar om det förslag som är utskickat och behandlas av BHU den 14 november.

Direktionen beslutar

att ta informationen till dagens protokoll.

§77 **Delårsbokslut per den 31 augusti 2017**

Förbundet bedriver bas och temporär organisation samt fördelar tillväxtmedel. Genom avtal med Västra Götalandsregionen beslutar Direktionen om användning av regionens bidrag för tillväxtingsatsningar i Sjuhärad. I princip gäller medfinansiering med egna förbundsmedel. Förbundet bedriver också Navet Science Center, Medarbetarcentrum och Närvårdskontoret Södra Älvsborg. De senare verksamheterna finansieras och nyttjas olika av medlemskommunerna. Mot den bakgrunden förs dessa som egna resultatenheter i den interna redovisningen.

Sammanfattningsvis har kommunalförbundet per 31 augusti ett utfall om 15 999 tkr. Periodiserat utfall för samtliga verksamheter inom förbundet visar på ett överskott om 1 715 tkr fördelat på kansliet inkl. tillväxtmedel 622 tkr, Navet 54 tkr, Medarbetarcentrum 387 tkr och Närvårdskontoret 652 tkr.

Prognos för hela förbundets verksamhet för år 2017 är ett överskott om 3 000 tkr i förhållande till beslutad budget. Kansliet inkl. tillväxtmedel prognosticerar ett positivt resultat om 2 200 tkr. Överskottet beror till största del av kvarvarande tillväxtmedel från år 2016 om 1 665 tkr. Medlen överfördes till år 2017 för att kunna nyttjas av Direktionen till beslutade särskilda satsningar. Vidare består överskottet till största del av tjänster som varit vakanta i samband med ny rekrytering eller sjukskrivning. Navets prognos för år 2017 är ett överskott om 250 tkr.

Medarbetarcentrums prognos för år 2017 är ett överskott om 250 tkr beroende på högre intäkter än budgeterat för sålda tjänster och till viss del på lägre lönekostnader. Närvårdskontoret prognosticerar ett överskott om 300 tkr. Överskottet är till viss del beroende på ett överskott från år 2016 som fördes över till år 2017 och därutöver på vakant tjänst i samband med rekrytering.

Måluppfyllelsen bedöms som god för samtliga verksamheter.

Direktionen beslutar

att för egen del godkänna upprättat förslag till delårsbokslut per den 31 augusti 2017 för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund och

att översända densamma tillsammans med revisionsberättelse till medlemskommunerna samt

att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

§78 **Revisionsrapport projektstyrning**

De förtroendevalda revisorerna i Sjuhärads kommunalförbund har granskat kommunalförbundets projektstyrning. Revisorernas bedömning är att projektstyrningen i Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund inte är helt ändamålsenlig. Rapporten lyfter bl.a. fram att Direktionen behöver förtydliga vad de vill uppnå i Sjuhärad och sätta upp mätbara mål utifrån målbilden.

Direktionen beslutade 20170929 att anta en ny modell för fördelning av tillväxtmedel som ska gälla i sin helhet från år 2019. Modellen innebär bl.a. att Direktionen kommer att ha en mer tydlig roll i att ge beställningar i form av uppdrag till olika aktörer för att tillgodose de behov som finns i delregionen. Direktionens beslut om ny modell för

Direktionsprotokoll 2017-11-10

tilldelning av tillväxtmedel svarar upp mot flertalet av de bedömningar som rapporten lyfter fram.

Svar på rapporten ska vara de förtroendevalda revisorerna tillhanda senast den 28 februari 2018.

Direktionen beslutar

att ta informationen till dagens protokoll samt

att ge kansliet i uppdrag att till Direktionens sammanträde den 23 februari ta fram förslag på ev. kvarvarande åtgärder samt svar till revisorerna i Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

§79

Beslut om samarbetsavtal med Business Sweden

Verksamheten BRB startades upp inom ramen för kommunalförbundet i december 2017. Under arbetet med framtagande av verksamhetsplan och upprättandet av samarbetsformer med organisationer som främjar företagandet och investeringar togs kontakter för ett samarbete med Business Sweden. Samarbetet med Business Sweden genom avtal möjliggör tillgång till Business Swedens internationella nätverk av etableringskontor och möjlighet att ta del av internationella etableringsförfrågningar. I Västra Götaland finns det för närvarande två etableringskontor, Business Region Göteborg och Position Väst Fyrbodalen.

Business Sweden

Business Sweden bildades januari 2013 genom en sammanslagning av Exportrådet och Invest Sweden. Business Sweden ägs av staten och näringslivet som representeras av Utrikesdepartementet och Sveriges Allmänna Utrikeshandelsförening. Det delade ägandet ger tillgång till kontakter och nätverk på alla nivåer. Business Sweden har ett statligt uppdrag att attrahera utländska investeringar till Sverige. Det görs genom att identifiera och skapa affärsmöjligheter för branscher, företag, och innovationer på den svenska marknaden. Business Swedens syfte är att hjälpa svenska företag att nå sin fulla internationella potential och utländska företag att investera och expandera i Sverige. Det görs genom strategisk rådgivning och praktiskt stöd, såväl i Sverige som på nära 50 av världens mest intressanta marknader.

Samarbetsavtal

Avtal om samarbete med Business Sweden kan endast tecknas med kommunalförbund eller liknande vilket innebär att en enskild kommun inte kan ingå avtal. Genom att skriva avtal ges en stor potential att öka internationella etableringsförfrågningar och därmed placera Sjuhärad i en internationell kontext. Utländska investeringar kan komma att stärka svenska kompetenscentra genom att tillföra kapital, kunskap och möjligheter till partnerskap, något som i sin tur genererar goda exportmöjligheter för regionens företag. Genom ett samarbetsavtal möjliggörs följande:

- Tillgodose och synliggör Boråsregionens samt medlemskommunernas etableringsarbete gentemot utländska investerare
- Samverkan inom etablerings- och investeringsområdet i Västra Götaland
- Kunskap- och erfarenhetsutbyte mellan de olika investeringskontoren i Sverige
- Förbättrar företagens rekryteringsbehov på längre sikt

Tillsammans med Business Sweden ska regionens styrkor och intresseområden inom näringslivsområdet arbetas fram. Resultatet kommer även att bidra i framtagandet av Boråsregionens framtids-/strukturbild. Samarbetsavtalet har framförallt som mål att genom Business Sweden få och generera kvalificerade internationella investerings- och etableringsförfrågningar.

Ekonomiska förutsättningar

Kostnader för att genomföra projektet beräknar på årsbasis till totalt 1 570 tkr.

Personal inkl. PO 770 tkr

OH-kostnader 300 tkr

Övriga kostnader såsom aktiviteter, resekostnader och tjänster 500 tkr

Mattias Josefsson (S) vill vara tydlig med att Direktionen under tiden som arbetet sker med stöd av tillväxtmedel måste behandla och fatta beslut om hur finansiering ska ske därefter.

Direktionen beslutar

att ge kansliet i uppdrag att ta fram förslag på avtal för samarbete med Business Sweden och

att presidiet får i uppdrag att godkänna förslag till avtal inför undertecknande under förutsättning att

erforderliga medel kan tillföras inom ramen för budget 2018.

§ 80

Beslut om fördelning av tillväxtmedel

Boråsregionen utlyser årligen tillväxtmedel för projekt som ska bidra till utveckling och tillväxt i Sjuhärad. Direktionen beslutade 20170224 att bevilja tillväxtmedel enligt Direktionsprotokoll 20170224 §10. Direktionen har möjlighet att fördela ytterligare 4 408 tkr inom ramen för 2017 års medel.

Direktionen har gett kansliet i uppdrag att utifrån ”Boråsregionens tillväxt- och utvecklingsstrategi 2014-2020” ta fram förslag för hur de nio prioriterade målen ska nås. Kansliet har identifierat tre målområden som nu föreslås genomföras som projekt med stöd av tillväxtmedel.

Destination Boråsregionen, Förstärkt näringsliv Boråsregionen och Framtidsbild Boråsregionen.

Direktionen beslutar

att bevilja tillväxtmedel till projekten

Destination Boråsregionen 1 420 tkr

Förstärkt näringsliv Boråsregionen 1 570 tkr

Framtidsbild Boråsregionen 1 220 tkr

§ 81

Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018-2022

Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018–2022 är ett samverkansdokument mellan kommunerna i länet och Västra Götalandsregionen, Syftet är en jämlik vård för unga i Västra Götaland. Ungdomsmottagningar bedrivs i samverkan mellan Västra Götalandsregionens hälso- och sjukvård och kommunens socialtjänst och vänder sig till ungdomar till och med 24 år. Inriktningsdokumentet beskriver ungdomsmottagningarnas mål, uppdrag och vårdnivå och ska vara en

Direktionsprotokoll 2017-11-10

gemensam grund för verksamhet och utveckling av ungdomsmottagningarna i länet. Det utgör ett stöd för de samverkansavtal som tecknas mellan varje kommun och Västra Götalandsregionen om den lokala ungdomsmottagningen. Tidigare inriktningsdokument 2011-2015 ligger till grund för det nya förslaget.

Det som är nytt i jämförelse med tidigare dokument är:

- Tydligare delat ansvar psykisk hälsa/psykosocialt perspektiv
- Beskrivning av resursnivå, nyckeltal, organisationsmodell
- Förslag till fördelningsprincip för samverkansavtal
- Huvudmannaskap
- Förutsättningar för längre avtalstid

Inriktningsdokumentet tar även upp ett antal gemensamma utvecklingsområden och förslag till uppföljning av verksamheten.

Direktionen beslutar

att ställa sig bakom förslaget till Inriktningsdokument för Ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018-2022 samt

att rekommendera medlemskommunerna att anta Inriktningsdokument för Ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018 - 2022

§ 82

Samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmfunktion

Kommunerna i Västra Götaland har sedan år 2000 ett samarbetsavtal med Västra Götalandsregionen, VGR, kring inkontinenshjälpmedel och distributionen av dessa hjälpmedel (Dnr SN 352-1999).

En partsgemensam grupp har under det senaste året tagit fram ett nytt förslag på samarbetsavtal. Samarbetsavtalet ska säkerställa samverkan och gemensam utveckling gällande försörjningen av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion. Ny modell för finansieringen av försörjningen av produkter. Nu baseras omkostnader vid försörjningen på varuvärdesomsättningen istället för på befolkningsmängd i respektive kommun.

Förslaget till nytt samarbetsavtal reglerar Västra Götalands 49 kommuners och Västra Götalandsregionens gemensamma ansvar att bedriva försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion. Parterna tecknar ett avtal för perioden 2018-05-01 – 2021-04-30. Senast tolv månader innan avtalstiden löper ut har parterna möjlighet att säga upp avtalet. Om ingen part skriftligen sagt upp avtalet förlängs det med tre år i taget.

Förslaget innehåller ett huvudavtal samt fyra specifikationer.

Innehållet i huvudavtalet ska endast kunna förändras i samband med en eventuell förlängning. Innehållet i specifikationerna kan däremot ändras under avtalstid. Även nutritionsprodukter är inkluderade i avtalet.

Direktionsprotokoll 2017-11-10

Direktionen beslutar

att rekommendera medlemskommunerna att godkänna Samarbetsavtal för nutrition och förbrukningsartiklar för blås- och tarmdysfunktion 2018-05-01-2021-04-30

§ 83 Återkoppling från VästKoms styrelse och BHU

Ulf Olsson (S) ordförande, informerar om att förslag till nytt avtal om naturbruks-gymnasierna kommer beredas via kommunalförbunden till kommunerna.

§ 84 Anmälningssärende

Följande ärenden anmäls och läggs till handläggarna

Delegationsbeslut

Anställning eSamordnare
Avtal med Borås Stad tjänsteköp eSamordnare
Avtal med Mecka Reklambyrå AB om produktion av businessregionboras.se
Avtal med Lokalguiden Sverige AB
Godkännande av projektförändring ”Entreprenörskap i grundskolan”
Godkännande av projektförändring ”Hållbar Landsbygd Sjuhärad”
Godkännande av projektförändring ”Ökat entreprenörskap och intraprenadskap för studenter”

Delegat

Joakim Svärdström
Magnus Haggren
Magnus Haggren

Magnus Haggren
Joakim Svärdström

Joakim Svärdström

Joakim Svärdström

Inkomna handlingar

Datum	Avsändare	Ärende
20171002	Tranemo kommun	Yttrande Regional transportinfrastruktur i VG 2018-2029
20171002	Tranemo kommun	Samarbetsavtal försörjning av personliga hjälpmedel
20171010	Herrljunga kommun	Antagen översiktsplan
20171012	Kulturnämnden VGR	Utvärdering av överenskommelse med kommunalförbunden
20171023	Avd för kollektivtrafik och infrastruktur VGR	Landsbygdsutredningen
20171030	Trafikverket	Utvärdering 2017
20171107	Gryning Vård AB	Brev om lämnade synpunkter på ÅVS Jönköping-Malmö och Linköping-Borås Styrelseprotokoll 20171019

Expedierade handlingar

Datum	Mottagare	Ärende
20171009	Maskinring Sjuhärad	Information om återkallat beslut om tillväxtmedel
20171016	Science Park Borås	Medfinansieringsintyg för projekt Body and space
20171102	Regionutvecklingsnämnden VGR	Skrivelse om verksamhetsbidrag till Science Center

Direktionsprotokoll 2017-11-10

§ 85 **Övriga frågor**

§ 85a **Förbundets engagemang inom miljöområdet**

Magnus Haggren Förbundsdirektör informerar förslag till uppdrag inom miljöområdet för Boråsregionen. Ärendet har beretts i presidiet. Förslaget innebär att förbundet ska bygga upp en grundkompetens för avge remissvar och att bilda nätverk inom området. Finansiering föreslås hanteras inom ramen för miljömiljonen och att nyttja kvarvarande medel från 2017 och medel som utifrån återtaget beslut inte nyttjats. Omfattning föreslås vara ca 50% och gärna i samverkan med någon av medlemskommunerna.

Direktionen beslutar

att presidiet får i uppdrag att fatta beslut om att skicka in ansökan om tillväxtmedel inom området miljö.

§ 85b Tony Willner (S) efterfrågar information om varför Navet inte uppnår årets uppsatta mål.

Direktionen beslutar

att bjuda in Navets verksamhetschef Lotta Johansson för att informera om Navets verksamhet och hur de påverkas av de ombyggnation som sker i området Simonsland.

§ 85c Crister Persson (C) reflekterar över gårdagens information från Swedavia och behovet av järnväg till Landvetters flygplats.
Ulf Olsson (S) föreslår en gemensam skrivelse till Kollektivtrafiknämnden och Västtrafiks styrelse utifrån hur vi kan nyttja kollektivtrafiken tills en järnväg är på plats.
Masttias Josefsson (S) framför vikten av samverkan med tex Swedavia och Västsvenska handelskammaren i frågan.

Direktionen beslutar

att ge kansliet i uppdrag att ta fram en gemensam skrivelse till kollektivtrafiknämnden och Västtrafiks styrelse utifrån hur vi kan nyttja kollektivtrafiken tills en järnväg är på plats och

att samverka med tex Swedavia för gemensamt arbete i stråket.

§ 86 **Nästa sammanträde**

Nästa sammanträde äger rum den 8 december och avslutas med en gemensam jullunch.

SN § 107

DNR SN 1/2017

Månadsuppföljning 2017-10-31

Sammanfattning

Socialförvaltningen prognosticerar för året 2017 ett positivt resultat på 5 750 tkr. Detta är en förbättring från föregående prognos med 400 tkr. Prognosen inkluderar nu den del av flyktingbufferten som ska lyftas till resultatet år 2017. Räknas denna del bort blir prognostiserat resultat 4 250 tkr. Räknar man även bort tilldelning för äldre befolkning som ska täcka ny avdelning på Hagen nästa år, engångsintäkter och retroaktiva ersättningar under året så blir prognostiserat resultat 895 tkr. 895 tkr är med andra ord det resultat ordinarie verksamhet kan redovisa.

Informationen läggs till handlingarna.

Expedieras till: Kommunstyrelsen
För kännedom
till:

PROTOKOLL

Instans: KSAU
Tid: kl. 08.30-11.00
Plats: Sämsjön, kommunhuset

Medverkande:

Johnny Carlsson (C), ordförande	Emil Hjalmarsson, kommunarkitekt
Ronnie Rexwall (KV), ersättare	Emelie Cergic-Boberg, kanslichef
Anette Rundström (S)	Linda Rudenwall, ekonomichef
Niels Bredberg, senior kommunchef	Alfred Dubow, teknisk chef
	Elaine Larsson, tf. bygg- och miljöchef

Ärendeberedning

KSAU diskuterar de ärenden som ska behandlas på kommunstyrelsens nästkommande sammanträde.

Ekonomichefen går igenom de ekonomiärenden som ska tas upp på sammanträdet. Nämndernas driftsbudgetar presenteras som meddelanden till kommunfullmäktige senast i februari.

Herrljunga kommuns samtliga borgensförbindelser till de kommunala bolagen ska skrivas om för att Kommuninvests jurister menar att formuleringarna behöver hålla juridiskt vid eventuella återkrav.

Förvaltningen ska ta fram ett förslag på uppdragsbeskrivning gällande förstudie/ÅVS för 181 och återkomma till KSAU den 8 januari. KSAU är beredande i ärendet.

Ronnie är vald till ombud på Kommuninvest. Han ska lyssna av informationen gällande gröna lån och berätta att vi hörsammat kraven på borgensförbindelser.

Ärendet gällande heltid som norm kommer att komma med på dagordningen till kommunstyrelsen men underlaget kommer att skickas till ledamöterna först efter att kommunfullmäktige beslutat i frågan. Detta eftersom det är först efter att kommunfullmäktige fattat sitt beslut som en eventuell en handlingsplan för införandet kan färdigställas. Handlingarna kommer alltså att skickas efter det att ordinarie kallelse skickats.

Kommunal har inkommit med en skrivelse gällande heltider som norm, den kommer att gå som ett meddelande till kommunstyrelsen sammanträde

Johnny Carlsson
Ordförande

Emelie Cergic-Boberg
Kanslichef

Organ **Förbundsstyrelsen för Sjuhärads Samordningsförbund**
Tid **torsdag den 16 november 2017, klockan 12.00-14.00**
Plats **Borås, Grand Hotel, Hallbergsplatsen 2, konferensavdelning.**

Mötet sker i direkt anslutning till Samordningsförbundets dag

Beslutande

Cecilia Andersson (C), Västra Götalandsregionen
Gulli Håkanson (L), Ulricehamns kommun
Jonas Ryhr, Arbetsförmedlingen
Sofia Sandänger, Försäkringskassan

Ersättare

Anders Lindal (M), Marks kommun
Barbro Orrestrand (S), Bollebygds kommun
Gunilla Blomgren (L), Tranemo kommun
Hanne Jensen (S), Västra Götalandsregionen
Lars Hermansson, Försäkringskassan
Lars-Åke Johansson (S), Borås Stad
Åsa Olsson (M), Vårgårda kommun

Övriga

Anna Fagefors, Förbundschef
Pernilla Knutsson, Projektledare, Biträdande förbundschef

Omfattning

§§ 66-71

Sekreterare Anna Fagefors

Ordförande Cecilia Andersson

Justerare Sofia Sandänger

§§	Ärenden	Beslut
66	Mötet öppnas Lunch i direkt anslutning till dagens konferens, med samtal under tiden om förmiddagens upplägg. Lars Hermansson hälsas välkommen som ny ledamot och samtliga deltagare presenterar sig för varandra.	Dagordningen godkänns.
67	Val av justerare	Sofia Sandänger justerar
68	Föregående protokoll, den 25/10 2017 Uppföljning från föregående möte och protokoll. Protokollet är justerat och i postgång, men ännu inte anslaget. Återkoppling kring rekryteringsfrågan i projekten. Namnet på ny verksamhet med IPU diskuteras.	Protokollet godkänns och läggs till handlingarna.
69	Summering samordningsförbundets dag 2017 Förbundsdagen genomfördes i år som en halvdag, med program enbart under förmiddagen. Inledningsvis en grundlig genomgång om förbundet med extra tyngdpunkt på projekt Positiv Rörelse och genomgång av vad ACT innebär. Därefter pratade Johan Qvist och Klas Hallberg och vikten av en relevant offentlig sektor. Förmiddagskonceptet gör att fler tillåts delta. En tillbakablick och Revision av vår egen verksamhet nämns som förslag inför kommande år: Vad har gjorts. Siffror och människor. Tex antal personer som deltagit i utlandspraktik och sedan intervju med någon av de som arbetar på Malta nu... Förslag om att inbjuda Margareta Lövgren	Förmiddag den 14/11 2018 bokas för samordningsförbundets dag med liknande halvdags upplägg. Temaförslag ”uppföljning”.
70	Verksamhetsplan 2018, beslut Statens tilldelning av medel är fastställd. Belopp överensstämmer med föregående prognos och preliminärt antagen verksamhetsplan. En av beredningsgrupperna har träffats sedan styrelsens föregående möte. Vikten av att alla parter medverkar vid alla beredningsmöten diskuteras. Diskuteras även förhållningssätt kring att det ska anses obligatoriskt för utvalda ur målgruppen att delta i den nya verksamheten ”Gröna vägen IPU”	Styrelsen fastställer verksamhetsplan för 2018 med följande justeringar: Avslutstid Sverigekompassen. Nytt namn för en verksamhet. (istället för Gröna vägen IPU) Förtydligande om kommunernas deltagande i beredningsgrupperna. Förtydligande om beräkningsunderlag kring ännu ej prioriterade medel till följd av staten för närvarande betalar mindre andel än 50%.
71	Övriga frågor, mötet avslutas Inga övriga frågor diskuteras.	Mötet avslutas.

Ägardialog med de kommunala aktiebolagen inom bolagskoncernen och uppsiktsdialog med Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Ägardialog

Kommunstyrelsens uppsikts- och kontrollplikt över de kommunala aktiebolagen inom bolagskoncernen.

Tid: 4/12 kl 1300-1530

Plats: Kommunhuset, Sämsjön (B-sal).

Medverkande

Nossan Förvaltningsaktiebolag - Staffan Setterberg (ordf), Linda Rudenwall (VD)
Herrljunga Elektriska AB - Claes Unosson (ordf), Anders Mannikoff (VD)
Herrljunga Vatten AB - Claes Unosson (ordf), Anders Mannikoff (VD)
Herrljungabostäder AB - Karin Carlsson (ordf), Birger Sjöberg (VD)
Herrljunga Hotellfastighets AB - Karin Carlsson (ordf), Birger Sjöberg (VD)
Kommunstyrelsen - Johnny Carlsson (ordf), Niels Bredberg (Sr KC)

Uppsiktsdialog

Kommunstyrelse och Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Tid: 4/12 kl 1600-1700

Plats: Kommunhuset, Sämsjön (B-sal)

Medverkande

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler – Bengt Ottosson (ordf), Andreas Falk (styr.led)
Kommunstyrelsen - Johnny Carlsson (ordf), Niels Bredberg (Sr KC)

I enlighet med kommunallagens 6 kap § 7, ska styrelsen utöva uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag.

Utifrån uppsiktsplikten ska kommunstyrelsen genomföra två ägardialoger med bolagen inom bolagskoncernen (maj och dec).

Ägardialogen genomförs gemensamt med samtliga bolags representanter.

Dialogen mellan kommunstyrelse och Herrljunga Industrilokaler sker med ordföranden för Herrljunga Industrilokaler. Motsvarande relevanta frågeställningar nedan gäller för dialogen med Herrljunga Industrilokaler

1. DET EKONOMISKA LÄGET OCH KOMMANDE UTMANINGAR

Nossan Förvaltningsaktiebolag

Ordf och VD redovisar stabil ekonomi. Bra kontroll på det ekonomiska läget.

Styrelsearbetet fungerar bra.

Ordf bedömer utmärkt strategisk ledning och stöd från ny VD.

Genomgång av planerad strategisk ekonomisk planering inför bokslutsarbetet och årsstämma. VD fortsätter arbetet utifrån redovisad planering.

Information om planerad affärsstrategi.

Herrljunga Elektriska AB

Ordf och VD redovisar det bedömda resultatet för verksamhetsåret.
Ekonomi är god.
Information om rekryteringssituationen inom berörda yrkesgrupper.
Bra samarbete med gymnasieskolan
Elmarknaden är under förändring.
Energimställningen påverkar strategiplaneringen.
Solel mycket positivt för Herrljunga kommun.
Laddinfrastruktur diskuteras.

Herrljunga Vatten AB

Ordf och VD redovisar det bedömda resultatet för verksamhetsåret.
Ekonomi är god.
Plan för uppgradering av äldre installationer är under planering.

Herrljungabostäder AB

Ordf och VD redovisar det bedömda resultatet för verksamhetsåret.
Ekonomi är god.
Nyvärdering av ett antal fastigheter genomförs.
Nyläggning av tak på befintliga bostäder klart.
Standardhöjande åtgärder vidtas i äldre byggnader.
Inflyttning i nya bostadshuset, Styrbjörn, slutet på mars 2018
I nuläget inga tomma lägenheter beroende på brist på hyresgäster
Information om bedömd marknadsutveckling.

Herrljunga Hotellfastighets AB

Ordf och VD redovisar det bedömda resultatet för verksamhetsåret.
Beräknat 0-resultat för verksamhetsåret.
Information om det ackumulerade underskottet på Hotellfastighets AB.
Information om strategival avseende Hotellfastighets AB

Uppsiktsdialog med Stiftelsen Herrljunga Industrifastigheter

Det ekonomiska läget och kommande utmaningar

Ordf redovisar det bedömda resultatet för verksamhetsåret.
Det ekonomiska läget är i nuläget stabilt.
Information om Stationshuset

2. Dialog avseende Kris- och beredskapsarbetet, Säkerhetsarbete, Arbete med det Civila försvaret och Säkerhetsskyddsarbetet

Diskussion med samtliga bolagsrepresentanter samt med repr från Industristiftelsen avseende nuläge och utifrån behov av åtgärder avseende Kris- och beredskapsarbetet, Säkerhetsarbetet, Civila försvaret och Säkerhetsskyddsarbetet.
Diskussionen redovisas inte i detta protokoll.

3. Uppsikts- och kontrollplikt över de kommunala aktiebolagen inom bolagskoncernen avseende frågan;

Bedrivs verksamheten i enlighet med gällande bolagsordningar, ägardirektiv, anvisningar i styrdokument samt gällande och för bolaget berörande relevant lagstiftning?

Nossan Förvaltningsaktiebolag:

Utifrån lämnad beskrivning redovisar ordförande och VD att bolaget efterlever gällande bolagsordning, ägardirektiv, anvisningar i styrdokument samt gällande och för bolaget berörd relevant lagstiftning.

Herrljunga Elektriska AB:

Utifrån lämnad beskrivning redovisar ordförande och VD att bolaget efterlever gällande bolagsordning, ägardirektiv, anvisningar i styrdokument samt gällande och för bolaget berörd relevant lagstiftning.

Herrljunga Vatten AB:

Utifrån lämnad beskrivning redovisar ordförande och VD att bolaget efterlever gällande bolagsordning, ägardirektiv, anvisningar i styrdokument samt gällande och för bolaget berörd relevant lagstiftning.

Herrljungabostäder AB:

Utifrån lämnad beskrivning redovisar ordförande och VD att bolaget efterlever gällande bolagsordning, ägardirektiv, anvisningar i styrdokument samt gällande och för bolaget berörande relevant lagstiftning.

Herrljunga Hotellaktiebolag:

Utifrån lämnad beskrivning redovisar ordförande och VD att bolaget efterlever gällande bolagsordning, ägardirektiv, anvisningar i styrdokument samt gällande och för bolaget berörd relevant lagstiftning.

Stiftelsen Herrljunga Industrifastigheter:

Utifrån lämnad beskrivning redovisar ordförande att stiftelsen efterlever fastställda stadgar, gällande anvisningar, styrdokument och relevant lagstiftning.

20171204

Herrljunga kommun

Protokollförare

Niels Bredberg

Senior Kommunchef

CIRKULÄR 17:57

Avdelningen för juridik
Helena Linde

En ny kommunallag

Inledning

Riksdagen har den 20 juni 2017 beslutat att anta regeringens proposition med förslag till ny kommunallag. Ett stort antal följdändringar i andra författningar har beslutats samtidigt. De nya reglerna träder med något undantag i kraft den 1 januari 2018.

Den nya kommunallagen (KL) har SFS-nummer 2017:725. De huvudsakliga förarbetena till lagen finns i regeringens proposition 2016/17:171 *En ny kommunallag* och i konstitutionsutskottets betänkande 2016/17:KU 30 *Ny kommunallag*. Regeringens proposition bygger på slutbetänkandet *En kommunallag för framtiden* (SOU 2015:24) från utredningen om en kommunallag för framtiden, och i vissa delar på demokratiutredningens betänkande (SOU 2016:5) *Låt fler forma framtiden*. Det bör uppmärksammas att det av riksdagen antagna lagförslaget i flera avseenden skiljer sig från de förslag som utredningarna lade fram.

I detta cirkulär redovisar vi några av de centrala nyheterna i 2017 års kommunallag.

Huvudsakliga nyheter i den nya kommunallagen

- En delvis ny struktur, ett mera enhetligt språk och en mer enhetlig begreppsbyggnad präglar 2017 års kommunallag.
- Styrelsen kan ges en starkare ställning. Fullmäktige får i 2017 års lag en möjlighet att ge styrelsen rätt att besluta i vissa frågor som rör andra nämnders verksamhet. Möjligheten får inte användas i ärenden som rör myndighetsutövning, tillämpning av lag eller i ärenden som rör enskilda.
- Det blir möjligt att hantera ledande politikernas eventuella behov av föräldraledighet och sjukdom genom antagande av lokala regler för sådan frånvaro. Det blir också möjligt att utse en personlig ersättare under sådana frånvaro.
- Rollfördelningen mellan de anställda och de förtroendevalda tydliggörs. De anställda regleras i ett särskilt kapitel där bestämmelser om förvaltningen har samlats.
- Den ledande tjänstemannen bland de anställda – en direktör – ska vara chef för den förvaltning som samlats under styrelsen. Direktör ska utses och få sin instruktion av styrelsen som helhet. Styrelsen kan besluta om annan titel för den ledande tjänstemannen.

- Reglerna för anmälan av delegationsbeslut görs mera flexibla. Rutinartade delegationsbeslut som kan överklagas med laglighetsprövning behöver inte längre anmälas. Istället kan respektive nämnd själv besluta om vilka rutiner för anmälan som ska gälla för denna typ av beslut. Protokoll över sådana beslut ska tillkännages på den kommunala anslagstavlan.
- Den kommunala anslagstavlan ska placeras på kommunens webbplats. En följd av det är att lagen om vissa anslag på kommuns anslagstavla har upphävts. Det som ska kungöras på kommunens anslagstavla ska därför kungöras på det väl avgränsade stället på webbplatsen som kallas anslagstavla.
- Fullmäktiges sammanträden behöver inte längre annonseras i ortstidning. Istället tillkännages sammanträden och anslag av protokoll på den webbaserade anslagstavlan. Även kommunalförbundens beslut ska anslås på en webbplats – antingen en egen sådan eller hos någon av förbundsmedlemmarna.
- Revisorernas budget ska beredas av fullmäktiges presidium. Avsikten med denna tvingade reglering är att säkra förutsättningar för en oberoende beredning och markera behovet av resurser till revisionen.
- Ställningen för de förtroendevalda revisorernas sakkunniga biträden har stärkts. De sakkunniga har fått en på lag grundad självständig rätt att uttala sig i fullmäktige när revisionsberättelsen behandlas – om de begär det.
- Utrymmet att verkställa överklagade beslut som inte kan rättas har begränsats. Avsikten är att undvika att beslut som upphävts av domstol inte rättas, t.ex. med hänvisning till civilrättslig bundenhet. Verkställighetsbegränsningen är inte absolut – men utrymmet är mindre än tidigare.

Styrelsens ställning kan stärkas

Genom en ny bestämmelse i 6 kap. 8 § KL har fullmäktige fått möjlighet att stärka styrelsens ställning. Bestämmelsen har följande lydelse:

”Fullmäktige får besluta att styrelsen får fatta beslut om särskilt angivna förhållanden som rör andra nämnders verksamhet. Styrelsen får dock inte ges rätt att fatta beslut som rör andra nämnders myndighetsutövning, tillämpningen av lag eller ärenden som i övrigt rör enskilda.”

Med ett sådant fullmäktigebeslut i ryggen kan styrelsen inom tydliga ramar besluta i frågor som påverkar andra nämnders verksamhet. Det kan ge ökade möjligheter att styra verksamheten. Styrelsens samordnande roll kan stärkas och förutsättningarna för att anlägga ett helhetsperspektiv på hela den kommunala verksamheten ökar.

Regleringen inte innebär någon skyldighet utan bara en möjlighet för fullmäktige att öka styrelsens befogenheter och beskrivs i propositionen som en utvidgning av organisationsfriheten. Lagstiftarens avsikt är också att skapa förutsättningar för större transparens i styrelsens styrning.

Styrelsen kan få fatta beslut**”om särskilt angivna förhållanden som rör andra nämnders verksamhet”**

Den beslutanderätt för styrelsen som kan komma ifråga får bara gälla vissa, av fullmäktige, särskilt angivna förhållanden.

I propositionen anför regeringen att fullmäktige exempelvis ska kunna ge att styrelsen mandat att fatta övergripande ekonomiska beslut. Som exempel nämns beslut om ett generellt anställningsstopp. Enligt regeringen kan det även bli aktuellt att tilldela styrelsen en överordnad roll, med en möjlighet att fatta för nämnderna bindande beslut på personal-, säkerhets- och miljöområdena. En starkare roll för styrelsen på sådana områden kan ha ett stort värde för den strategiska styrningen av arbetsgivarrollen eller för internt miljöarbete. Ett annat exempel som nämns i propositionen är när två nämnder är oense i något hänseende. I sådana fall kan styrelsen ges rätt att fatta det avgörande beslutet i frågan. Det kan bli aktuellt i en s.k. beställar-utförarorganisation – men däremot inte i ärenden som på något sätt rör enskilda – se vidare nedan. Andra exempel som nämns i propositionen är frågor som rör kommunens agerande på sociala medier eller etiska riktlinjer.

Styrelsen får inte ges inflytande över nämndernas myndighetsutövning eller tillämpning av lag eller nämndernas beslut i ärenden som rör enskilda

Den utökade befogenhet som fullmäktige kan ge styrelsen när det gäller andra nämnders verksamhet är försedd med begränsningar.

I 6 kap. 8 § andra meningen KL sägs att styrelsen inte får ges rätt att fatta beslut som rör andra nämnders myndighetsutövning, tillämpningen av lag eller ärenden som i övrigt rör enskilda.

I förarbetena förs bl.a. följande resonemang om dessa begränsningar:

”I regeringsformen har förvaltningsmyndigheterna, såväl de statliga som de kommunala, tillförsäkrats en självständighet när ett beslut utgör myndighetsutövning eller innebär tillämpning av lag. Ingen myndighet, inte heller kommun- eller landstingsfullmäktige, får bestämma hur en förvaltningsmyndighet ska besluta i ett ärende som rör myndighetsutövning eller tillämpning av lag (12 kap. 2 § regeringsformen). I en kommun eller ett landsting utgör varje nämnd och även styrelsen en egen myndighet. Det är därför inte möjligt att ge styrelsen befogenhet att fatta beslut som rör andra nämnders myndighetsutövning eller tillämpningen av lag.”

Detsamma gäller uppgifter som i lag lagts på en särskild nämnd, t.ex. valnämnden eller socialnämnden. Styrelsen kan alltså inte ges möjlighet att fatta beslut som enligt lag ska beslutas av socialnämnden – om kommunen har en sådan nämnd. Bestämmelsen hindrar dock inte att styrelsen av fullmäktige utses att fullgöra socialnämndens uppgifter i kommunen. I en sådan organisationsmodell är det ju styrelsen som är att

betrakta som socialnämnd i socialtjänstlagens mening och i den egenskapen har självständigt ansvar för sin handläggning.

Regeringen betonar i propositionen att det är centralt att nämndernas grundlagsskyddade självständighet inte får inskränkas. I propositionen pekas på en rad kontrollmekanismer till skydd för detta. En sådan kontrollmekanism finns vid fullmäktiges behandling. Av den allmänna regleringen för handläggning i fullmäktige följer att fullmäktiges ordförande inte ska ta upp förslag till beslut som innebär att en nämnds självständighet direkt påverkas. En annan kontrollmekanism ligger i möjligheten till laglighetsprövning, som kan användas både i förhållande till grundbeslutet och till efterföljande beslut av styrelsen.

Frågan om *indirekt påverkan* på nämndernas myndighetsutövning mot enskild och tillämpningen av lag är mer svårbedömd. Klart är enligt regeringen att direktiv som indirekt anvisar hur ett enskilt ärende ska avgöras inte får ges. Förbudet hindrar däremot inte fullmäktige att vid beviljande av anslag uppställa villkor som anknyter till konkreta fall. Fullmäktige har redan i dag en indirekt påverkan på nämndernas myndighetsutövning genom budgetprocessen som anses förenlig med regeringsformen. I propositionen uttalas att det även är tänkbart att styrelsen, inom ramen för sitt uppföljningsansvar, i någon mån indirekt kan påverka nämndernas ärendehantering utan att detta innebär att styrelsen bestämt utgången av ett enskilt ärende i strid med 12 kap. 2 § regeringsformen.

Från styrelsens beslutsbefogenhet undantas även alla ärenden där nämnderna fattar beslut som rör enskilda, även om de inte utgör myndighetsutövning eller tillämpning av lag. Syftet med bestämmelsen är att ge ökade möjligheter att styra verksamheten strategiskt och att stärka styrelsens samordnande roll. Mot denna bakgrund är det enligt regeringen inte motiverat att beslut som riktar sig till en enskild, men som inte utgör myndighetsutövning, ska kunna omfattas av styrelsens utökade beslutsmöjligheter.

Utformningen av fullmäktiges beslut och frågor om ansvar

Regeringen betonar i propositionen att regleringen ställer stora krav på att fullmäktige utformar sina beslut så att det tydligt klargörs vilka förhållanden som styrelsen får befogenhet att besluta om. Väl övervägda och väl avgränsade beslut av fullmäktige minimerar risken för oklarheter i ansvarsfördelningen.

När det gäller ansvarsfrågor påpekas i propositionen att om en styrelse getts särskilda befogenheter så omfattar revisionen av styrelsens arbete dessa ansvarsområden likväl som styrelsens övriga ansvar. Eftersom det är fullmäktige som behandlar revisionsberättelsen så kommer det åligga fullmäktige att följa upp och eventuellt korrigera beslutet om styrelsens befogenheter, t.ex. utifrån revisorernas synpunkter. Denna ordning ger enligt regeringen förutsättningar för att eventuella oklarheter i frågor om ansvar kan uppmärksammas och hanteras inom ramen för fullmäktiges arbete.

Däremot ändras inte det förhållandet att varje nämnd är ansvarig för sin verksamhet. Att styrelsen av fullmäktige ges en viss beslutsbefogenhet som rör de övriga nämndernas verksamhet innebär inte att nämnderna blir underordnade styrelsen. Styrelsens beslutsbefogenheter sträcker sig bara så långt som fullmäktige har bestämt. Om styrelsen fattar ett beslut som rör en viss nämnd, blir styrelsen ansvarig för det beslutet. Beslut som fattas av styrelsen enligt de befogenheter den fått av fullmäktige skiljer sig inte från andra styrelsebeslut och kan således laglighetsprövas. Nämnden behåller dock sitt verksamhetsansvar för de uppgifter som fullmäktige lagt på nämnden. Innebörden av regleringen är att fullmäktige får en möjlighet att begränsa en nämnds ansvarsområde genom att besluta att styrelsen i stället ska vara ansvarig för vissa särskilt angivna förhållanden.

De förtroendevalda

Reglerna om de förtroendevalda kompletteras och ändras i vissa avseenden i 2017 års kommunallag.

Kommunalråd, landstingsråd m.fl.

Definitionen av begreppet förtroendevald utvidgas i 2017 års kommunallag. Även förtroendevalda ”som fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid” (4 kap. 1-2 §§ KL) dvs. kommunalråd m.fl. omfattas.¹ Denna grupp förtroendevalda kallas sammanfattningsvis i detta cirkulär bara ”råd”, men kan ha många olika benämningar.

Det är fullmäktige som bestämmer vad ett råd ska kallas. Propositionen exemplifierar med kommunalråd, borgarråd, landstingsråd, regionråd eller oppositionsråd. För valbarhet för dessa råd gäller samma villkor som för andra förtroendevalda som utses av fullmäktige (4 kap. 3 § KL).

Råden får tidigast väljas av fullmäktige vid första sammanträdet efter att val av fullmäktige har hållits i hela landet (4 kap. 4 § KL). Är det lämpligt kan råden utses vid det första fullmäktigesammanträdet efter valet det året det hålls val i hela landet. Råden kan därmed börja arbeta så fort som möjligt, utan att övriga ledamöter och ersättare i nämnderna behöver ha utsetts samtidigt. De kommuner och landsting som finner det lämpligare kan välja råd senare, i anslutning till övriga val till nämnderna.

För att skapa enhetlighet har den modell som tidigare tillämpats för Stockholms stads borgarråd utvidgats till att gälla i hela landet. Det innebär att den som utses till råd inte behöver ha en plats i fullmäktige – även om det sannolikt kommer att vara den vanligaste ordningen också fortsättningsvis. Ett råd som inte har plats i fullmäktige har enligt lag rätt att delta i debatten och att framställa förslag i fullmäktige. Däremot får ett sådant råd (som saknar plats i fullmäktige) inte delta i fullmäktiges beslut (5 kap. 39 § KL). Av propositionen (s. 345) framgår att de råd som ingår i denna grupp inte har rätt

¹ Uppdraget som t.ex. kommunal- eller landstingsråd utgör inte i sig ett förtroendeuppdrag i 1991 års kommunallag.

att delta i sådana undantagsfall där ärendet i fullmäktige omfattas av sekretess, dvs. där överläggningarna hålls inom stängda dörrar.

Reglerna om återkallande av uppdrag på grund av förändrade majoritetsförhållanden eller en förändrad nämndorganisation gäller även för råden (4 kap. 10-11 §§ KL).

I förarbetena anges att det kan finnas skäl att närmare reglera arbetsformerna i allmänhet för råden i ett särskilt reglemente.

Möjlighet till föräldraledighet och sjukledighet för råd

Av 4 kap. 14 § KL följer att fullmäktige får besluta om särskilda arvodesregler för råden. Sådant arvode kan avse kostnadsersättning, pension och andra ekonomiska förmåner

En nyhet i 2017 års kommunallag är att fullmäktige kan anta lokala regler för att hantera den situation som uppstår när en ledande förtroendevald önskar vara föräldraledig eller drabbas av sjukdom.

Det sker i så fall genom ett generellt fullmäktigebeslut som anger på vilka villkor och för hur lång tid ett råd kan få vara borta från sitt uppdrag. Fullmäktigebeslutet ska också ange vilket organ som ska utse ersättare. Bestämmelsen finns i 4 kap. 18 § KL, som har följande lydelse:

”Fullmäktige får besluta att en sådan förtroendevald som anges i 2 § första stycket för sina uppdrag ska få ekonomiska och andra förmåner som svarar mot de löne- och anställningsvillkor som gäller för dem som är anställda hos kommunen eller landstinget.

Fullmäktige får bestämma hur ersättare ska utses för förtroendevalda som beviljas ledighet till följd av bestämmelsen i första stycket. ”

Av lagtexten följer att compensationen som högst kan motsvara de löne- och anställningsvillkor som skulle gälla för kommunens eller landstingets anställda i motsvarande situation (4 kap. 18 § KL). Inget hindrar att fullmäktige beslutar att det generella utrymmet för frånvaro ska vara kortare respektive att nivån för ersättning ska vara lägre än vad som skulle gälla för anställda.

I förarbetena (prop. 2016/17:171 s. 182-183) har regeringen i denna fråga anfört följande:

”Regeringen anser inledningsvis att en ordning för att möjliggöra för ett kommunal- och landstingsråd att vara föräldraledig eller sjukskriven är viktig för att underlätta en bred representation och goda villkor för de förtroendevalda. Att vara förtroendevald varken kan eller bör dock jämföras med att inneha en anställning, enligt regeringens mening. Detta innebär att kommunal- och landstingsråd inte i lag ska ges sådana rättigheter till ledighet som gäller för anställda. Det finns inte heller skäl att inordna regleringen för ledighet för förtroendevalda i socialförsäkringssystemet, enligt regeringens mening. Rege-

ringen anser vidare att en reglering, i likhet med vad som tidigare gällt för regleringen av kommunal- och landstingsråd, ska ge ett stort utrymme för lokal anpassning. Fullmäktige i Stockholms kommun får ge borgarråden ekonomiska och andra förmåner i deras uppdrag, som svarar mot de löne- och anställningsvillkor som gäller för kommunens anställda (4 kap. 27 § KL). Med stöd av denna bestämmelse har borgarråden möjlighet att genom fullmäktiges beslut få förmåner som motsvarar anställdas villkor om föräldraledighet, sjuklön vid sjukdom och tjänstledighet. Mot bakgrund av att regleringen av kommunal- och landstingsråd fortsatt ska ge stort utrymme för lokal anpassning anser regeringen, att denna bestämmelse, med ett tillägg, bör göras allmänt tillämplig. Kommuner och landsting kommer då ha möjlighet att ge kommunal- och landstingsråd ledigheter som motsvarar vad som gäller för kommunens anställda. Detta innebär inte att uppdragen som kommunal- och landstingsråd i sig ska jämföras med en anställning. Att förmånerna svarar mot vad som gäller för de anställda innebär inte heller något krav på att kommunal- och landstingsråds villkor ska överensstämja med någon utpekad anställd eller grupp av anställda. Regeringens förslag innebär att varje kommun och landsting får möjlighet att utforma ett system som är lokalt anpassat, utan att någon omfattande reglering i kommunallagen krävs. Eftersom frågan om ledighet ska behandlas av kommunerna och landstingen själva så finns det inte skäl att i lag uppställa några krav på vilka krav som ska ställas för att ledighet ska kunna beviljas. Detta får regleras i t.ex. ett reglemente för kommunal- och landstingsråd eller annat styrdokument. Det ankommer vidare på fullmäktige att avgöra vilket organ eller vilka organ som ska behandla och besluta om ledighet. Även frågan om vilka förmåner som ska utgå under ledigheten får regleras i reglemente eller något annat styrdokument. Den ledighet som kommuner och landsting kan bevilja är från uppdrag som kommunal- och landstingsråd. Det är dock viktigt att påpeka att ledigheten inte kan avse en förtroendevalds plats i fullmäktige ...

Regeringen anser att det framstår som orimligt att ledighet beviljas för längre tid än vad som återstår av den innevarande mandattiden. Regeringen kan också instämma i vad demokratiutredningen anför om att dessa förtroendeuppdrag är speciella till sin karaktär och kräver förankring i den kommunala organisationen, i partiet samt bland kommun- eller landstingsmedlemmarna. Denna förankring riskerar att gå förlorad vid en för lång ledighet vilket talar för att kommuner och landsting inför någon form av tidsgräns av eventuella möjligheter till ledighet.”

Underlag som rör dessa frågor kommer att inarbetas i de riktlinjer för OPF-KL² som SKL avser att se över inför nästa mandatperiod.

² Bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL) se http://brs.skl.se/cirkular/cirkdoc.jsp?searchpage=brs-bibl_cirk.htm&op1=&type=&db=CIRK&from=1&toc_length=20&currdoc=1&search1_cnr=13:75

Ersättare för den som beviljats ledighet

Vid en ledande politikers längre frånvaro fungerar inte de generella reglerna om ersättares tjänstgöring. Förarbetena lyfter också fram behovet av att aktivt kunna utse en ersättare när ett råd är frånvarande en längre tid.

Det har därför gjorts möjligt att besluta om en personlig ersättare för den ledande politiker som beviljas ledighet för viss tid. Ersättaren är förtroendevald i kommunallagens mening och omfattas av samma regler som övriga förtroendevalda, t.ex. vad gäller valbarhet. Den som utses till sådan personlig ersättare tjänstgör under hela frånvaron och övertar alla funktioner som den som beviljats ledighet innehar. Däremot kan en sådan ersättare inte överta en plats i fullmäktige eftersom det är ett direktvalt uppdrag.

Det är fullmäktige som ska bestämma *hur* en ersättare i sådana här situationer ska utses. Det kan ske genom att ersättare väljs av fullmäktige eller att fullmäktige överlåter till styrelsen eller annan nämnd att utse en sådan ersättare. Det är även tänkbart att t.ex. styrelsen utser ersättare vid kortare ledigheter medan en ersättare som ska tjänstgöra under en längre tid i stället utses av fullmäktige. Däremot är det inte lämpligt att fullmäktige direkt lägger ansvaret att utse en ersättare på ett utskott – det blir i så fall en fråga för styrelsen eller den nämnd som fått ansvaret för uppgiften att delegera uppgiften till utskott.

Lagen (1992:339) om proportionellt valsätt kan inte tillämpas vid beslut om att utse en ersättare för ett råd som beviljats ledighet. Ett beslut om att utse en sådan ersättare är inte ett fyllnadsval – det är enbart ett beslut om att just utse en ersättare för ett visst råd under en viss tid.

Skulle ett råd avgå under den beviljade ledigheten eller skulle uppdraget upphöra av annan anledning, upphör också ersättarens uppdrag. Vem som ska utses i ett sådant fall behandlas som ett vanligt valärende.

Några andra nyheter som rör de förtroendevalda

Reglerna om när ett förtroendeuppdrag upphör har delvis ändrats genom 2017 års kommunallag.

För fullmäktigeuppdragen gäller liksom tidigare att sådana uppdrag upphör samtidigt som valbarheten upphör.

För de förtroendevalda som valts av fullmäktige – dvs. ledamöter och ersättare i styrelse och nämnder – gäller istället att sådana uppdrag upphör först *vid nästkommande fullmäktigesammanträde* efter det att valbarheten har upphört eller ett entledigande har begärts.

Frågan om ett uppdrags upphörande ska behandlas om ett anmälningsärende. Det finns en möjlighet för fullmäktige att besluta att den förtroendevalde, efter ansökan, ska få ha kvar sitt uppdrag under återstoden av mandattiden om det skulle vara lämpli-

gare (jfr. 4 kap. 7 § KL). Ett ärende om att en förtroendevald ska få behålla sitt uppdrag med stöd av denna bestämmelse utgör dock ett sådant ärende som omfattas av beredningskravet. Hur omfattande beredningskravet ska anses vara är inte entydigt – det framstår inte som orimligt att anse att sedvanlig behandling i valberedningen är tillräckligt. I annat fall framstår den tidsförskjutning som har införts som tämligen meningslös.

Vid *omval eller extra val* får fullmäktige enligt en ny bestämmelse i 4 kap. 8 § KL besluta att förtroendevalda kan tillträda tidigare än två månader efter det aktuella valet. I konsekvens med det kommer de som i sådana situationer ska ersättas att lämna sina respektive uppdrag vid samma tidpunkt. Motsvarande gäller vid *förnyad sammanräkning*. Syftet bakom denna reglering är möjliggöra ett så snabbt valgenomslag som möjligt. Med de nya reglerna ges fullmäktige möjlighet att besluta att en ny kommunstyrelse eller nämnd ska kunna påbörja sitt uppdrag tidigare än två månader efter omvalets, sammanräkningens eller extra valets avslutande och att de frånträdande förtroendevaldas uppdrag i sådant fall ska upphöra vid samma tidpunkt.

En minimiregel har införts även ifråga om antalet *ersättare i styrelsen*. Enligt 6 kap. 16 § KL ska de vara minst fem. Regeringen har bedömt att det från demokratisynpunkt är viktigt att det finns tillräckligt många ersättare i styrelsen och har därför ansett att det bör lagstiftas om ett minsta antal ersättare i styrelsen.

De anställda

Frågan om de anställdas roll och reglering i kommunallagen har varit en central fråga under lagstiftningsarbetet. Detta har resulterat i tillkomsten av ett särskilt kapitel för de anställda. Lagstiftarens avsikt är att synliggöra betydelsen av rollfördelningen mellan de anställda och de förtroendevalda, samtidigt som ett par nya bestämmelser lyfter fram den ledande tjänstemannen - direktören.

Behovet av transparens i förhållande till medborgarna, till olika grupper av förtroendevalda och till de anställda anges i propositionen som grundläggande motiv för den nya regleringen. Avsikten är också att stärka förutsättningarna för effektiva och tydliga organisationer. Även den demokratiska betydelsen av en stärkt insyn för politiska minoriteter lyfts fram.

Direktörens roll och uppgifter

Av 7 kap. 1 § KL framgår att varje kommun och landsting ska utpeka en person som den som har den ledande ställningen bland de anställda – en direktör. Direktören kan få den titel styrelsen finner lämplig. Direktören ska ha den ledande ställningen bland de anställda och vara chef för den förvaltning som finns under styrelsen.

I propositionen pekar regeringen på att det ur ett medborgarperspektiv är viktigt att det tydligt framgår vad som ingår i det politiska ledarskapet respektive vad som är den ledande tjänstemannens uppdrag. De förtroendevalda, de anställda, medlemmarna och

allmänheten ska kunna förstå vem som svarar för vad. Den införda regleringen innebär däremot inte att något politiskt ansvar läggs på den ledande tjänstemannen. Det ansvaret bärs fullt ut och ograverat av den politiska nivån.

Det betonas i propositionen att det är styrelsen som ska utse direktören. Det innebär att uppgiften att definiera direktörens roll också vilar på de förtroendevalda i *styrelsen som helhet*. Även om förhållandet mellan styrelsens ordförande och direktören är centralt för ledningen av en kommun eller ett landsting är det ändå styrelsen som helhet som bestämmer vilka uppgifter direktören har och vilka ramar som gäller för direktörens uppgifter.

I 7 kap. 2 § KL klargörs att instruktionen ska fastställa direktörens grundläggande uppgifter och hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen. Därutöver är det upp till varje kommun eller landsting att bestämma om vad som ska regleras.

Organisationen under styrelsen

Av lagtexten framgår uttryckligen att styrelsen ska utse *en* direktör som har den ledande ställningen bland de anställda. Denne ska också vara chef för förvaltningen under styrelsen. Bestämmelsen kan tolkas som en viss inskränkning i den kommunala organisationsfriheten eftersom den uttrycker en ram för förvaltningsorganisationen under styrelsen. Med förvaltning under styrelsen avses enligt propositionen den tjänstemannaorganisation som enligt fullmäktiges reglemente, instruktioner eller styrelsens beslut lyder under styrelsen.

Det formella chefskapet över förvaltningen under styrelsen ska samlas i en person. I propositionen lyfter regeringen här särskilt fram vikten av transparens i den kommunala förvaltningen och gör ställningstagandet att den inskränkning av kommunernas och landstingens organisationsfrihet som ligger i detta är nödvändig och proportionerlig.

Regeringen betonar i propositionen att bestämmelserna inte hindrar att direktören ges uppdrag av strategisk natur. För att förhindra att direktören får en alltför stor arbetsbörda kan t.ex. en biträdande chef utses, beslutanderätten i vissa ärenden kan delegeras till andra anställda och styrelsen kan också överlåta åt direktören att i sin tur besluta om vidaredelegation till en annan anställd.

Det uppställs heller ingen begränsning när det kommer till att utse fler chefer under direktören inom förvaltningen under styrelsen. Oavsett vilken organisation kommunen eller landstinget väljer ska direktören dock vara chef över styrelsens förvaltning som helhet. I detta inbegrips enligt propositionen att ansvara för att förvaltningen bedrivs i enlighet med gällande lagar och föreskrifter. Direktören har som chef för förvaltningen även ansvaret för personalen och budget m.m. inom förvaltningen. Direktören behöver däremot inte – men kan – vara chef för de övriga förvaltningscheferna.

Instruktion för direktören

Direktörens roll ska fastställas av styrelsen i en *instruktion*. I 7 kap. 2 § KL uttrycks det så att styrelsen i en instruktion ska fastställa *hur* direktören ska leda förvaltningen under styrelsen och fastställa direktörens övriga uppgifter.

Ambitionen är att arbetet med upprättandet av instruktionen ska leda till en *dialog* och en *diskussion* om uppgiftsfördelningen mellan de förtroendevalda och direktören.

Instruktionen fyller två viktiga funktioner; den ska skapa klarhet inåt i organisationen och den ska bidra till att öka medborgarnas förståelse för rollfördelningen mellan de förtroendevalda och förvaltningen. Regeringen framhåller betydelsen av transparens i detta sammanhang.

Regeringens syfte med krav på att styrelsen fastställer en instruktion för direktören är att detta ska bidra till att skapa ett bra samspel mellan de förtroendevalda och direktören. En tydlig fördelning av uppgifter innebär normalt en bättre samverkan. Finns det en instruktion för en sådan fördelning och ett sådant samspel, finns det enligt regeringen också förutsättningar för ett fungerande samarbete. I propositionen betonas att det vid en eventuell konflikt kan vara en fördel att kunna luta sig mot vad som har reglerats i en instruktion, men framförallt kan processen som sådan verka konfliktförebyggande. Instruktionen kan på så sätt underlätta samarbetet mellan förtroendevalda och direktören.

Den process som ligger till grund för utvecklandet av en instruktion för direktören är viktig. Ett bra samspel mellan den politiska nivån och förvaltningsorganisationen är en grundförutsättning för att skapa förutsättningar för genomslag av den förda politiken. Instruktionen utgör därmed ett levande dokument.

I instruktionen ska fastställas hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen. Enligt propositionen kan det t.ex. vara lämpligt att det i instruktionen framgår inom vilka ramar direktören anställer personal vid sin förvaltning samt har medarbetar- och lönesamtal med den. En fråga som också kan beröras i en instruktion är om direktören ska vara chef för de andra förvaltningscheferna. Oavsett hur organisationen ser ut kan det vara lämpligt att i instruktionen förtydliga direktörens uppdrag och arbetsuppgifter i relation till de andra förvaltningscheferna. Likaså kan direktörens roll i ärendeberedningen inom förvaltningen belysas. Ytterligare resonemang om instruktionens innehåll finns att läsa på sid 197-201 i propositionen.

Sammanfattningsvis är det viktigt att understryka att det är processen som sådan som ger mervärde i sammanhanget. Vad som behöver finnas i en instruktion kommer därmed att färgas av lokala förutsättningar och traditioner. Det lokala handlingsutrymmet är stort.

Instruktionens roll i förhållande till beslutad delegationsordning

I propositionen berörs situationen att befogenheter i delegationsordningen och uppgifter i instruktionen tangerar varandra. Frågan är då om instruktionen också *bör* innehålla sådan delegation.

Enligt förbundets mening är det viktigt att skilja delegation från instruktion. Den underliggande delegationen är avgörande för vad som är överklagbart. Mot den bakgrunden kan det finnas goda skäl att i instruktionen istället hänvisa till att beslutanderätt som delegeras till direktören redovisas i den samlade delegationsordningen.

Delegation av nämndernas beslutanderätt

Flexibla regler för anmälan av delegationsbeslut

En nyhet i 2017 års kommunallag är att varje nämnd ska ta ställning till i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas. Det gäller även i vilken utsträckning beslut som har fattats efter vidaredelegation ska anmälas.

Syftet med denna lagändring är att bädda för ökad effektivitet genom att delegationsbeslut kan vinna laga kraft snabbare. Det blir alltså möjligt för en nämnd att förordna om att beslut i vissa ärenden eller grupper av ärenden inte ska anmälas till nämnden. Är det fråga om beslut som överklagas med laglighetsprövning ska sådana beslut protokollföras särskilt. Protokollen ska därefter tillkännages på den webbaserade anslagstavlan.

Reglerna gäller inte bara beslut som fattas av anställda med stöd av delegation (7 kap. 8 § KL), utan även delegationsbeslut av utskott och enskilda förtroendevalda (6 kap. 40 § första stycket KL). Beslut som fattats med stöd av delegation på grund av att det rör en brådskande fråga (6 kap 39 § KL) ska däremot alltid anmälas.

När det gäller *nämndens möjlighet till insyn* framför regeringen i propositionen att det fortfarande är de förtroendevalda som beslutar om vilka typer av beslut som ska anmälas till nämnden, t.ex. om nämnden anser sig ha ett särskilt intresse av vissa typer av beslut. De förtroendevalda kommer också att kunna följa delegationsbeslut som inte anmäls via den kommunala anslagstavlan. Som ett led i uppföljning av hur den delegerade beslutanderätten använts kan nämnderna även besluta om mer samlad återrapportering på aggregerad nivå.

Inget hindrar att nämnden beslutar att alla delegationsbeslut liksom tidigare ska anmälas i den ordning som tidigare tillämpats. I avvaktan på att nämnden tagit ställning till nya rutiner kan en sådan ordning vara lämplig.

Protokollets utformning

Hur protokollen ska utformas och vad de ska innehålla är det upp till varje kommun, landsting och landsting att bestämma. Protokollen kan innehålla allt från fullständiga beslut med motivering och andra uppgifter till enbart en förteckning över att beslut har

fattats i vissa ärenden. De nya reglerna innebär inte några formkrav på hur protokoll över delegationsbeslut som inte anmäls ska utformas. Kravet på att beslut ska protokollföras och tillkännages innebär bara ett krav på att det dokumenteras att ett beslut fattats och att detta sedan tillkännages på anslagstavlan.

Regeringen uttalar i propositionen att en rimlig ordning kan vara att beslutsprotokollet justeras genom att i det någon form signeras av beslutsfattaren. Eftersom protokollen ska tillkännages på den kommunala anslagstavlan måste hänsyn tas till bl.a. bestämmelser om personuppgifter i personuppgiftslagstiftningen och offentlighets- och sekretesslagen. Protokollens utformning kan därför komma att se olika ut beroende på typen av beslut. Regeringen påpekar dock att det av rättssäkerhetsskäl är viktigt att besluten kan identifieras. Grundläggande uppgifter som möjliggör det måste därför finnas med i tillkännagivandet.

Beslut som fattas med stöd av vidaredelegation

Möjligheten till vidaredelegation behålls oförändrad i 2017 års kommunallag. Det innebär att samma regler om återrapportering till nämnd gäller, oavsett om det är fråga om delegation eller om vidaredelegation. Bestämmelsen om att nämnderna ska besluta om i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till dem omfattar således även beslut fattade med stöd av vidaredelegation. Även sådana beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas genom laglighetsprövning (7 kap. 6 och 8 § KL).

Någon lagstadgad återrapportingsskyldighet till förvaltningschefen för beslut som fattats med stöd av vidaredelegation föreskrivs inte i 2017 års kommunallag. Det står dock nämnden fritt att bestämma att återrapportering, i stället för att ske till nämnden, ska ske till förvaltningschef. Nämnden kan också bestämma att återrapportering ska ske till både nämnden och förvaltningschefen. Alternativt kan nämnden besluta att överlämna till förvaltningschefen att besluta om vilken återrapportering som ska ske till denne.

De nya reglerna gäller även för beslut som fattats efter vidaredelegation inom en gemensam nämnd. Om det är en uppgift för förvaltningschefen eller för delegaten att anmäla sådana beslut till nämnden får respektive nämnd bestämma. Nämnden ska, i likhet med vad som föreslås ovan, ha möjlighet att besluta om omfattningen av återrapporteringen.

Delegering till nämndernas presidier

En nyhet i 2017 års kommunallag är att det införs en möjlighet att delegera beslutanderätt till *nämndernas presidier*. Regeringen uttalar i propositionen att det på nämndnivå kan finnas frågor som lämpar sig väl för ett beslutsfattande där man strävar efter politisk konsensus och att det därför bör införas en möjlighet att delegera beslutanderätt till nämndernas presidier. Bestämmelserna om återrapportering till nämnderna gäller även vid delegation till presidierna.

Delegation till nämndens presidium kommer inte att skilja sig från andra former av delegation, vare sig när det gäller vilka typer av beslut som kan delegeras eller när det gäller ansvarsfördelningen. Det är upp till den enskilda nämnden att avgöra om några, och i så fall vilka, beslut som ska delegeras. Med tanke på presidiets sammansättning ges i propositionen några exempel. Det kan t.ex. handla om sådana beslut där nämnden redan är överens i stora drag om det sakliga innehållet och där beslutet endast är en formalitet. Det kan också gälla både brådskande och icke-brådskande ärenden där nämnden redan har fattat ett inriktningsbeslut. Ett annat exempel är känsliga socialtjänstärenden där man vill hålla kretsen av de inblandade liten.³ Enkla myndighetsbeslut och beslut om tillstånd är andra exempel på sådant som skulle kunna delegeras till ett presidium.

I lagstiftningsärendet uppmärksammas att beslutanderätt redan i dag delegeras till nämndpresidier i form av utskott. Regeringen framför i propositionen att de nya reglerna ändå fyller en funktion genom att underlätta för kommuner och landsting. Nämnderna kommer inte längre behöva göra presidierna till utskott för att på så sätt kunna delegera beslutanderätt till dem.

Det blir följaktligen möjligt för en nämnd att anförtro uppgifter både till presidiet och till ett utskott. Organen uppvisar likheter med den skillnaden att det redan av lagen framgår vilka som utgör en nämnds presidium. I övrigt kommer skillnaden mellan eventuella utskott och presidiet till största del avgöras av organisationen av arbetet i den enskilda nämnden. Från SKL:s sida vill vi dock påpeka att val av presidiet sker på annat sätt än val av utskott, vilket kan påverka de olika partiernas representation.

En aspekt som belyses i förarbetena är att beslutsfattandet i presidierna kan bli problematiskt. I kommunallagen finns inga regler om hur ett presidium eller ett utskott ska fatta beslut. Vid lika röstetal i fullmäktige har ordförande utslagsröst (5 kap. 44 § KL). Denna bestämmelse är även tillämplig när en nämnd fattar beslut (6 kap. 28 § KL). I ett JO-uttalande (JO 1985/86 s. 278) som rörde en situation med lika röstetal i ett utskott, gav JO uttryck för att ordförandens röst skulle vara utslagsgivande och rekommenderade kommunfullmäktige att i reglemente för utskott fastställa beslutsförhetsregler. I linje med detta uttalande uttalar regeringen i propositionen att det finns skäl för fullmäktige att besluta om beslutsförhetsregler även för presidier. JO:s beslut torde ge uttryck för en generell princip om att vid lika röstetal har ordförande utslagsrösten, även vid delegation till presidier. Av lagen framgår att nämndens ordförande är ordförande för presidiet. Frågor kring presidiets sammanträde kan i övrigt regleras internt.

Webbaserad anslagstavla

Kommunens anslagstavla har en *formell funktion*. Där tillkännages bl.a. fullmäktiges möten och där anslås justering av protokoll. Anslaget av ett protokolls justering ger utgångspunkten för att beräkna tiden för möjligheten att överklaga de beslut som kan

³ Här vill vi dock påtala att delegation enligt socialtjänstlagen i vissa fall bara är möjlig till utskott.

överklagas med laglighetsprövning. Anslagstavlan är också platsen för vissa andra formbundna tillkännagivanden i annan lagstiftning – exempelvis i plan- och bygglagen och i ordningslagen.

En viktig nyhet i 2017 års kommunallag är att anslagstavlan ska vara webbaserad. Det uttrycks så i 8 kap. 9 § KL att varje kommun och landsting på sin webbplats ska ha en anslagstavla. Den fysiska kommunala anslagstavlan försvinner samtidigt i och med att anslagstavlan *blir digital och placeras på kommunens webbplats*. Den webbaserade anslagstavlan ska placeras väl synlig och vara lätt att hitta. I propositionen rekommenderas att anslagstavlan läggs på webbplatsens startsida. Är det av någon anledning inte lämpligt bör startsidan under alla förhållanden innehålla en tydlig anvisning om hur anslagstavlan nås.

Informationen på anslagstavlan ska vara väl avskild. Det innebär att det inte får finnas någon risk för sammanblandning med annan information på kommunens eller landstingets webbplats. Överskådlighet och tydlighet är viktiga ledord vid utformningen av anslagstavlan. Det är noga reglerat i KL vilken information som ska eller får finnas på anslagstavlan (8 kap. 10-11 §§ KL). Obligatoriskt innehåll är:

- Tillkännagivanden om fullmäktiges sammanträden, dvs. uppgift om tid och plats för fullmäktiges sammanträden och om vilka ärenden som ska behandlas.
- Tillkännagivande av justerade protokoll.
- Tillkännagivande av delegationsbeslut som inte ska anmälas.
- Justerade protokoll, i den utsträckning kommunen eller landstinget bestämmer och det inte strider mot lag eller annan författning.
- Upplysningar om hur beslut kan överklagas enligt 13 kap. KL.

En grundläggande och viktig funktion hos anslagstavlan är alltså att fungera som verktyg för kungörelsen över vilka ärenden som ska behandlas på fullmäktige. Anslagstavlan ska också redovisa att beslut fattats, när protokollet justerats – och hur överklagandetiden för sådana beslut ska beräknas.

Anslagstavlan ska innehålla en permanent och allmän upplysning om *hur beslut kan överklagas* enligt reglerna om laglighetsprövning enligt 13 kap. KL. Upplysningen behöver redovisa inom vilken tid laglighetsprövning kan begäras och vad som i övrigt gäller för en sådan prövning. I propositionen sägs särskilt att upplysningen bör innehålla information om att alla omständigheter en klagande vill göra gällande måste anföras inom klagotiden.

Med digitaliseringen av anslagstavlan följer ett visst mått av utökad serviceskyldighet. Innehållet på anslagstavlan ska kunna göras tillgängligt även för de kommunmedlemmar som av någon anledning är obekväma med att söka information digitalt. Den digitala klyftan kan exempelvis överbryggas genom att informationen på anslagstavlan kan göras tillgänglig i kommunhusets entré eller på biblioteken.

Revision

Revisionsbudgeten fullmäktigepresidiets sak

För att åstadkomma en oberoende beredning och markera behovet av resurser till revisionen införs ett krav på att revisorernas budget ska beredas av fullmäktiges presidium i 11 kap. 8 § KL. Det innebär att styrelsen i arbetet med att upprätta förslaget till den samlade budgeten inte ska ta ställning till budgetutrymmet revisorernas verksamhet.

Fullmäktigepresidiet upprättar alltså sitt förslag självständigt i förhållande till styrelsen. Bestämmelsen hindrar dock inte presidiet från att samråda med styrelsen, en annan nämnd eller revisorerna vid beredning av förslaget.

Självständig yttrande- och upplysningsrätt för de sakkunniga lagfästs

Frågan om revisionens oberoende har ständig aktualitet. Regeringen är av uppfattningen att det inte enbart kan ankomma på revisorerna att förklara de sakkunnigas iakttagelser. I 2017 års kommunallag får därför revisorernas sakkunniga en självständig rätt att yttra sig. Bestämmelsen har utformats efter samma mönster som yttrandetätten för de förtroendevalda revisorerna – det är alltså fråga om en rätt – inte en skyldighet.

De sakkunnigas rätt att yttra sig är knuten till de rapporter de lämnat och följer direkt av lag. Det krävs alltså ingen ändring av fullmäktiges arbetsordning för att rätten ska kunna göras gällande. Däremot finns det naturligtvis inget som hindrar att arbetsordning kompletteras i detta avseende.

Revisionsprocessen i fullmäktige ny ordning

Vissa tekniska förändringar gäller revisionsprocessen i fullmäktige. Det slås numera fast i lagtext att årsredovisningen ska godkännas innan fullmäktige tar ställning till frågan om ansvarsfrihet. Enligt regeringens mening är det lämpligt att fullmäktige först tar ställning till eventuell revisionskritik mot årsredovisningen genom att ta ställning till årsredovisningen. Därefter ska fullmäktige pröva om kritiken bör föranleda anmärkning eller vägrad ansvarsfrihet.

För det fall det förekommer kritik kan det inverka på hur debatten kring årsredovisning och ansvarsprövning organiseras.

Valbarhet och fyllnadsval för revisorer

En fullmäktigeledamot är inte valbar till uppdrag som revisor. I 2017 års kommunallag har ytterligare ett valbarhetshinder för de förtroendevalda revisorerna har tillkommit. Syftet med denna bestämmelse som återfinns i 4 kap. 5 § KL är att ytterligare stärka revisionens oberoende i förhållande den kommunala verksamheten. Av bestämmelsen framgår att en revisor inte kan väljas till ledamot eller ersättare i fullmäktige. Det finns dock en övergångsbestämmelse när det gäller det nya valbarhetshindret. Av

denna framgår att valbarhetshindret ”tillämpas första gången efter det att det första ordinarie valet efter ikraftträdandet har hållits i landet”.

Ordningen väcker frågor om vad som händer vid valet 2018. Revisionsuppdraget sträcker sig över de fyra år som följer efter valet till revisor. Det innebär att den som valts till revisor fortsätter att vara revisor för granskning som sträcker sig in i den nya mandatperioden. Övergångsbestämmelsen torde innebära att valbarhetshindret får effekt från och med ordinarie val till fullmäktige 2018.

Det är rimligt att utgå från att en förtroendevald revisor ska kunna finnas med på sitt partis valsedel inför en ny mandatperiod. Däremot kommer länsstyrelsen *vid sammanräkningen* tvingas konstatera att vederbörande inte är valbar till uppdraget som ledamot eller ersättare i fullmäktige eftersom det föreligger ett valbarhetshinder. Skulle en förtroendevald revisor vilja återgå till ett fullmäktigeuppdrag måste därför fullmäktige besluta om entledigande på sitt sista sammanträde under mandatperioden, med hänsyn till regleringen av när ett uppdrag upphör.

Verkställighet

Ett kommunalt beslut anses i princip verkställbart så snart protokollet över beslutet har justerats. Ett beslut som kan överklagas enligt reglerna om laglighetsprövning har enligt 1991 års kommunallag fått verkställas innan det har vunnit laga kraft om inte särskilda skäl talat emot det.

Riksdagen har uttalat att reglerna om verkställighet behöver ses över i syfte att åstadkomma en ordning som så långt som möjligt förhindrar att ett beslut verkställs innan det fått laga kraft, i de fall det finns en risk för återgång av ett beslut som för med sig en civilrättslig bundenhet (bet. 2010/11:KU 24 s. 31). Riksdagens tillkännagivande grundar sig bl.a. på Justitieombudsmannens (JO) kritik i två ärenden mot kommuner som verkställt beslut utan att närmare överväga om det förelåg skäl att invänta att de fått laga kraft eller att verka för att frågan om rättelse togs upp efter att besluten upphävts (JO 2010/11 s. 568 I och II).

Regeringen konstaterar i propositionen att problemet med att rättelse inte kunnat ske är ovanligt, men gör ändå bedömningen att reglerna bör skärpas. Skälet för detta är enligt regeringen att möjligheten till laglighetsprövning i praktiken blir illusorisk om verkställigheten av ett upphävt beslut inte går att rätta och att uppkomsten av sådana situationer riskerar att urholka respekten för rättssystemet.

Regeringen uttalar att en skärpning bör ta sikte på att förhindra att denna typ av situationer över huvud taget uppstår, samtidigt som det är viktigt att en ny reglering inte får till effekt att den kommunala beslutsprocessen försvåras eller försenas på ett sätt som inte står i proportion till detta ovanligt förekommande, om än allvarliga, problem.

Enligt regeringen är en utgångspunkt att ett beslut som inte kan rättas om det upphävs av domstol inte ska verkställas. Samtidigt konstaterar regeringen att ett kategoriskt förbud mot verkställighet av sådana beslut inte kan motiveras. En sådan ordning

skulle försvåra den kommunala beslutsprocessen på ett alltför ingripande sätt. Mot den bakgrunden har regeringen i stället valt att göra frågan om rättelse kan ske eller inte till en central omständighet vid verkställighetsbedömningen.

Lagtexten i 13 kap. 14 § KL har därför utformats enligt följande.

”Ett beslut som kan överklagas enligt detta kapitel får verkställas innan det fått laga kraft om inte särskilda skäl talar mot det. Vid bedömningen ska särskild hänsyn tas till om verkställigheten av beslutet kommer att kunna rättas.”

Det faktum att det kan bli kostsamt eller krångligt för kommunen eller landstinget att rätta det upphävda beslutet betyder inte att det inte går att rätta. För det fall att kostnaderna för att rätta ett beslut framstår som orimliga bör detta dock tala för att beslutet inte ska verkställas förrän det fått laga kraft.

Enligt regeringen ger förändringen tydliga incitament för kommuner och landsting att t.ex. se över hur de utformar sina avtal. Civilrättsliga avtal kan utformas så att det faktiskt går att rätta om beslutet som det vilar på upphävs. Regeln skapar incitament för att i förväg ta hänsyn till problematiken med verkställighet och för det fall en snabb verkställighet önskas möjliggöra återgång av den.

Regeringen konstaterar att det även fortsättningsvis kommer att finnas fall när verkställighet måste ske skyndsamt av beslut som inte kan rättas. En aspekt som talar för verkställighet trots att beslutet inte fått laga kraft är enligt regeringen att beslutet annars skulle sakna verkan. Det kan t.ex. handla om tillfälliga anställningar som inte kan vänta eller att en fastighet som kommunen eller landstinget vill förvärva säljs på exekutiv auktion. Om det finns skäl för att ändå verkställa ett beslut som inte kan rättas trots att det inte fått laga kraft och de är sådana att de väger tyngre än skälen som talar för att vänta med verkställigheten, ska beslutet därför kunna verkställas tidigare.

Något uttryckligt dokumentationskrav föreskrivs inte. Förarbetena utgår från att överväganden i verkställighetsfrågan framgår av beslutsunderlaget. Det får också anses ligga i kommunen eller landstingets intresse att tillse att sådan dokumentation finns.

Vissa frågor om kommunalförbund

De regeländringar som genomförs i 2017 års kommunallag, gäller i tillämpliga delar även kommunalförbund. Det innebär att förbunden måste ägna uppmärksamhet åt vad som exempelvis ska tillkännages på den webbaserade anslagstavlan.

Vissa av de lagändringar som sker innebär att det finns behov av att se över och ändra förbundsordningarna för kommunalförbunden.

Kommunalförbundens revisorer

Ett kommunalförbunds förbundsordning ska enligt 1991 år kommunallag, i fråga om förbund med förbundsledning, ange på vilket sätt och vilken av förbundsmedlemmarna som ska utse revisorer. I praktiken utses revisorerna regelmässigt inte av en förbundsmedlem, utan av flera eller alla förbundsmedlemmar tillsammans. Regeringen

framför i propositionen att det av tydlighetsskäl inte är lämpligt att ha en bestämmelse som kan tolkas som att endast en förbundsmedlem ska utse revisorerna, även om en sådan ordning är möjlig även i fortsättningen. Genom 2017 års kommunallag har detta därför ändrats. Av lagtexten framgår att det i förbundsordningen ska anges på vilket sätt revisorer utses i kommunalförbund med förbundsledning (9 kap. 6 § 5 KL). Det kan anges att revisorerna ska utses av endast någon eller några av förbundsmedlemmarna eller av alla gemensamt. – För kommunalförbund med förbundsfullmäktige väljs revisorerna liksom tidigare av förbundets fullmäktige (9 kap. 12 § KL).

Kommunalförbundens anslagstavla

De allmänna reglerna om anslagstavla i 2017 års kommunallag är generellt tillämpliga för kommunalförbunden. Frågor om vad som ska kungöras behöver därför inte längre framgå av förbundsordningen. Däremot ska förbundsordningen ange på vilken webbplats förbundets anslagstavla ska finnas (9 kap. 6 § 10 KL).

Ett kommunalförbund ska ha en egen anslagstavla på internet. För de kommunalförbund som redan har egna självständiga webbplatser gäller motsvarande krav för dem som gäller för kommunernas och landstingens anslagstavlur.

Det finns emellertid inget som hindrar att kommunalförbund i stället för en självständig webbplats använder sig av en av förbundsmedlemmarnas webbplatser. I sådant fall ska kommunalförbundets anslagstavla kunna särskiljas från såväl förbundsmedlemmens webbplats som förbundsmedlemmens egen anslagstavla.

Av rättssäkerhetsskäl ska förbundet *endast ha en anslagstavla* eftersom informationen inte får återges självständigt på flera webbplatser. Ett sådant system skulle innebära en risk för att uppgifterna inte kommer att överensstämma med varandra. Det är dock inget som hindrar att det skapas länkar från varje förbundsmedlems webbplats till den webbplats där kommunalförbundet har sin anslagstavla, oavsett var denna har placerats.

Särskilt om årsredovisningen och allmänhetens rätt att ställa frågor

Regeringen gör i propositionen bedömningen att det är befogat att det i förbundsordningen ska anges under vilka förutsättningar frågor kring årsredovisningen i ett kommunalförbund kan ställas. Av bestämmelsen i 9 kap. 6 § 14 p KL framgår det därför att det i förbundsordningen ska anges *om allmänheten har rätt att ställa frågor om årsredovisningen*.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

2017 års kommunallag träder i kraft den 1 januari 2018. Bestämmelsen hindrar inte att kommuner, landsting, regioner och kommunalförbund innan dess vidtar de administrativa åtgärder som kan behövas för att lagen ska kunna tillämpas i sin helhet från och med ikraftträdandet.

1991 års kommunallag (1991:900) och lagen (1970:462) om vissa anslag på kommuns anslagstavla upphör samtidigt den 1 januari 2018.

För vissa frågor finns särskilda övergångsbestämmelser.

Bestämmelserna om att en revisor inte är valbar som ledamot eller ersättare i fullmäktige och om att antalet ersättare i styrelsen ska vara minst fem ska tillämpas första gången efter det att det första ordinarie valet efter ikraftträdandet har hållits i landet. Skälet till att dessa bestämmelser ska tillämpas först efter det att ordinarie val har hållits, är att regeringen bedömt att det saknas anledning att ändra villkoren för fullmäktiges och styrelsens arbete under pågående mandatperiod.

Bestämmelserna i 1991 års kommunallag om sådana underställda nämnder som fullmäktige beslutat om före ikraftträdandet och bestämmelserna om att en lokal nämnd inte får väcka ärenden i fullmäktige fortsätter att gälla fram till dess det första ordinarie valet efter ikraftträdandet har hållits i landet. Motivet är att undvika behov av organisatoriska förändringar under pågående mandatperiod.

1991 års kommunallag ska fortfarande gälla för **överklagande av beslut** som har tillkännagetts före ikraftträdandet av den nya kommunallagen den 1 januari 2018. Det innebär att både de processuella och de materiella regler som gällde före ikraftträdandet ska tillämpas vid överklagande av beslut som tillkännagetts före ikraftträdandet.

En särskild fråga är vad som gäller för tillkännagivanden som är anslagna på den fysiska anslagstavlan och som behöver vara anslagna även efter årsskiftet. I propositionen klargör regeringen att befintliga anslag på den fysiska anslagstavlan vid ikraftträdandet den 1 januari 2018 ska flyttas över till den webbaserade anslagstavlan, där de ska finnas tills överklagandetiden har gått ut. Detta eftersom den webbaserade anslagstavlan ersätter den fysiska anslagstavlan och för att undvika problematiken med att under en övergångsperiod ha dubbla anslagstavlor.

Åtgärder som behöver vidtas eller övervägas med anledning av ikraftträdandet av 2017 års kommunallag

Som framgått behöver kommuner, landsting, regioner och kommunalförbund vidta vissa åtgärder inför eller i anslutning till ikraftträdandet av 2017 års kommunallag den 1 januari 2018. Det finns också ett antal frågor som kan behöva övervägas, men där beslut även kan fattas i senare skede. I det följande listas några av de frågor som förtjänar särskild uppmärksamhet av kommuner, landsting, regioner och kommunalförbund.

Webbaserad anslagstavla

Kommuner, landsting och regioner samt kommunalförbund måste ordna med en webbaserad anslagstavla. En sådan ska vara i funktion när 2017 års kommunallag träder i kraft, dvs. den 1 januari 2018. Rutiner måste också införas om för att ta hand om den utökade serviceskyldigheten.

Instruktion för direktören

En instruktion för den ledande tjänstemannen – direktören – behöver tas fram och antas av styrelsen. Bestämmelserna om direktören träder också i kraft den 1 januari 2018 och det är därför viktigt att detta arbete kommer i gång.

Regler om arvode och andra ersättningar till förtroendevalda

En viktig fråga att ta ställning till för kommuner, landsting och regioner är om och i så fall vilka förmåner motsvarande de som gäller för anställda som ska införas för hel- eller deltidsarbetande förtroendevalda, t.ex. vad gäller förutsättningarna för föräldradeltid och sjukskrivning för kommunal-, borgar-, landstings-, region- och oppositionsråd.

Underlag som rör dessa frågor kommer att inarbetas i de riktlinjer för OPF-KL som SKL avser att se över inför nästa mandatperiod.

Reglementet för styrelsen och nämnderna

Reglementen för styrelsen och nämnderna behöver ses över och uppdateras.

Kommuner, landsting och regioner har bl.a. anledning att ta ställning i frågan om styrelsen ska ges en beslutanderätt angående vissa förhållanden som rör andra nämnders verksamhet. Det finns i förekommande fall även anledning att se över frågor om beställar- och utförarnämnder och om underställda nämnder (som inte längre tillåts).

Kommuner, landsting och regioner har vidare anledning att se över och ta ställning till regler om arbetsformer och beslutsförhet i utskott och presidier.

Det finns även skäl att se över och anpassa reglerna om arbetsformer m.m. för kommunal-, landstings-, region- och oppositionsråd, vare sig de finns i reglementet för styrelsen eller i ett särskilt reglemente.

SKL avser att i början av år 2018 ge ut nytt underlag om reglemente för styrelse och nämnder.

Hantering av delegationsbeslut

Kommuner, landsting, regioner och kommunalförbund har anledning att överväga om det finns skäl att ändra hanteringen av delegationsbeslut. Det gäller bl.a. om det finns skäl att utnyttja möjligheten att undanta vissa ärenden/beslut från anmälan till nämnden. Om så sker måste också regleras hur protokoll ska föras och protokoll ska justeras.

Det finns också anledning att se över delegationsordningarna med hänsyn till presidienas möjlighet att fatta beslut samt när det gäller gränsdragningen mot direktörens instruktion.

Arbetsordning för fullmäktige

Arbetsordningen för fullmäktige behöver ses över och uppdateras. Det gäller bl.a. presidiets roll att bereda revisorernas budget samt de sakkunniga revisorernas närvarorätt. Hänvisningar till bestämmelser i kommunallagen behöver uppdateras

SKL avser att i början av år 2018 ge ut nytt underlag för arbetsordning för fullmäktige.

Kommunalförbund

Förbundsordningar för kommunalförbunden behöver ses över och uppdateras.

Frågor och synpunkter

Frågor och synpunkter med anledning av detta cirkulär kan i första hand ställas till

Helena Linde, tfn 08-452 79 76, helena.linde@skl.se

Lena Dalman, 08-452 79 73, lana.dalman@skl.se

Staffan Wikell, 08-452 75 71, staffan.wikell@skl.se

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för juridik

Germund Persson
Chefsjurist

Helena Linde
förbundsjurist

2017-11-22

Kommunala Pensionärsrådet/Rådet för funktionshindrade

Sammanträdesdatum: 2017-11-22

Plats: Nossan, kommunhuset, Herrljunga

Tid: kl. 09.00-11.30

Närvarande

Stig Björkman, SPF

Anita Stiller, SPF suppleant

Lilian Davidsson, PRO Herrljunga

Birgitta Larsson, PRO Herrljunga

Gerhard Franklin, PRO Herrljunga

Ulla Knutsson, PRO Herrljunga suppleant

Ingrid Aholainen, PRO Gäsene

Gerd Svensson, PRO Gäsene

Laila Gustavsson, PRO Gäsene suppleant

Kjell Nyvaller, FUB

Berit Axelsson, NHR

Ritva Orpana-Andersson, finska föreningen

Lennart Ottosson, ordförande

Börje Aronsson, ordförande tekniska nämnden

Övriga: Magnus Stenmark, socialchef

Linnea Holm, sekreterare

Handwritten signatures: RIC, KTH, APS, #

PROTOKOLL

§ 33 Mötet öppnades

Ordföranden hälsar alla välkomna.

§ 34 Val av justerare

Anita Stiller, SPF, och Lilian Davidsson, PRO Herrljunga, väljs till justerare. Justering sker 30 november kl. 14.30.

§ 35 Föregående protokoll

Börje Aronsson, ordförande tekniska nämnden, informerar att ansvaret för uppmarkering av fotvårdsparkering ligger på socialnämnden.

Gerhard Franklin, PRO Herrljunga, ställer frågan om hur det går med brukarråd. Magnus Stenmark, socialchef, informerar att det inte är en puck som förvaltningen har tappat.

Lennart Ottosson, ordförande, informerar att ett stort arbete har gjorts med innergården på Hemgården. Birgitta Larsson, PRO Herrljunga, ställer frågan om tegelväggen ska målas i stora samlingsalen. Lennart Ottosson, ordförande, vet inte hur det är. Birgitta Larsson, PRO Herrljunga, tycker det är helgerån om man målar tegelväggen då det är en historia bakom väggen. Gerhard Franklin, PRO Herrljunga, ställer frågan hur länge målningen ska pågå. Birgitta Larsson, PRO Herrljunga, tycker det är synd att ingen frågat de äldre om vad de tycker. Lennart Ottosson, ordförande, informerar att socialnämnden ställer sig positiva till att lokalerna målas om. Det är ett lyft för lokalerna och färgsättningen i lokalerna är viktiga för personer med demenssjukdom.

29 Katt As ID

§ 36 Budget 2018

Lennart Ottosson, ordförande, informerar att nämnden nu i november ska ta beslut om fördelning av budgeten per verksamhetsområde. Socialnämnden har gjort en omorganisation så fördelningen per ansvarsområde ser lite annorlunda ut jämfört med 2017.

Kjell Nyvaller, FUB, ställer frågan vilka de nya cheferna är. Magnus Stenmark, socialchef, informerar att Christina Mattelin är ny verksamhetschef myndighet och Jennie Turunen ny verksamhetschef socialt stöd.

Lennart Ottosson, ordförande, informerar att socialnämnden har en större budget 2018 jämfört med 2017. Nämnden har fått en ökning för en ny enhet på Hagen samt täckning för löne- och prisutvecklingen.

Stig Björkman, SPF, ställer frågan om pengarna räcker. Lennart Ottosson, ordförande, informerar att socialnämnden bedömer att pengarna inte är tillräckligt och detta har han även informerat kommunfullmäktige om. Framförallt är det nattbemanningen på särskilt boende som är ett problem. Regeringen har aviserat att de i budget 2018 ska ansätta pengar som är till kommunerna för vård och omsorg. Dock vet kommunen i nuläget inte vad det är för förbehåll som regeringen kommer fastställa för användandet av pengarna. Ibland när regeringen beslutar om riktade pengar till kommunerna så kan de ställa villkoret att kommunen behöver satsa lika mycket pengar som regeringen bidrar med. Det kan innebära att kommunen inte kan ta medlen i anspråk men förhoppningen är att pengarna ska kunna satsas på nattbemanningen.

Inga förändringar sedan oktober utan fördelat per verksamhet.

Magnus Stenmark, socialchef, informerar att han fått siffror på att 50-70 % av all sjukvård sköts av kommunerna vilket är en stor del av allt sjukvård och andelen av all sjukvård som sköts av kommunerna växer. Ärenden enligt LSS kan komma att innebära högre kostnader på kommunerna. Regeringen har

PROTOKOLL

tillfälligt stoppat försäkringskassans utförsäkring av personer i behov av assistans men om regeringen häver stoppet kan det innebära att fler ärenden skjuts över på kommunen och kommunen därigenom får ökade kostnader. Det låter bra när regeringen säger att de skjuter till pengar till kommunerna men det brukar samtidigt innebära att ett ökat ansvar också överflyttas till kommunerna och därigenom ökade kostnader.

Kjell Nyvaller, FUB, menar att det är fel att kommunen betalar mer för LSS-ärenden. LSS är det ända som kommunerna får utjämningsbidrag för. Magnus Stenmark, socialchef, informerar att kommunen betalar 9 miljoner i utjämningsbidrag för LSS 2017 och att det är aviserat att det kommer bli 12 miljoner för 2018. Även om det görs utjämningsberäkningar för LSS så innebär det att kommunen har höga kostnader för LSS och det finns farhågor om att de kommer att öka. Kommunen betalar också alltid de första 20 timmarna för personlig assistans. Sedan har landstinget aviserat att de önskar att kommunen tar på sig ett ansvar för oss tandvård. Detta ställer sig kommunen kritiska till då det innebär ökade kostnader samt att tandvården inte faller under hälso- och sjukvårdslagen och kommunen har därför inget ansvar för verksamheten.

Gerhard Franklin, PRO Herrljunga, undrar om inte kommunen har skrivit på avtal om hälso- och sjukvård. Magnus Stenmark, socialchef, informerar att så är fallet men att det är svårt att slåss mot en sådan stor drake som landstinget. Det finns enklare små sten att välta. Hans syfte med informationen är att flagga för att mer ansvar försöker läggas ut på kommunerna än vad det är idag. Lennart Ottosson, ordförande, informerar att när kommunen skulle skriva avtal med ungdomsmottagningen så hotade landstinget med att lägga ner verksamheten om inte kommunen gick in med mer pengar. Tyvärr är det så verkligheten ser ut.

RCA KTH AS TD

PROTOKOLL

Han informerar också att den som är intresserad och vill detaljstudera budgeten kan gå in på kommunens hemsida och läsa kallelsen till socialnämndens möte 28 november. En till nyhet i budget 2018 är att det är avsatt en buffert för oförutsedda händelser. Bufferten motsvarar 1 % av budgeten och har plockats från respektive verksamhetsområde.

§ 37 Riktlinjer Trygghetskamera

Lennart Ottosson, ordförande, informerar att kommunen ännu inte kommit igång med trygghetskamera av olika anledningar. Socialförvaltningen ser en förändring i Sverige som innebär att kommuner går mer mot att tillsyn ska ske med trygghetskamera i första hand. Detta för att spara på vår mest kvalificerad arbetskraft. Linnea Holm, sekreterare, informerar att det också handlar om säkerhet för den äldre då denne inte blir störd om tillsynen sker via kamera.

Lennart Ottosson, ordförande, informerar att förändringen i riktlinjerna för trygghetskamera kommer innebära att trygghetskamera blir normen när bistånd om tillsyn beslutas men självklart kommer det alltid finnas enstaka fall där personal ändå behöver gå hem till den äldre.

Birgitta Larsson, PRO Herrljunga, menar att det måste finnas en valfrihet om man vill ha kamera eller inte. Lennart Ottosson, ordförande, informerar att omsorgsbeslutet är i form av ett biståndsbeslut som utgår från individens behov i centrum. I biståndsbeslutet är det tillsyn som beviljas. Sedan specificeras hur tillsynen ska ske i genomförandeplanen och då kommer beslutet i första hand verkställas via tillsyn via trygghetskamera.

Stig Björkman, SPF, ställer frågan när kommunen räknar med att komma igång med trygghetskamerorna. Magnus Stenmark, socialchef, informerar att en upphandling behöver genomföras men att förhoppningen är att kamerorna ska vara igång så fort det går. Kommunen får inte halka efter för mycket vad gäller

RA Kt AS TD

PROTOKOLL

nyttjandet av tekniken då det är en viktig faktor inom verksamheten och utvecklingen. Stig Björkman, SPF, menar att det ibland är bra att komma lite efter för att inte vara försökskaniner. Magnus Stenmark, socialchef, menar att vi ligger redan så långt efter att vi inte kan vänta längre och att teknikutvecklingen går så otroligt fort att vi behöver hänga med. Det viktiga är att göra en bra upphandling.

Gerhard Franklin, PRO Herrljunga, menar att hela organisationen kommer påverkas och undrar om det finns en plan för hur kommunen ska arbeta kring tillsynen. Magnus Stenmark, socialchef, informerar att hur kommunen kommer att arbeta beror på hur upphandlingen går. Men det finns en tanke kring hur kommunen ska hantera det. Nattpatrullen kommer finnas kvar precis som idag och utföra de omsorgsinsatser som inte är tillsyn. Sedan är frågan om hur själva tillsynen ska ske. Där är det inte klart ännu om det ska ske i intern- eller extern regi. Lennart Ottosson, ordförande, informerar att socialförvaltningens personal kommer att åka ut till den enskilde om det är något som inte ser normalt ut vid tillsynen. Nämnden har en tanke om att bygga ut tekniken hemma hos den enskilde successivt genom exempelvis brandlarm.

§ 38 e-hälsa och välfärdsteknologi

Fredrik Nilströmer, eSamordnare Borås-regionen, informerar om e-hälsa ur ett invånarperspektiv. Första gången han kom i kontakt med e-hälsa så var det när man började arbeta för att gå över från analoga till digitala trygghetslarm. Trygghetslarmet kom någon gång på 80-talet och det var vår första e-tjänst. När vi tryckte på trygghetslarmsknappen så skulle det hända något. Men det fungerade inte alltid och då började man utreda alternativ vilket ledde till övergången till digitala trygghetslarm.

Handwritten signatures and initials in blue ink.

PROTOKOLL

1177 är den e-hälsotjänst som de flesta kommer i kontakt med. Men e-hälsa är ju så mycket mer.

E-Hälsa är definierat av socialstyrelsen som: "Använda digitala verktyg och utbyte information digitalt för att uppnå och bibehålla hälsa. Detta är som en verktygslåda."

Det finns assisterande teknik som man kan använda såsom alarmklockor. Den assisterande tekniken kan se annorlunda ut. När man känner med fingrarna på saker så känner man skillnader mellan olika saker. Detta kan används som assisterande teknik ex. vid upphöjningar på spisknappar som talar om för den som känner om spisen är på eller inte. Assisterande teknik behöver inte vara en dator utan kan vara andra apparat. Hörselhjälpmedel är den äldsta assisterande teknik som vi arbetar med idag. Det finns olika sätt att förstärka så vi kan höra bättre.

En annan form av assisterande teknik är trygghetskameran. Den behöver inte tillhandahållas av kommunen utan enskilda anhängare skulle kunna köpa på Claes Ohlson och använda tillsammans med den enskilde som behöver hjälp. Ett vanligt hjälpmedel idag är GPS-larm. Du kan hänga larmet runt halsen på den enskilde. Går personen sedan utanför den gräns som är angiven så får anhängare en varning. Det finns även nyckelhittare och massa annan assisterande teknik. Kostnaderna för de assisterande hjälpmedlen är inte så höga längre. Assistentens avseende belysning går att få idag för att lysa upp vägen till toaletten på natten utan att man behöver tända i taket. Det finns även fjärrkontroller för att styra ljuset. Det finns pratande dosetter och andra hjälpmedel för att komma ihåg saker.

I och att med att fibern började komma så finns det teknik idag som gör att vi kan koppla upp våra hem. Man kan styra och ställa i sitt hus via telefonen. Det finns teknik som hjälper oss i vår vardag såsom robotdammsugare och

2019 10/11 12/12 13/12

PROTOKOLL

gräsklippare. Kommunerna har varit en stor pådrivande faktor till att priserna för teknik gått ner.

Fredrik tipsar om att boka möte på Träffpunkt Simonsland i Borås där de har föredragningar om e-hälsa. Det ligger i Textil fashion center.

E-hälsa leder till nya och förändrade erbjudanden från landsting och kommun över tid. Ett exempel är att träffa doktorn i en app istället för att sitta och vänta på denne i vårdcentralens väntrum. Med hjälp av appar, främst pådrivet från privata sektorn, så förändras tjänsterna inom sjukvård. eHemtjänst är en annan ny tjänst. Den används idag i Göteborg och Västerås. Den innebär ett antal sociala insatser erbjuds via surfplatta istället för träffas ansikte mot ansikte. Stig Björkman, SPF knutpunkten, frågar hur pass säkert det är med eHälsa. Man läser ju mycket om att det är problem i IT-säkerheten. Fredrik Nilströmer, eSamordnare, informerar att det finns en utmaning idag med just arbetet med informationssäkerhet. Kommunerna kommer vara lika duktiga på informationssäkerhet som bankerna inom två år så medborgarna kan känna sig trygga. Steget mot en säkrare informationssäkerhet måste tas innan all teknik som finns kan användas.

Ulla Knutsson, PRO Herrljunga, ställer frågan om det är lättare att komma fram till läkare via app än att ringa 1177. Birgitta Larsson, PRO Herrljunga, informerade att de träffat Lena Hult på regionen som pratade om närsjukvårdsteam – d.v.s. att läkare åker ut till patienter. Tyvärr är inte Närhälsan i Herrljunga så aktiva. Fredrik Nilströmer, eSamordnare, menar att utvecklingen av tekniken innebär att kommun och landsting blir tvingade att följa med i utvecklingen.

Birgitta Larsson, PRO Herrljunga, informerar att hon läst att Sverige ligger efter Norge och Danmark i utvecklingen av välfärdsteknik. Fredrik Nilströmer,

MC KH AS TB

PROTOKOLL

eSamordnare, svarar att det stämmer och det är därför han är ute och föreläser och välfärdsteknologi. Ansvaret ligger på kommuner och landstinget.

Gerhard Franklin, PRO Herrljunga, ställer frågan om ansvaret för närvårdsteam ligger på kommunen. Fredrik Nilströmer, eSamordnare, informerar att det finns samverkan mellan regional och kommun i frågan. Magnus Stenmark, socialchef, informerar att människor runt om i världen påverkar och kan ställa krav på utbudet av tekniken idag.

Stig Björkman, SPF, ställer frågan till Fredrik vad han tror om intelligenta robotar. Fredrik Nilströmer, eSamordnare, tror det kan fungera med intelligenta robotar men att man måste vänja sig vid tanken och tekniken.

Gerd Svensson, PRO Gäsene, menar att det finns de som aldrig har hanterat teknik och heller inte har kapacitet att göra det. Hur ska deras rättigheter tillgodoses? Fredrik Nilströmer, eSamordnare, menar att det är en fråga politiken behöver arbeta med.

Margareta Ejdestig, IT-strateg/verksamhetsutvecklare, presenterade sig. Hon ska arbeta med välfärdsteknikfrågor inom socialförvaltningen.

§ 39 Förslag från PRO Herrljunga/Gäsene

Lennart Ottosson, ordförande, informerar att PRO Herrljunga och Gäsene har föreslagit att kommunen ska införa någon form av värdegrund/värdegaranti. Ett antal kommuner har infört det och de är ganska uddlösa på grund av ekonomistyrningsprinciper. Herrljunga har ju antagit en socialtjänstplan och den innehåller de delar som en värdegrund ska innehålla. Sedan har kommunen inte ett sådant avgiftssystem som motsvarar PRO:s värdegrunds förslag då kommunen inte debiterar per timme utan per antal besök. Ska man ha en värdegrund behöver den vara formulerad på ett annat sätt. Men Lennart ska ta med sig frågan till socialnämnden.

Handwritten signatures: *ra* *kt* *De* *TP*

PROTOKOLL

Birgitta Larsson, PRO Herrljunga, menar att värdegrunden ändå borde innehålla en punkt om besökstiden från hemtjänsten med +/- 30 minuter men utan kompensation. Lennart Ottosson, ordförande, menar att om socialnämnden ska anta en värdegrund så behöver frågan utredas först. Han informerar också att det inte är biståndsbesluten som styr besökstiderna inom hemtjänsten utan att det är genomförandeplanen. Socialnämnden ska få ärendet.

Linnea Holm, sekreterare, informerar att det i socialtjänstplanen finns en värdegrund. Värdegrunden ska utgå från den enskildes delaktighet och omfattar:

- Meningsfullhet
- Begriplighet
- Hanterbarhet
- Respekt och gott bemötande
- Trygghet

Birgitta Larsson, PRO Herrljunga, ställer frågan om värdegrunden efterlevs. Lennart Ottosson, ordförande, informerar att arbetet med värdegrund är ett ständigt pågående arbete då kommunen byter personal och det är ett levande dokument. Socialstyrelsen har tagit fram en värdegrund och den har funnits länge och socialnämnden har valt att förtydliga den i socialtjänstplanen.

§ 40 Mötesdatum 2018

Datum för 2018 blir:

20 mars

29 maj

25 september

20 november

Handwritten signatures: mg, KH, RS, TD

§ 41 Övriga frågor

Stig Björkman, SPF, informerar att han mött en bekant som varit och vaccinerat sig och personen hade med sig sin handikappade man. Kommunen hade vaccinerat mannen vilket var väldigt bra. Men hon tyckte det var synd att inte hon fick vaccinera sig via kommunen med. Kjell Nyvaller, FUB, informerar att det är de som har beviljad hemsjukvård som får vaccination via kommunen. Stig Björkman, SPF, menar att det hade varit mer praktiskt. Lennart Ottosson, ordförande, informerar att han fått samtal från medborgare som undrar hur det fungerar. Det är ett staket mellan hemsjukvården och Närhälsan och det skulle vara smidigare för många att tillhöra hemsjukvården men det är behovet som avgör.

Kjell Nyvaller, FUB, menar att det är biståndshandläggarna som beslutar om den enskilde har rätt till hemsjukvård eller inte. Linnea Holm, sekreterare, informerar att det är kommunens sjuksköterskor som beslutar om hemsjukvård. Stig Björkman, SPF, informerar att kvinnan han mötte var väldigt nöjd i övrigt med kommunens insatser men tyckte det var jobbigt detta med hemsjukvården.

Gerhard Franklin, PRO Herrljunga, undrar hur det går med halkskydden. Det är bedrövtligt hur trottoarerna är när det är halt och snö. De var varken plogade eller sandade. Därför behövs halkskydden. Lennart Ottosson, ordförande, informerar att förvaltningen har fått i uppdrag att beredda ärendet.

Lilian Davidsson, PRO Herrljunga, informerar att hon är ett levande exempel på faran. Hon halkade vid hörnet Fabriksgatan och Trädgårdsgatan. Hon hade änglavakt för hon bröt inget i kroppen. Hon hade stavar. Magnus Stenmark, socialchef, informerar att mycket ansvar ligger på individen. Man kan köpa broddar själv till en inte allt för stor kostnad. Magnus menar att ansvaret ligger hos folkhälsosamordnaren.

Ma KH AS D

PROTOKOLL

Lilian Davidsson, PRO Herrljunga, undrar om inte kommunen har en skyldighet att sanda och skotta. Börje Aronsson, ordförande tekniska nämnden, informerar att kommunen har regler som entreprenörerna ska följa. Kommunen försöker hålla så rent det går utifrån förutsättningarna.

Ulla Knutsson, PRO Herrljunga, ställer frågan vem som ansvarar om man halkar utanför en butik. Är butikerna skyldiga att hålla rent utanför sina butiker.

Börje Aronsson, ordförande tekniska nämnden, menar att kommunen har ansvarar för trottoarerna. Magnus Stenmark, socialchef, menar att fastighetsägare ansvarar för att hålla rent två meter runt entrén.

Gerhard Franklin, PRO Herrljunga, menar att det är bättre snöröjning i Norrland än i Herrljunga. Börje Aronsson, ordförande tekniska nämnden, informerar att det är skillnad på snön beroende på vilken temperatur det är. Kommunen behöver arbeta på lösningar för att bättre kunna hantera snön. Gerd Svensson, PRO Gäsene, ställer frågan vad som händer med pengarna som var riktade till att förebygga fallolyckor. Lennart Ottosson, ordförande, kan inte svara på frågan men tror att folkhälsosamordnaren ansvarade för pengarna.

Kjell Nyvaller, FUB, menar att det alltid är så att ingen snöröjning sker på helgerna.

Vid protokollet:

Linnea Holm
Sekreterare

Justeras:

Lennart Ottosson
Ordförande

Anita Stiller, SPF

Lilian Davidsson, PRO Herrljunga

Till Kommunstyrelsen

Kommunal i Herrljunga vill tydliggöra vikten av att införa heltid i kommunen. Vi vill att ni uppmärksammar att vi ligger på plats 259 av 289 kommuner ifråga om heltider.

Heltidsarbete i välfärden är en viktig fråga för hela Sverige. Att fler arbetar heltid är avgörande om vi ska kunna möta framtidens rekryteringsbehov och bidra till ett mer jämställt samhälle.

Att arbeta heltid är viktigt också för den enskilde individen. Genom att gå från deltid till heltid ökar inkomsten varje månad, vilket gör det lättare att klara räkningarna, starta ett sparande eller lägga mer pengar på favorithobbyn. En ökad inkomst ger också en högre pension. När fler går från deltid till heltid ställs nya krav på verksamheten. Det är nödvändigt att man tänker nytt vad gäller bemanning och schemaläggning - tillsammans med ett bibehållet fokus på arbetsmiljö.

Det finns inte en universalmodell för införandet av heltid. Varje arbetsplats är unik. Därför är det viktigt att tid avsätts för att lyssna in anställda och medlemmars behov. Förändringsarbete kan vara tålamodskrävande men det lönar sig på sikt. De kommuner och landsting som tagit steget upplever att heltidserbjudandet varit en viktig faktor för att ses som en attraktiv arbetsplats.

Välfärdens behov av personal är mycket stort de närmaste åren, och efterfrågan ser inte ut att minska. Skolan, vården och omsorgen behöver rekrytera hundratusentals nya medarbetare de närmsta åren. Genom att ta tillvara befintlig kompetens på ett bättre sätt kan man både minska rekryteringsbehovet och samtidigt få tillgång till mer personal. Det förutsätter att deltidsarbete ersätts med heltidsarbete.

Det skiljer 3,6 miljoner kronor i livsinkomst mellan kvinnor och män på den svenska arbetsmarknaden. Huvudorsaken är att betydligt fler kvinnor arbetar deltid. För att kvinnor och män ska bli mer jämställda måste kvinnor få

samma förutsättningar vad gäller arbete, både på jobbet och i hemmet. Att fler arbetar heltid bidrar till en mer jämställd arbetsmarknad och i förlängningen också ett mer jämställt samhälle.

Se nu till att sätta Herrljunga på kartan. Var en attraktiv arbetsgivare som kan locka nuvarande och kommande arbetstagare med goda villkor. Låt Herrljunga bli en kommun som står sig i konkurrensen om framtidens arbetskraft och som går i bräschen för moderna jämställdhetsåtgärder. Bara så kan vi möta framtiden – med heltid som norm även i de kvinnodominerade yrkena.

KOMMUNAL HERRLJUNGA

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Hur värnar kommuner digital säkerhet?

MSB

2017-11-24

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Digitalisering inom kommuner

*”Människor förväntar sig i allt högre grad att **snabbt, enkelt och säkert kunna sköta sina ärenden, få tillgång till information och ha möjlighet till inflytande genom digitala kontaktvägar.** Utvecklingen av e-samhället erbjuder stora möjligheter för att bemöta dessa förväntningar och även klara samhällsutmaningar såsom åldrande befolkning, välfärdens finansiering, globalisering och minska klimatpåverkan. Genom att **utnyttja IT och information på ett smart sätt kan servicen förbättras, kvaliteten och effektiviteten höjas, innovationskraften och delaktigheten stödjas.**”*

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Meddelande 9

Digitalisering inom kommuner forts.

- ”De parter som deltar i informationssamverkan **har ansvar för att information som tillhandahålls är korrekt och tillförlitlig** och att den är **klassificerad** utifrån verksamhetens säkerhets- och sekretessbestämmelser. Det måste **även säkerställas vem användaren är och vilken behörighet denne har i en given situation.**”

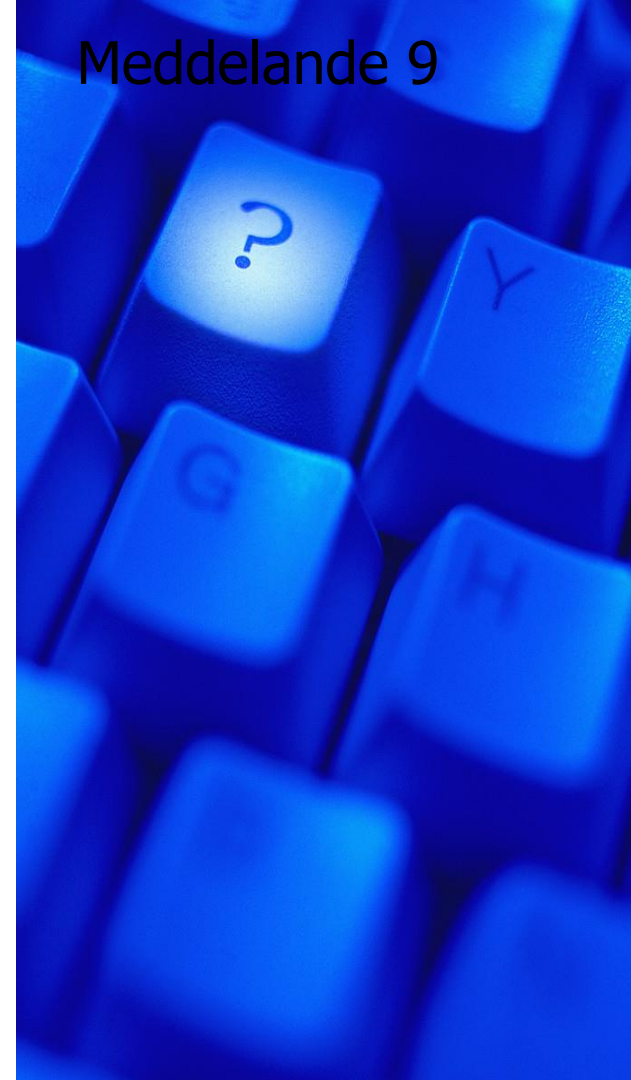

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Syfte

- Ge en överblick av hur man värnar om digital säkerhet med hjälp av ett systematiskt informationssäkerhetsarbete.

Meddelande 9

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Agenda

- MSB och informationssäkerhet
- Informationstillgångar
- Trender och aktuella fall
- Krav på informationssäkerhet och ansvar
- Informationssäkerhet
- Informationssäkerhet i praktiken
- Stöd i arbetet

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

MSB:s roll och uppdrag inom området informationssäkerhet

- **Stödja och samordna** arbetet med **samhällets informationssäkerhet** samt analysera och bedöma omvärldsutvecklingen inom området.
- **Lämna råd och stöd** i fråga om förebyggande arbete till andra statliga myndigheter, kommuner och landsting samt företag och organisationer.
- **Rapportera till regeringen** om förhållanden på informationssäkerhetsområdet som kan leda till behov av åtgärder inom olika nivåer och områden i samhället.
- Svara för att Sverige har en **nationell funktion** med uppgift att stödja samhället i arbetet med att förebygga och hantera **it-incidenter**.
- Förvalta den **nationella strategin** och **handlingsplanen** för informationssäkerhet.
- Samordna civila myndigheters arbete med **säkra kryptografiska funktioner**.
- Stödja medieföretagens beredskapsplanering.
- MSB har **föreskriftsrätt** på **informationssäkerhetsområdet**.

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Meddelande 9

Agenda

- MSB och informationssäkerhet
- Informationstillgångar
- Trender och aktuella fall
- Krav på informationssäkerhet och ansvar
- Informationssäkerhet
- Informationssäkerhet i praktiken
- Stöd i arbetet

Omfattande informationshantering....

Servrar	Nätverk	Bokningssystem	Fakturering	Reskontra	Personakter
Utbetalningar	Verksamhets sys.	Brukarregister	E-postsystem	Lönesystem	Klientdatorer
Kundregister	Styr- och regler	Forskning och utveckling	Arkiv	Personalregister	Bokningsregister
Redovisning	Verksamhetsplan	Avtal	Anläggningsreg.	Telefonväxel	Sociala medier

I olika format och sammanhang....

I persondatorer

Muntligt

I smartphones och
pekplattor

På telefon

På webbplatser

På resa

På papper

Hemma

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Meddelande 9

Agenda

- MSB och informationssäkerhet
- Informationstillgångar
- Trender och aktuella fall
- Krav på informationssäkerhet och ansvar
- Informationssäkerhet
- Informationssäkerhet i praktiken
- Stöd i arbetet

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Trender

- Strategiska beslut om informationssäkerhet tas alltid i en kontext där **säkerhet vägs mot andra värden.**
- It-tjänster i moderna verksamheter är ofta **komplexa och utspridda** både fysiskt och organisatoriskt.
- Allt mer information om oss själva och om våra tekniska lösningar blir **allmänt tillgänglig.**
- Informationssäkerhet har på senare år fått en **växande säkerhetspolitisk dimension.**
- I det moderna samhället har så gott som **all brottslighet en it-koppling.**
- Det sker en **ständig kapplöpning** mellan angripare och försvarare.
- När samhället blir **allt mer beroende av tekniska system** måste dessa vara robusta.

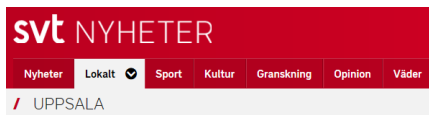
Meddelande 9

Myndigheten för
sambhällsskydd
och beredskap

Digitala samhällsstörningar

Åklagarmyndighetens system
utslagna efter strömavbrott

Stopp på bankomater i hela Sverige

Just nu går det inte att ta ut pengar från uttagsautomater över hela landet. Felet gäller automater från Bankomat och Kontanten.

Stort datahaveri på sjukhus i Stockholm

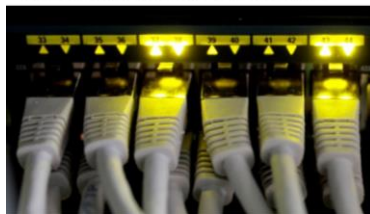
Publicerat 24 sep 2016 kl 11:17

Rekommendera 99 | Tweeta | Dela | Mejla

Sjukhusen i Stockholm och även ambulansverksamheten drabbades under lördagen av ett datahaveri som slog ut möjligheten att logga in på datorer. – Det har varit katastrof, säger en ur personalen vid kvinnokliniken vid Danderyds sjukhus till Expressen. Orsaken till haveriet var ett tekniskt fel, men efter eftermiddagen fungerade åter systemen.

Skinnskattebergs kommuns sajt
hackad

Nätverkskablar. Foto: Aesent, Lisa/TT Bild

Skinnskattebergs kommuns hemsida har blivit hackad. Man arbetar nu med att lösa problemet, säger kommunens kommunikatör Malin Friback.

I stället för att få information från Skinnskattebergs kommun kommer man till en reklamida för att tjäna snabba pengar, eller till en helmeddelande-ruta.

Av: Karin Lindström | 2016-04-06 14:17

Därför havererade systemet för e-recept på apoteken

Apoteken hade stora problem att expediera e-recept under torsdagen. Fem timmar varade problemen som berodde på kapacitetsproblem hos E-hälsomyndighetens driftleverantör Evry.

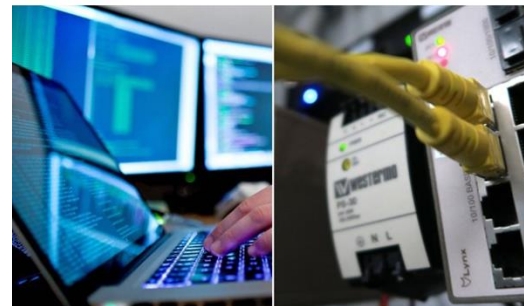
Meddelande 9

Ekot varslar om Tusentals it-system har allvariga säkerhetsbrister

Publicerat tisdag 21 november kl 04:00

"Kan påverka vattenförsörjning och brandskydd" (2:48 min)

Tusentals it-system har allvariga säkerhetsbrister Foto: TT

Ekot kan avslöja att flera myndigheter, kommuner och företag har allvariga brister i sin it-säkerhet.

Hackerligan åtalas för enorm dataintrångshärva

En hackerliga på åtta personer har i dag åtalats i en av de största dataintrångshärvor i svensk historia. SVT Nyheter erfar att hundratals miljoner har stulits från hundratals företag, myndigheter och kommuner.

Massiva cyberattacker – även Sverige drabbat

En rad sjukhus i Storbritannien har drabbats av en IT-attack med utpressningsvirus, så kallad ransomware. Liknande rapporter kommer från minst 74 länder över hela världen – även från Sverige.

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Meddelande 9

Agenda

- MSB och informationssäkerhet
- Informationstillgångar
- Trender och aktuella fall
- Krav på informationssäkerhet och ansvar
- Informationssäkerhet
- Informationssäkerhet i praktiken
- Stöd i arbetet

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Krav på informationssäkerhet

- Lagar och förordningar t.ex.
 - Personuppgiftslagen (ersätts av Dataskyddsförordningen)
 - Offentlighets- och sekretesslagen
 - Säkerhetsskyddslagen
 - Nätverks- och informationsdirektivet, NIS (träder i kraft 2018)
 - Arkivlagen
 - Lag om kommunal redovisning
 - Lag om extraordinära händelser
- Verksamhetens krav
- Kontrakt och avtal

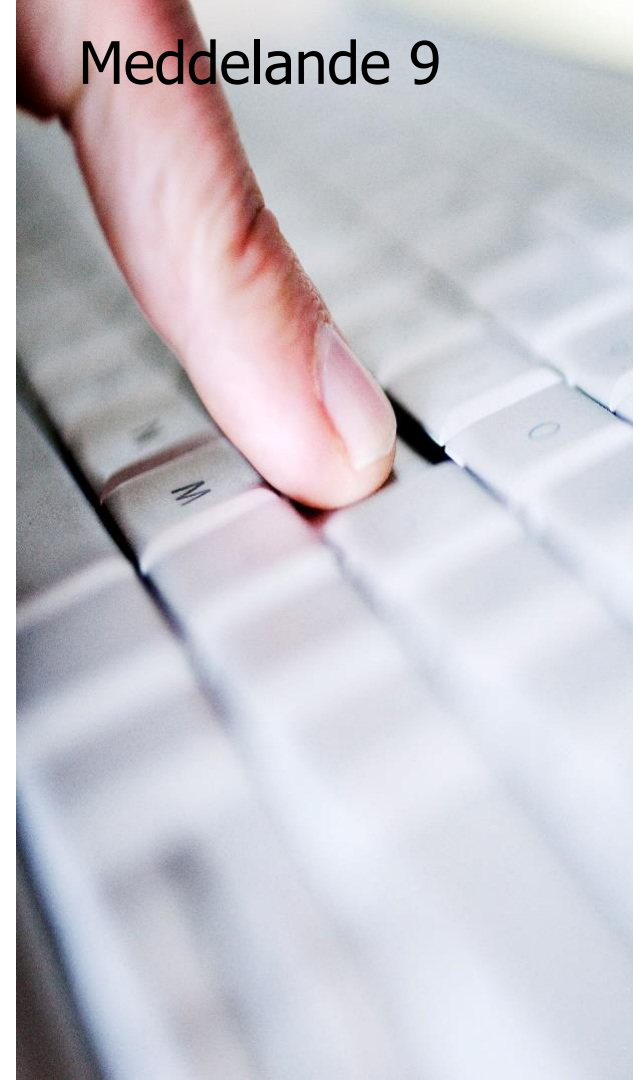

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Ansvar

- Ledningen har det övergripande ansvaret för informationssäkerheten inom en organisation och är ytterst ansvarig vid incidenter.
- Varje medarbetare är ansvarig att följa de säkerhetskrav som finns (regler/policys/instruktioner).

Meddelande 9

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Informationssäkerhet en allt viktigare fråga... – en angelägenhet för alla...

- Statliga myndigheter
- Kommuner, landsting
- Näringsliv
- Intresse- och branschorganisationer
- Nätverk
- Den enskilde individen

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Meddelande 9

Agenda

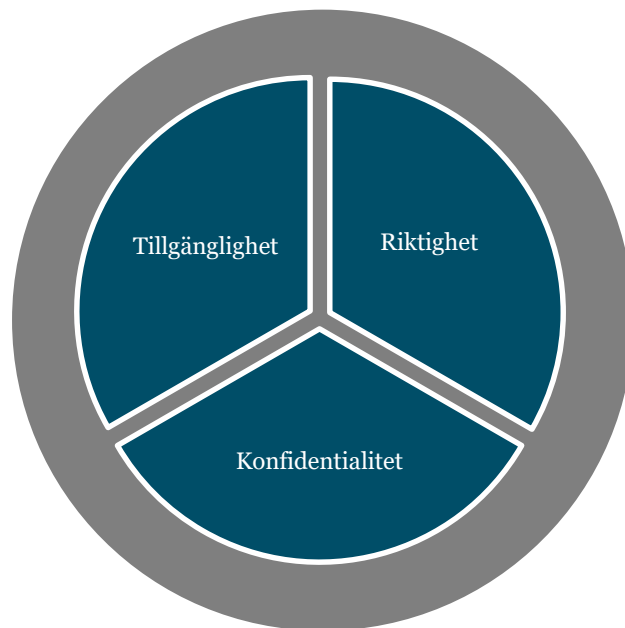
- MSB och informationssäkerhet
- Informationstillgångar
- Trender och aktuella fall
- Krav på informationssäkerhet och ansvar
- Informationssäkerhet
- Informationssäkerhet i praktiken
- Stöd i arbetet

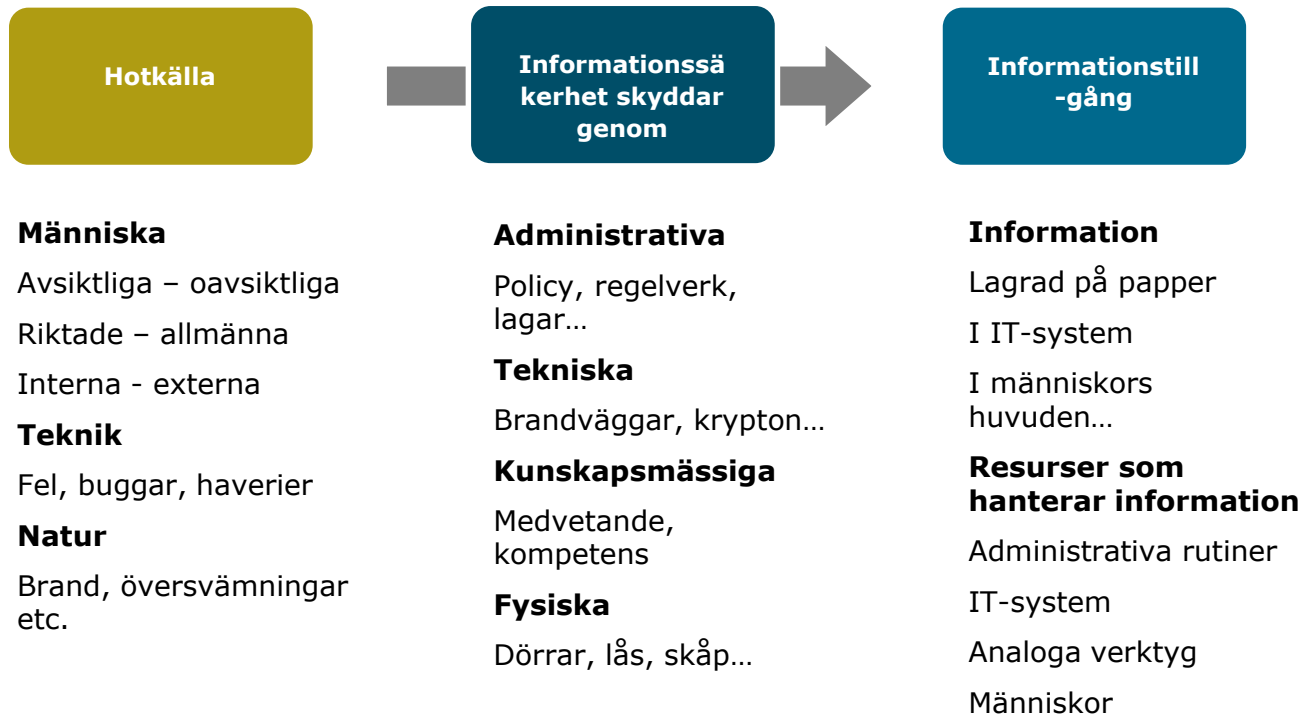
Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Informationssäkerhet

Skydd av informationstillgångar

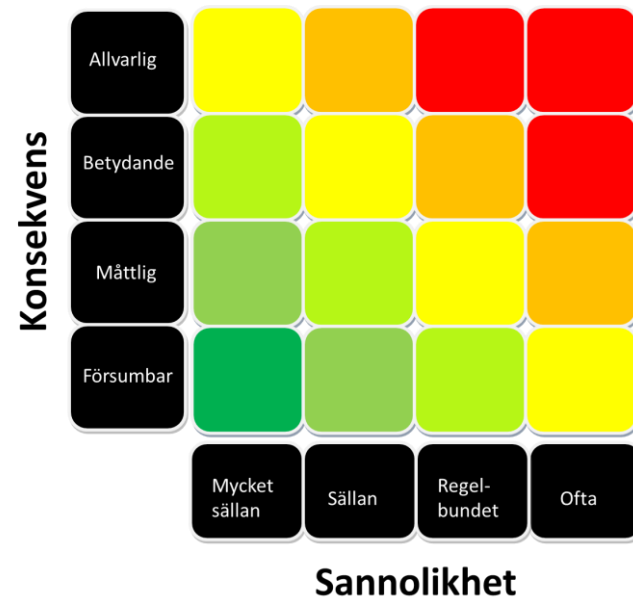

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Meddelande 9

Risicanalys

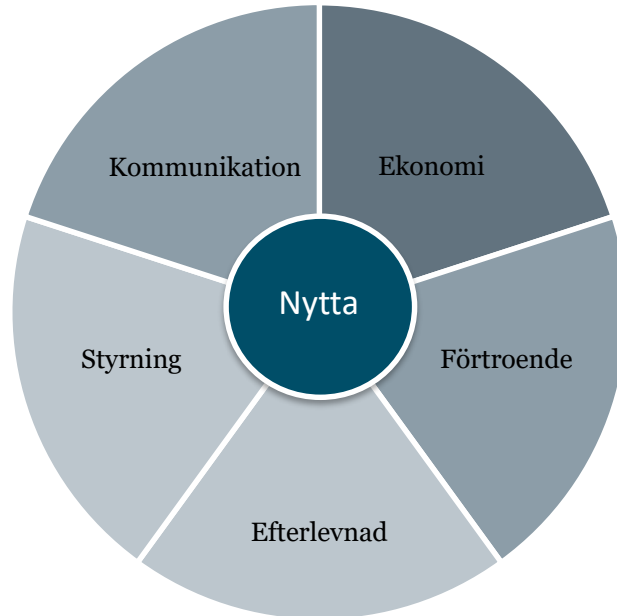
- Identifiera och bedöma risker i verksamheten
- Grund för val och utformning av säkerhetsåtgärder samt inriktning av informationssäkerhetsarbetet

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Nytta med systematiskt informationssäkerhetsarbete

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Meddelande 9

Agenda

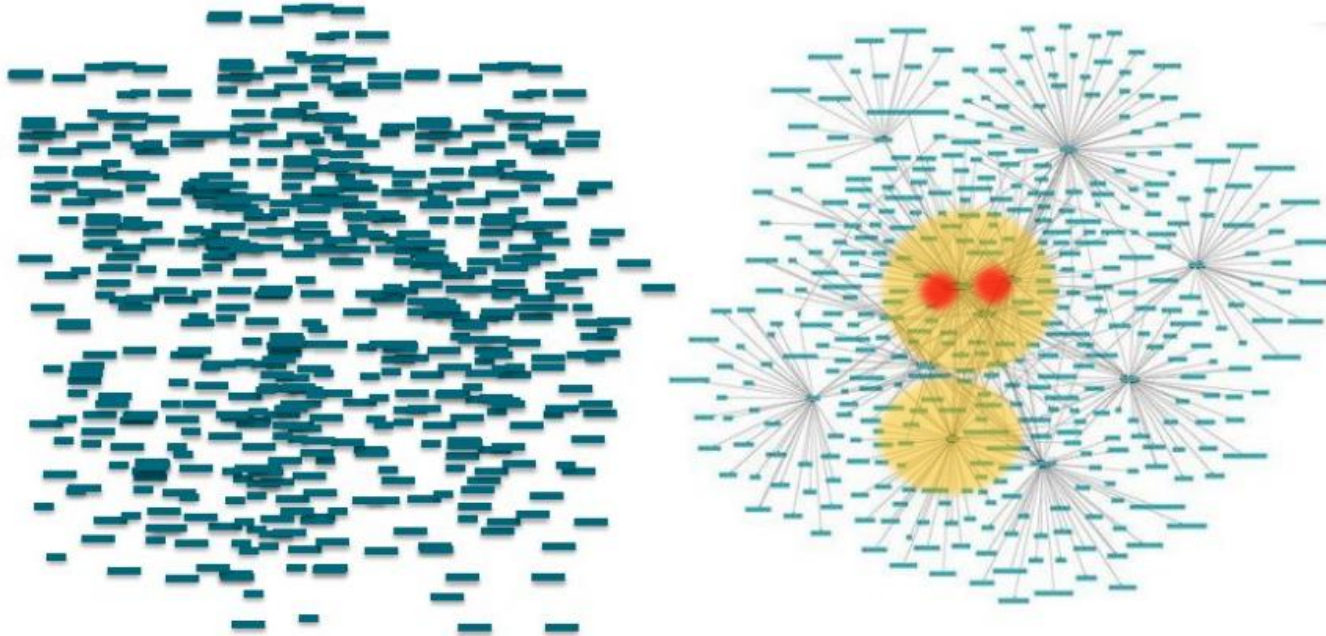
- MSB och informationssäkerhet
- Informationstillgångar
- Trender och aktuella fall
- Krav på informationssäkerhet och ansvar
- Informationssäkerhet
- Informationssäkerhet i praktiken
- Stöd i arbetet

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Systematiskt arbete

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Att arbeta med systematisk informationssäkerhet

- Information i centrum – inte teknik
- Organisatorisk styrning – roller och ansvar
- Verksamhetens behov och externa krav
- Integrerad i verksamhetsstyrning
- Informationssäkerhetskultur (medvetande, kunskap, attityd, prioritering)
- Åtgärder utifrån risk

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Ledningens roll

- Utse en eller flera personer som leder och samordnar arbetet med informationssäkerhet.
- Tillse att det finns mandat och resurser.
- Löpande informera sig om arbetet med informationssäkerhet.
- Minst en gång per år följa upp och utvärdera informationssäkerhetsarbetet samt besluta om framtida inriktning.

Meddelat

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Meddelande 9

Agenda

- MSB och informationssäkerhet
- Informationstillgångar
- Trender och aktuella fall
- Krav på informationssäkerhet och ansvar
- Informationssäkerhet
- Informationssäkerhet i praktiken
- Stöd i arbetet

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Stöd i arbetet

- Metodstöd
- Publikationer/vägledning
- Utbildning
- Informationssäkerhetsnätverk (ex. KIS)
- CERT.se

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Mer information

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

**Om MSB, vår verksamhet och vårt
stöd till alla som arbetar med
samhällsskydd och beredskap**

www.msb.se

 @MSBse

**Om den enskilda människans
säkerhet och beredskap**

www.dinsakerhet.se

 @Dinsakerhet

**Samlad myndighetsinformation
inför och under kriser**

www.krisinformation.se @Krisinformation

**Sveriges nationella CSIRT
(Computer Security Incident Response Team)**

www.cert.se

Informationssäkerhet.se

**Stöd för systematiskt arbete med
informationssäkerhet i organisationer**

www.informationssakerhet.se

Tack för mig!

Frågor?

Fjärr- och distansundervisning

- Vilka möjligheter till fjärr- och distansundervisning finns idag?
- Och vilka möjligheter behövs?

Närundervisning

Undervisning där elever och lärare delar både tid och rum.

Fjärrundervisning

Interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid.

Distansundervisning

Interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare kan vara åtskilda i både tid och rum

Entreprenad

En huvudman inom skolväsendet sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom den utbildning som huvudmannen ansvarar för. Huvudmannen behåller huvudmannaskapet för uppgifter som utförs på entreprenad.

Fjärrundervisning idag

- Modersmålsundervisning
- Teckenspråk
- Samiska i sameskolan
- Moderna språk (inte på entreprenad)
- Integrerad samisk undervisning
- Studiehandedning på modersmålet
- Skolverkets försöksverksamhet i fler ämnen (inte på entreprenad, avslutas i juni 2018)

Distansundervisning idag

- Inte tillåtet i grundskolan
- För grundskoleelever som bor utomlands finns Sofia Distans som alternativ
- Korrespondensgymnasiet i Torsås med tillfällig förordning

Varför fjärrundervisning?

- Erbjuder ett allsidigt utbildningsutbud i hela landet
- Rekryteringsutmaningar
- Små elevgrupper
- Stora geografiska avstånd
- Möta elevers intressen och behov

Varför distansundervisning?

- Särskilt stöd till elever av medicinska, psykiska eller sociala skäl
- Alternativ till undervisning i hemmet vid sjukdom
- Bidrar till att fler fullföljer en gymnasieutbildning
- Gymnasieskolan är en frivillig skolform – eleverna bör få välja studieform

Några förslag, fjärrundervisning

- Gäller grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan
- Tillåtet under vissa förutsättningar, även på entreprenad
- Endast huvudmän
- Modersmålsundervisning från årskurs 1, moderna språk från årskurs 6
- Övriga ämnen, utom praktiskt-estetiska, i årskurs 7-9 i grundskolan och grundsärskolan, årskurs 8-10 i specialskolan samt i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Forts. fjärrundervisning

- Skolverket, föreskrifter om vilka kurser i gymnasieskolan
- Begränsning av mängden fjärrundervisning
- Handledare i klassrummet, åtgärder för trygghet och studiero
- Nuvarande regler för vuxenutbildningen kvarstår

Utredningens bedömning om LOU

- Utbildning inom skolväsendet är icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse – behöver inte upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) vid entreprenad
- SKL delar utredningens bedömning

Några förslag, distansundervisning

- Skollagens krav på behörighet och legitimation gäller
- Total undervisningstid gäller inte. Läraren har regelbunden direktkontakt med eleven
- Huvudmannen ansöker hos Skolinspektionen för att godkännas som utförare
- Särskilt stöd i grundskolan och grundsärskolan i årskurs 7-9 samt årskurs 8-10 i specialskolan – medicinska, psykiska, sociala skäl
- Gymnasieutbildning – medicinska, psykiska, sociala skäl eller andra särskilda skäl

Forts. distansundervisning

- Samtliga ämnen, kurser och program i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan
- Riksrekrytering till gymnasieutbildning
- Huvudmannen för sökt utbildning prövar om eleven är behörig och ska tas emot
- Hemkommunen lämnar bidrag till huvudmannen
- Eleven har rätt till ersättning för resor, kost och logi
- Rätt att fullfölja som reguljär utbildning om hemkommunen erbjuder den

SKL tycker att...

- Fjärrundervisning bör tillåtas i alla årskurser.
- Huvudmannen bör få avgöra i vilka ämnen fjärrundervisning ska få användas.
- Fjärrundervisning bör även tillåtas utifrån elevens eget behov.
- Distansundervisning bör tillåtas som särskilt stöd i gymnasieskolan.
- Huvudmannen för elevens skola bör få ge distansundervisning.
- Elever bör få välja att läsa gymnasieutbildning på distans.
- Möjligheterna till närundervisning på entreprenad bör öka.
- [SKLs remissyttrande](#)
- [SKLs skollogg](#)

Ökade möjligheter – när?

- Slutbetänkandet [Entreprenad, fjärrundervisning och distansundervisning \(SOU 2017:44\)](#) lämnades 30 maj 2017
- Remissrunda i början av hösten
- Tidsplan för proposition är inte klar
- Förslagen om fjärrundervisning tänkta att träda i kraft 1 juli 2018
- Förslagen om distansundervisning tänkta att träda i kraft 1 juli 2020
- Risk att förslagen skjuts framåt i tid...

Hinder idag

- Juridik
- Motstånd mot förändring hos olika aktörer
 - Bristande förståelse för behoven
 - Misstro vad gäller kvalitet
 - Okunskap om hur det fungerar i praktiken
 - Rädsla för konsekvenserna

Frågor?

Åsa Ernestam

asa.ernestam@skl.se

Digitalisering – en förutsättning för utveckling

**Storums
kommun**

Storumans kommun, en bakgrund

**Storumans
kommun**

Framtidens utmaningar ställer krav på bra tekniklösningar

**Storums
kommun**

Framtidens utmaningar ställer krav på bra tekniklösningar

Inera

**Storums
kommun**

Framtidens utmaningar ställer
krav på bra tekniklösningar
Inera
Mellankommunal samverkan

**Storums
kommun**

Fysisk planering - när en nedläggning leder till något positivt

Ny verksamhet:
Mättekniker
GIS-kompetens
Kartproduktion

**Storums
kommun**

Samverkan Storumans kommun/VLL

**Storumans
kommun**

Tradition har lett
till nästa steg

**Storumans
kommun**

GMC och virtuella vårdrum

**Storumans
kommun**

GMC och virtuella
vårdrum
vilka lärdomar kan
man göra så här långt?

**Storumans
kommun**

Smartare välfärd

*Vässa välfärden med stöd av digitalisering
- Läget för små kommuner*

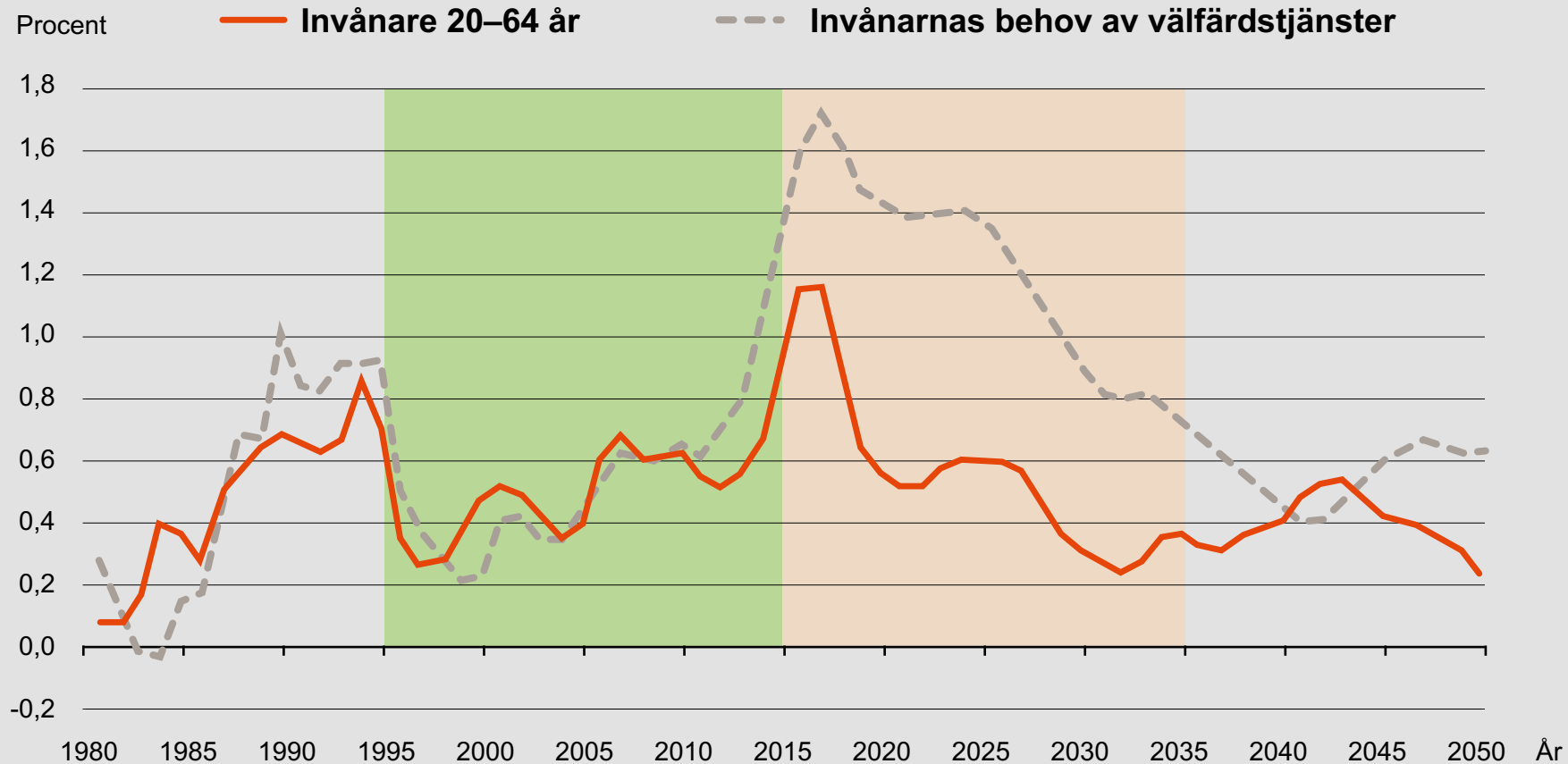
Åsa Zetterberg

Sektionschef avd för digitalisering på SKL

Expert regeringens Digitaliseringsråd

Twitter: @smartarevalfard #smartarevälfärd @asazetterberg

Behoven av välfärdstjänster ökar stort men inte arbetskraften

Källa: SKL.

- ✓ Om inga åtgärder vidtas uppstår ett gap mellan intäkter och kostnader på 59 miljarder kronor år 2021.
- ✓ Välfärden behöver närmare 530 000 nya medarbetare fram till 2025.
- ✓ Kommunernas och landstingens arbete med att förändra och utveckla verksamheten måste intensifieras och i ännu större utsträckning inriktas på effektiviseringar med hjälp av ny teknik och nya arbetssätt.

GDPR DIGITALISERING SÄKERHET ANALYTICS SYSTEMUTVECKLING

Mer

100 Senaste

Nyhetsbrev

Event

4

\$ 363

Jobb

Sajter

Sök

ComputerSweden
FROM IDG

CSJOBB

BRANSCH

EVENT

WHITEPAPERS

NYHETSBRV

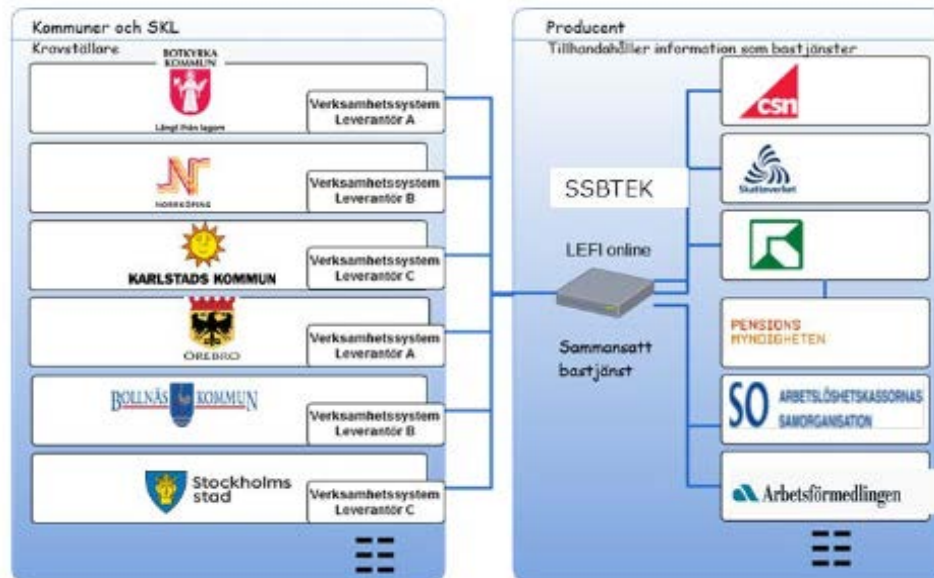
Av: [Karin Lindström](#) 2017-01-17 06:02

2,1 miljoner svenska jobb kan automatiseras - med teknik som redan finns

Nästan hälften av de svenska jobben kan automatiseras. Besparingen i lönekostnader ligger på svindlande 710 miljarder kronor. Men det går inte i en

Minskat
handläggningstiderna
från tio dagar till
maximalt 24 timmar

Senast ändrad: 6 april 2017

Mer tid till socialt arbete när datorn fattar enkla beslut

Brist på socialsekreterare, långa handläggningstider och pressad budget fick socialtjänsten i Trelleborgs kommun att söka nya arbetssätt. Genom e-tjänster har de minskat handläggarnas administrationstid, samtidigt som de ökat servicen till medborgarna. Nästa steg är att automatisera själva handläggningen.

Effekterna i Trelleborg

(i jämförelse med motsvarande kommuner)

- ❑ 60% minskning i handläggningskostnader
- ❑ 50% fler invånare deltar i arbetsmarknadsåtgärder
- ❑ 44% minskade kostnader för arbetsmarknadsåtgärder
- ❑ 22% minskade kostnader för ekonomiskt bistånd
- ❑ 12% fler invånare som kommer i arbete eller till studier

72%

är positiva till den ökade
digitaliseringen
i samhället

Medborgarnas inställning till digitalisering i välfärden

2 av 3
tycker att det är
hög tid
att kommuner och landsting
förbättrar
den digitala servicen

72%
är positiva
till den ökade
digitaliseringen
i samhället

68%
är positiva till
vård, konsultation
& behandling
med hjälp av digital teknik

71%
är positiva till
digitala
pedagogiska
verktyg i undervisningen

3 av 5
är positiva till
vård och omsorg
med stöd av digital teknik
i hemmet

3 av 4
är positiva till att
kommuner
och landsting erbjuder
digital service

87%
tror att
digitalisering
och digital service kommer att
påverka
samhället framåt

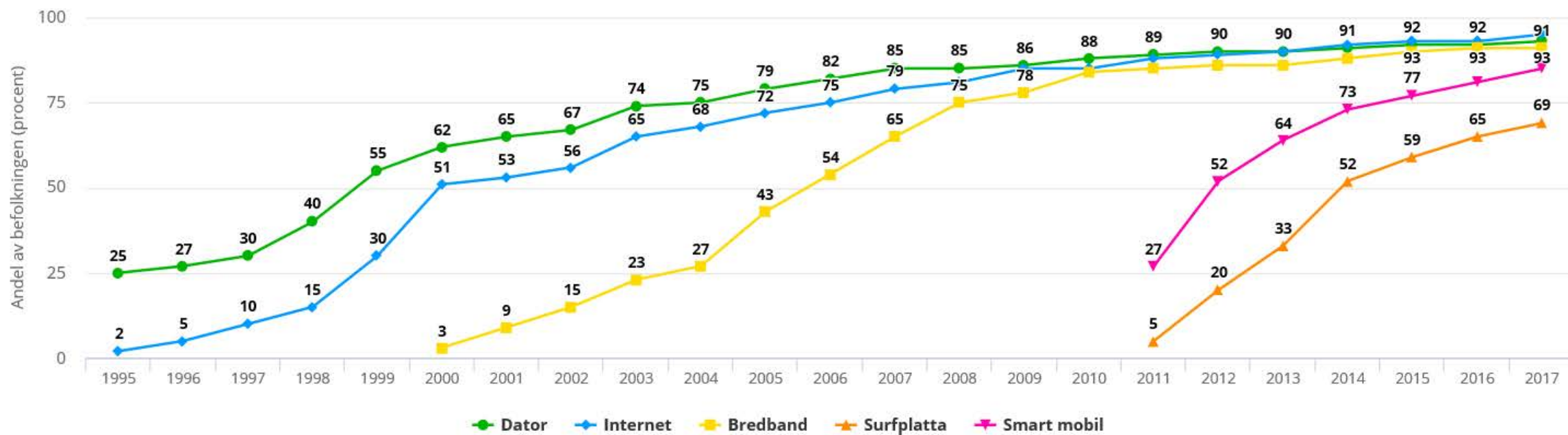
2 av 10
tycker att kommuner
och landsting
lever upp
till deras digitala
förväntningar

2 av 10

tycker att kommuner
och landsting
lever upp
till deras digitala
förväntningar

Tillgång i hemmet

Diagram 1.1. Andel av befolkningen (12+ år) som har tillgång till dator, internet, bredband respektive surfplatta i hemmet, samt andel som har tillgång till en smart mobil. Åren 1995–2017.

Spara graf

www.svenskarnaochinternet.se CC0

Jag är oroad att stora företag som Google och Facebook inkräktar på min personliga integritet på internet

Meddelande 9

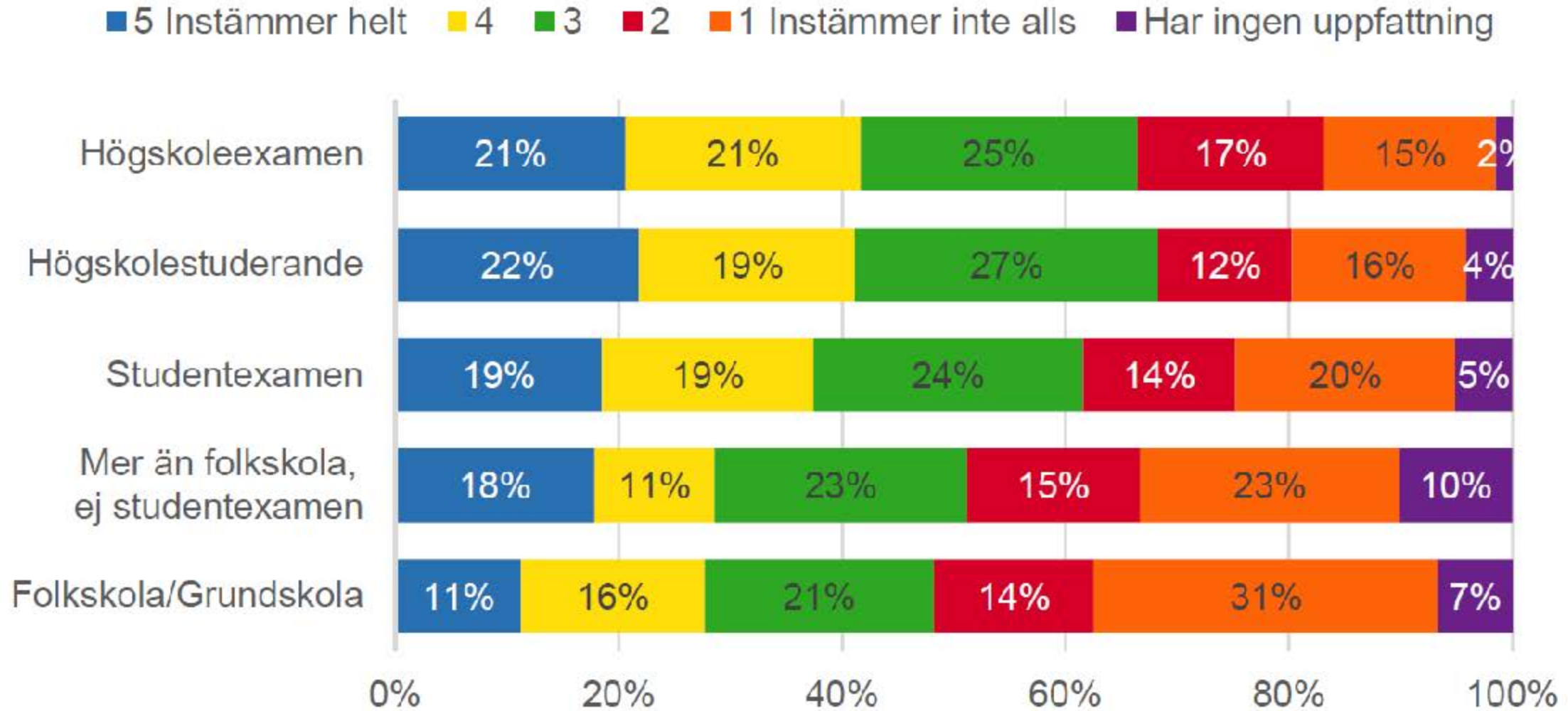

Diagram 10.10 Andel internetanvändare som i olika grad oroar sig för att stora företag som Google och Facebook inkräktar på deras personliga integritet på internet fördelat på utbildningsbakgrund

Jag är oroad att myndigheterna inkräktar på min personliga integritet på internet

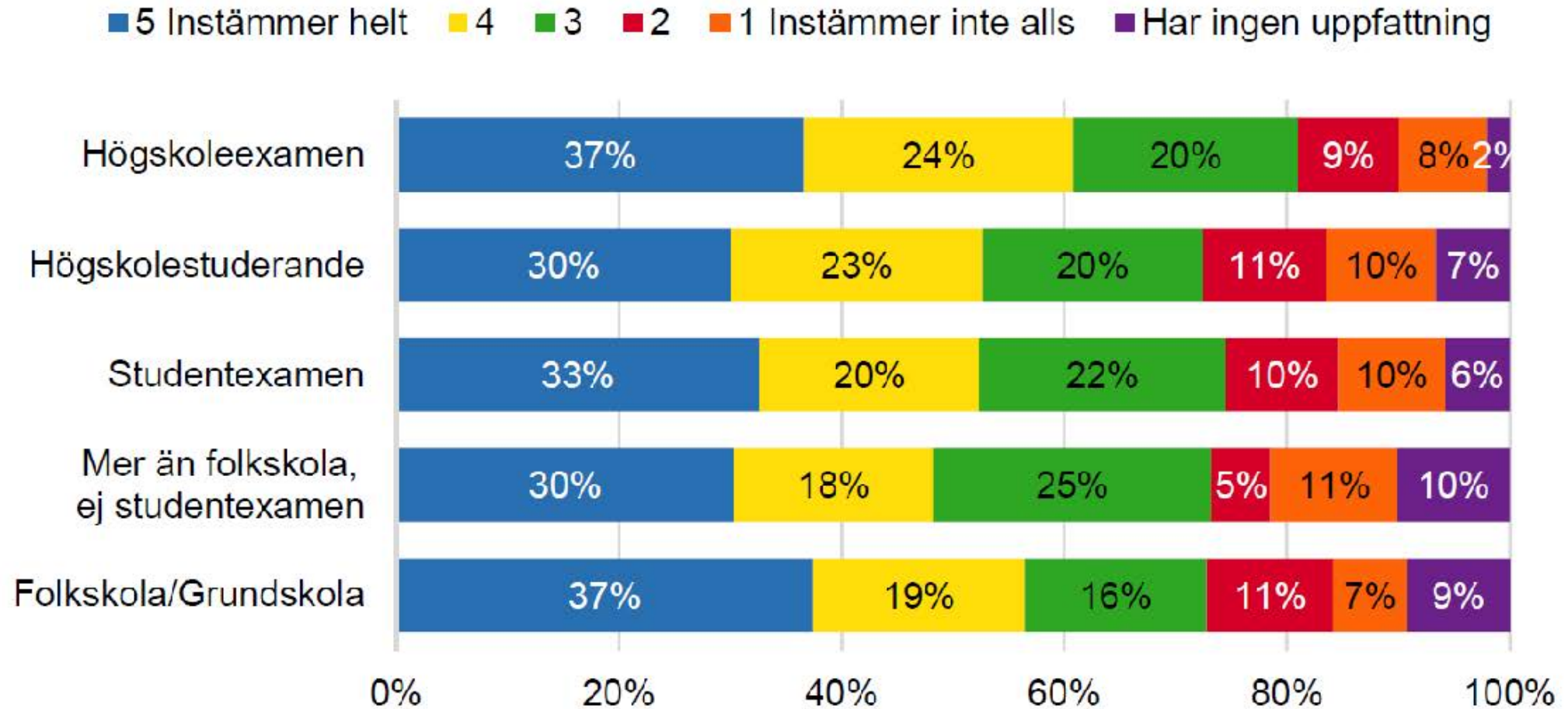

Diagram 10.11 Andel internetanvändare som i olika grad oroar sig för att myndigheter inkräktar på deras personliga integritet på internet fördelat på utbildningsbakgrund 2017.

Digitaliseringen anses vara den enskilt starkaste förändringsfaktorn i samhället fram till år 2025

World Economic Forum, UD:s kansli för strategisk analys

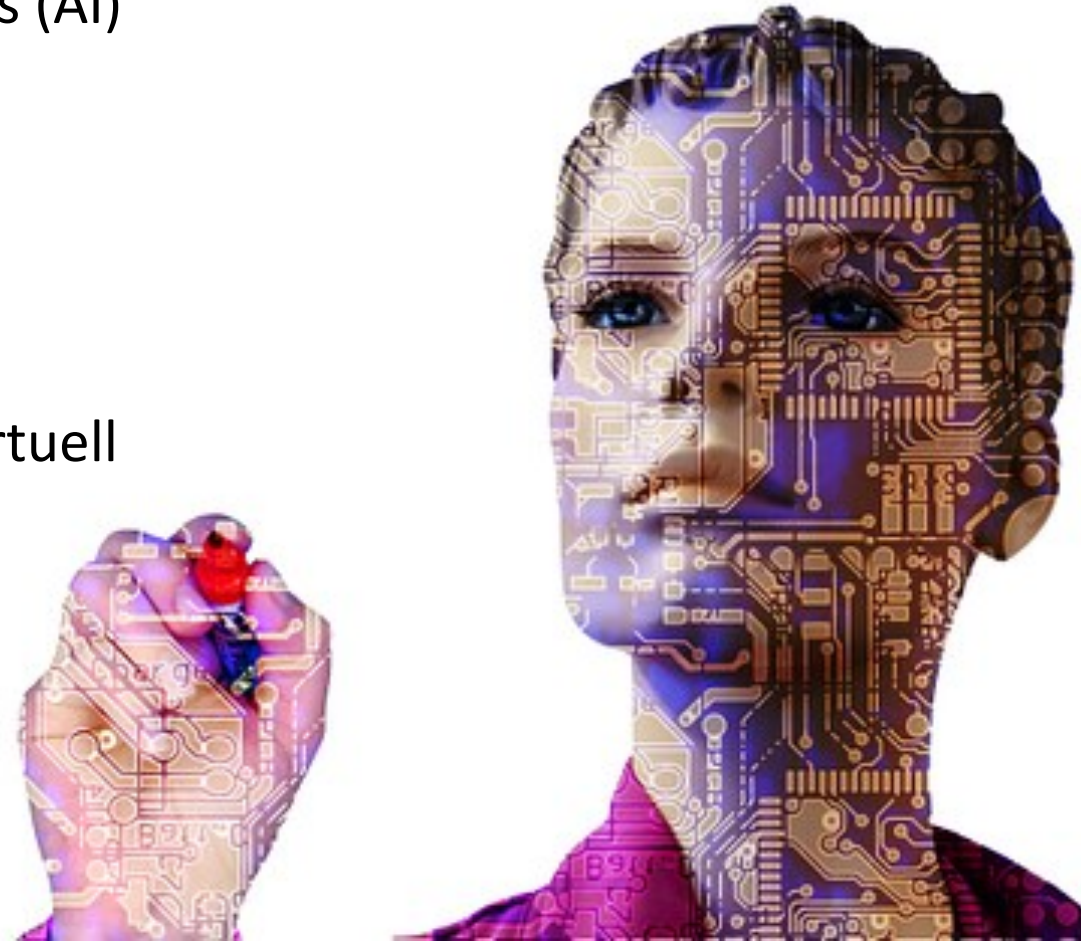
Det går både snabbt och långsamt!

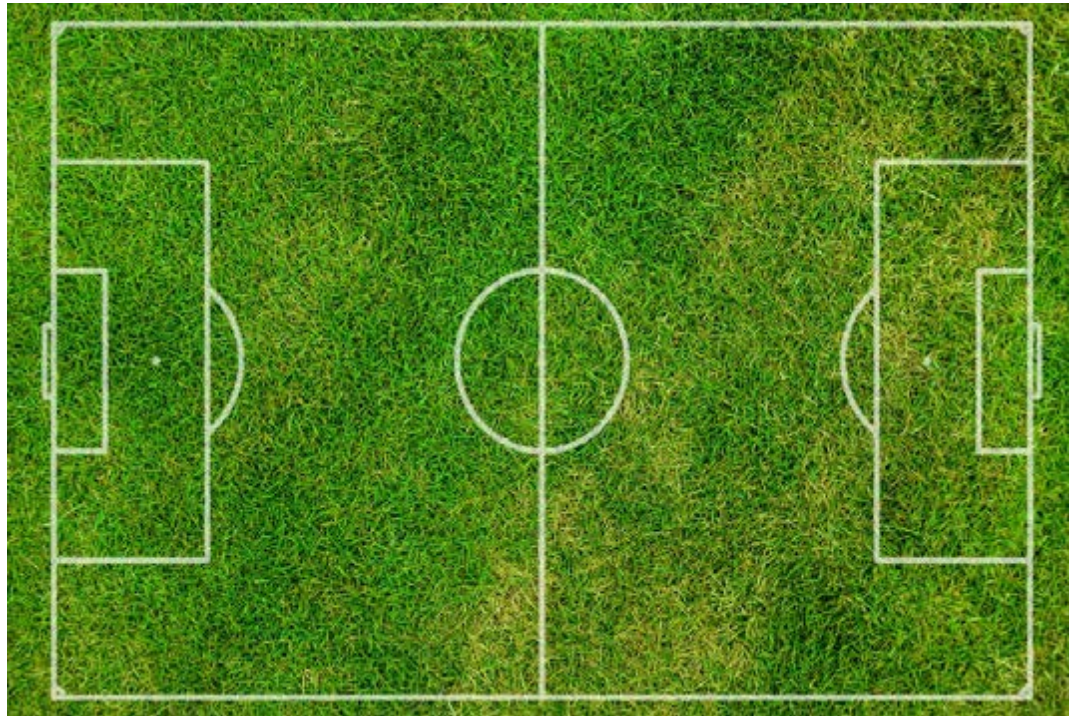
Vi kan inte vänta!

Framtidstekniker + Välfärd

- Sensorer, Internet of things (IoT),
- Big data, öppna data
- Maskininlärning, algoritmer, artificiell intelligens (AI)
- Robotik och automatisering
- Bitcoin, blockchain
- 3-D printing
- Nanoteknik
- Augmented reality (AR, förstärkt verklighet), Virtuella verklighet (VR, virtuell verklighet)
- Gamification
- Plattformer och delningsekonomi

Spelplanen förändras

DEN SJÄLVKÖRANDE VÄLFÄRDEN!

Smartare Vår Vår

Vår vår vår med digitalisering

**Digitalt
först**

Skolans utmaningar

1. Framtidens förmågor och jobb
2. Nyanlända
3. Lärarbristen
4. Administrativ börda
5. Sjunkande elevresultat

65% av dagens elever kommer att
vara sysselsatta med yrken som inte
existerar idag

MacArthur Foundation

Nästan 50% av generation Z anser att det de lär sig utanför klassrummet är viktigare för deras framtida karriär än vad de lär sig i skolan

Digitalisering som en del av lösningen på skolans utmaningar

Nyanlända: digitala verktyg för svenskträning, för orientering i samhället, för ämnesgenomgångar via film och text på både svenska och modersmålet är bra stöd i arbetet.

Lärarbristen: fjärr- och distansundervisning kan vara ett av flera sätt att hantera lärarbristen på.

Administrativ börda: smarta it-tjänster minskar den administrativa bördan, synliggör lärandet och underlättar pedagogernas bedömningsarbete.

Sjunkande elevresultat: alternativa verktyg och andra digitala verktyg som tillgodoser olika lärstilar, ger möjlighet till en individanpassad och inkluderande undervisning.

Resultat av flippat klassrum

Dessa procentandelar visar resultatet från en mångkulturell klass åk 9, med 27 elever.

58 % var godkända i matematik i början av läsåret.

93 % var godkända i matematik vid slutet av läsåret.

Hamid Yasin
Wieselgrensskolan Helsingborg

Nationell strategi för skolväsendets digitalisering

Det svenska skolväsendet ska vara ledande i att använda digitaliseringens möjligheter på bästa sätt för att uppnå en hög digital kompetens hos barn och elever och för att främja kunskapsutvecklingen och likvärdigheten.

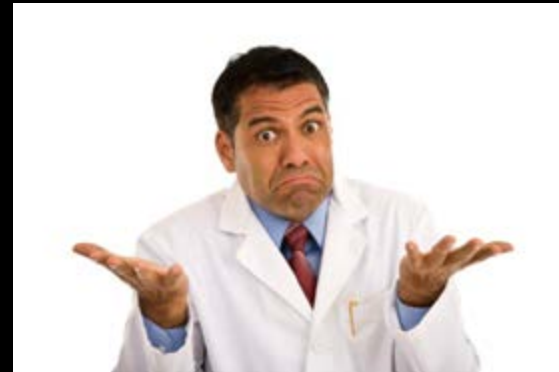
Vårdens och omsorgens utmaningar

1. Patientsäkerhet och effektivitet
2. Tillgänglighet
3. Kroniska sjukdomar
4. Ohållbar arbetsmiljö
5. Kompetensförsörjning

Artificiell intelligens och beslutsstöd för ökad patientsäkerhet och effektivitet

- Medicinsk information - fördubblas var 3:e år idag och var 73:e dag 2020
- En specialist behöver idag läsa in 160 timmar i veckan för att hålla sig ajour
- Anpassar diagnos och behandling efter DNA
- 60% av tiden för läkarbesöket uppskattas användas för att inhämta information kring symptom m.m. (anamnes) , vilket kan göras i förväg.

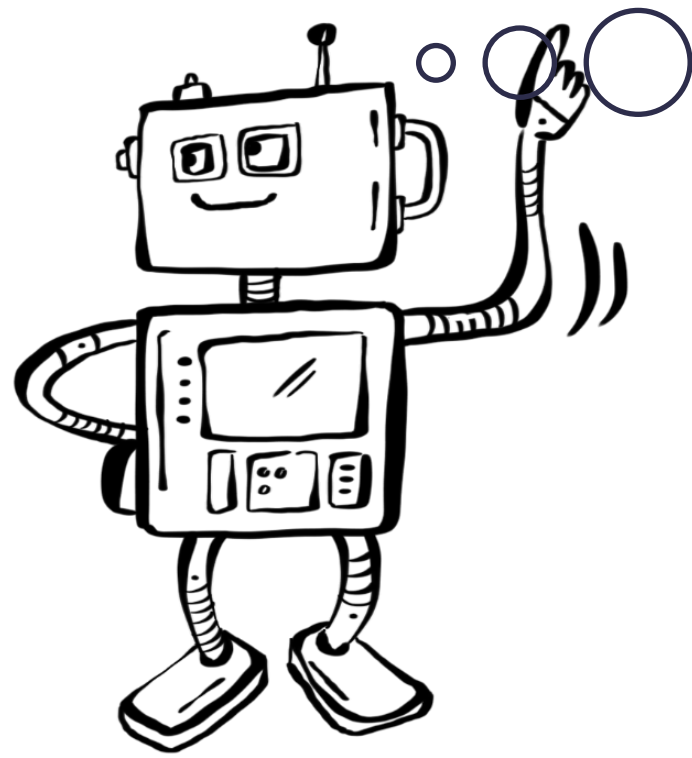

Öka tillgängligheten, arbeta förebyggande och smartare: Distansvård och läkare på nätet

Här kan jag
bo kvar ...

Handläggjarrobot
Duschrobot
Robotkatt
Rollatorrobot

Hälften av svenskarna har en eller flera kroniska sjukdomar och dessa konsumerar ungefär 85% av resurserna inom hela hälso- och sjukvården.

Vision e-hälsa

År 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet.

Människors och företagens utmaningar

”Jag lämnar samma
uppgifter om och om igen
men det verkar inte
finnas något minne?”

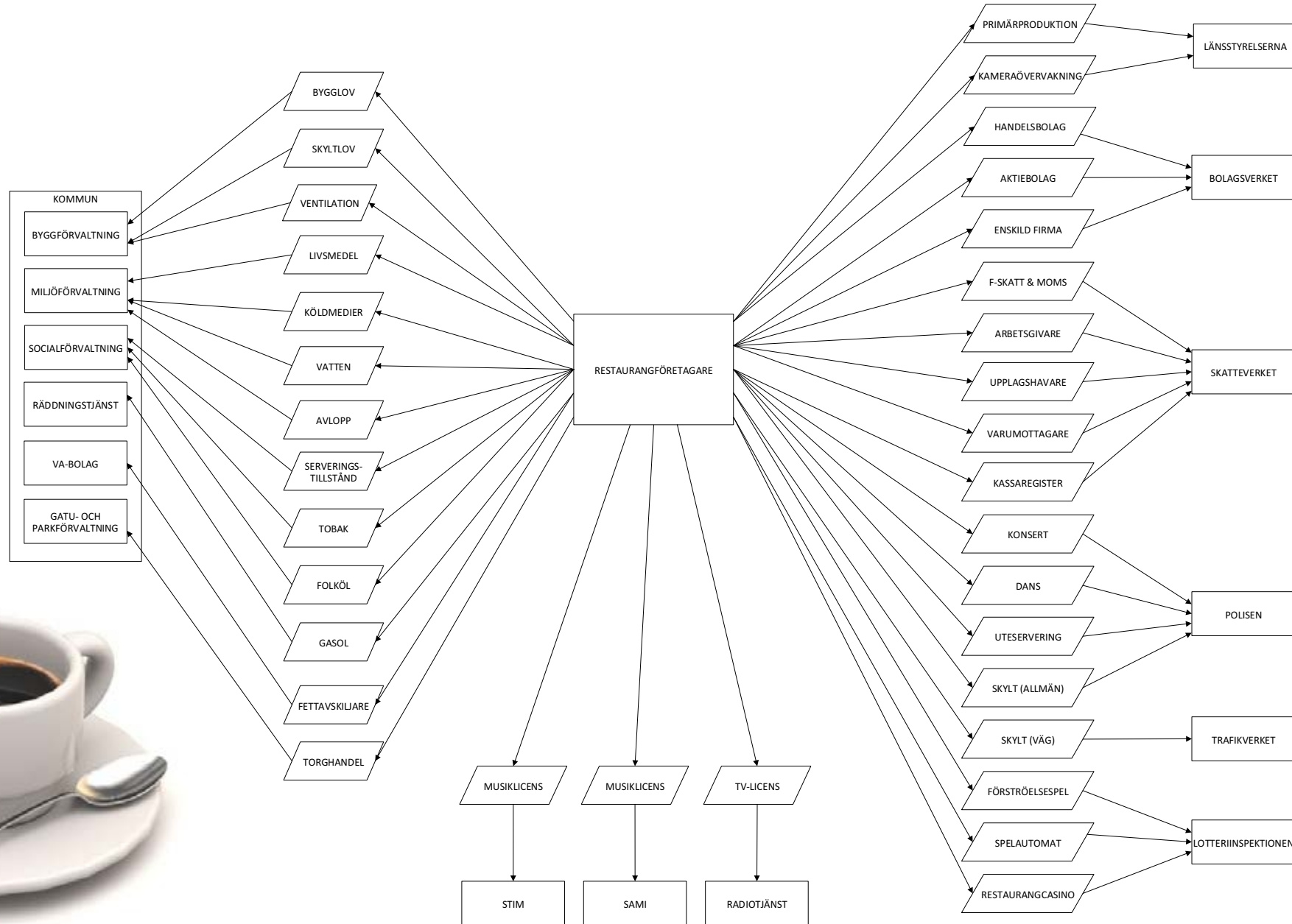
”Man känner sig som en
flipperkula som studsar
runt mellan
myndigheterna”

” Vilka tillstånd krävs?
Vilka aktörer måste jag
kontakta?”

” Varför måste jag ringa för
att höra hur det går med
mina ärenden? Varför tar
det så lång tid?”

”Varför kan jag inte
söka alla tillstånd
digitalt? Varför ser
blanketterna olika ut?”

Många tillstånd för en restaurang

JÄMJÖ GRILL

Sayim
i
Jämjö

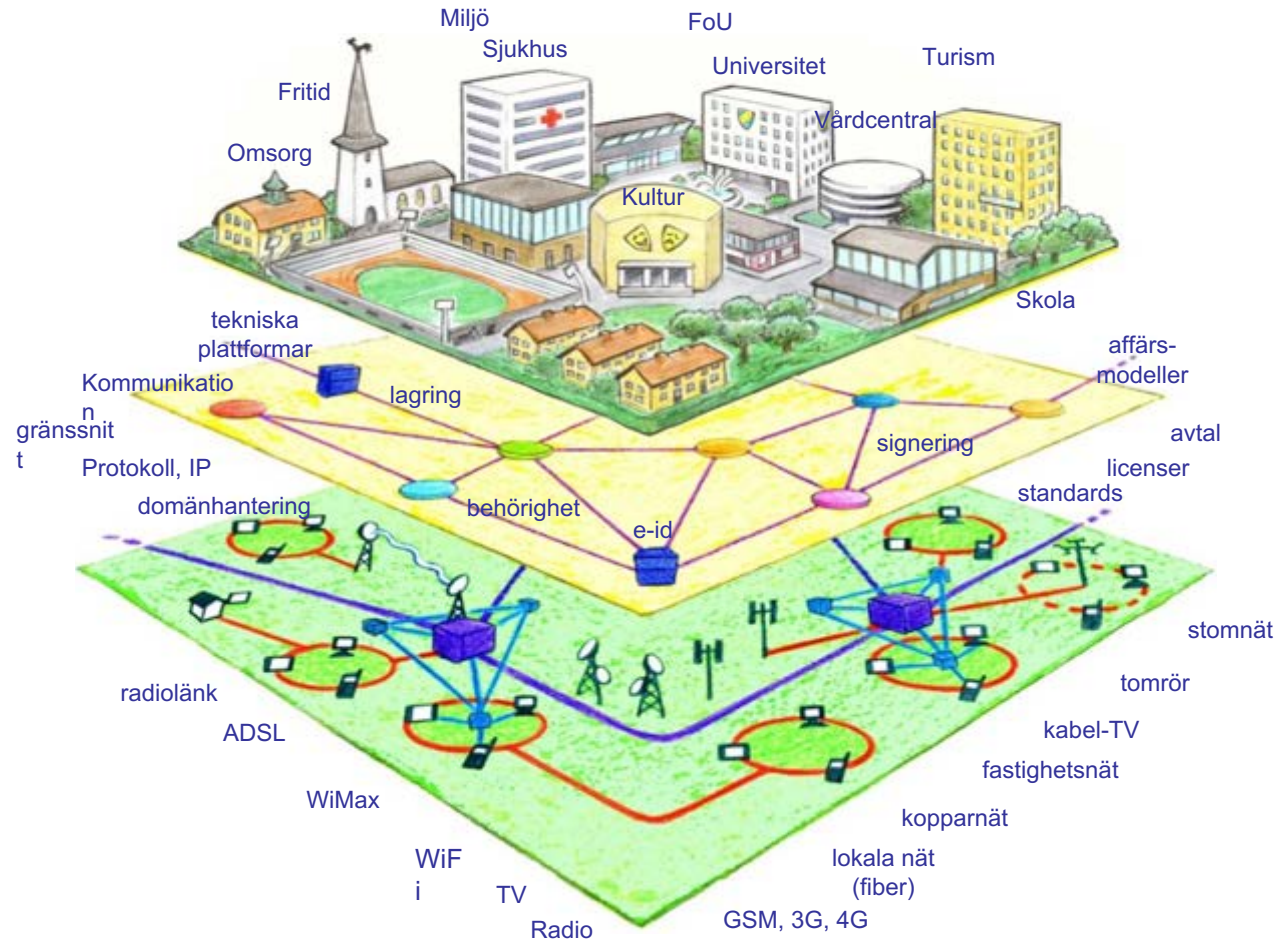

KARLSKRONA
KOMMUN

Vad ser ni att ni har för utmaningar där digitalisering kan vara en del av lösningen?

Digitalisering på flera nivåer

Verksamhetsnära och
invånarnära tjänster

Mjuk infrastruktur:
Regelverk, standarder,
informationsutbyte

Hård infrastruktur

Bredband - Regeringens mål

- Sverige ska ha bredband i världsklass och vara helt uppkopplat år 2025.
 - År 2020 bör minst 95 % av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.
 - År 2023 bör hela Sverige ha tillgång till mobila tjänster av god kvalitet.
 - År 2025 bör hela Sverige ha tillgång till snabbt bredband.

Så digitala är svenska kommuner 2016

9 av 10 kommuner erbjuder e-tjänster

Den stora kommunen:
Uppfyller 43% av eBlomlådans 65 kriterier för god digital service

Den mellanstora kommunen:
Uppfyller 33% av eBlomlådans 65 kriterier för god digital service

Den lilla kommunen:
Uppfyller 25% av eBlomlådans 65 kriterier för god digital service

6 av 10 samverkar med andra kommuner för att utveckla e-tjänster

Sveriges vanligaste kommunala e-tjänster

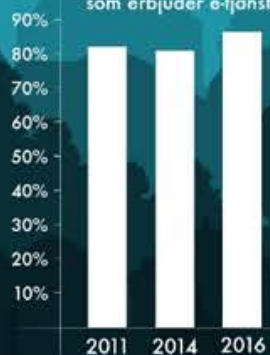
Ansökan till gymnasiet 81%
79% Info om elevens utveckling i grundskolan
Frånvaroanmälan i grundskolan 77%

7 av 10 har digitala verktyg för förtroendevaldas arbete

Sveriges minst vanliga kommunala e-tjänster

Följa genomförda insatser i äldreomsorgen 2%
6% Ansöka om försörjningsstöd
E-hemljänt 6%

Andel kommuner som erbjuder e-tjänster

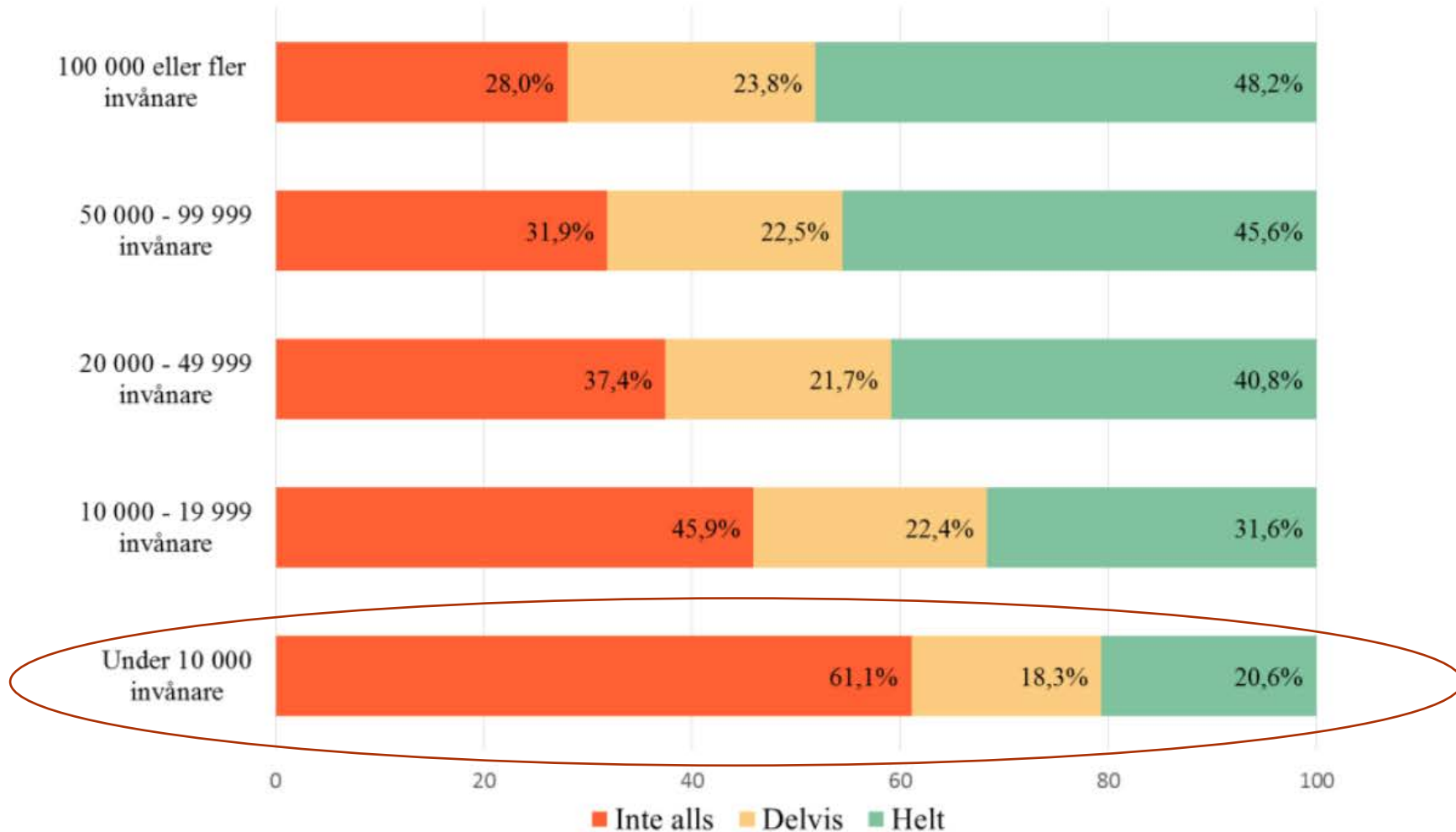

Andel kommuner som har en strategi för sitt digitala arbete

- 55% Erbjuder minst en automatiserad e-tjänst
- 54% Har en strategi för sitt digitala arbete
- 41% Tillhandahåller öppna data
- 57% Har anpassat sina e-tjänster till mobila enheter
- 32% Låter användare vara med och utveckla nya tjänster

Små kommuner uppfyller 21 % av 65 kriterier för god digitala service

Små kommuners utmaningar

- Mer utmanade demografi
- Mer glesbygd

Behov av smartare välfärd

- Små volymer
- Mindre finansiella muskler
- Kompetensbrist

Svårt att digitalisera på egen hand

Små kommuners möjligheter

- Mindre organisationer
- Mindre krångel
- Större nytta av generella lösningar
- Stor nytta av samverkan

TILLSAMMANS skapar vi en smartare välfärd

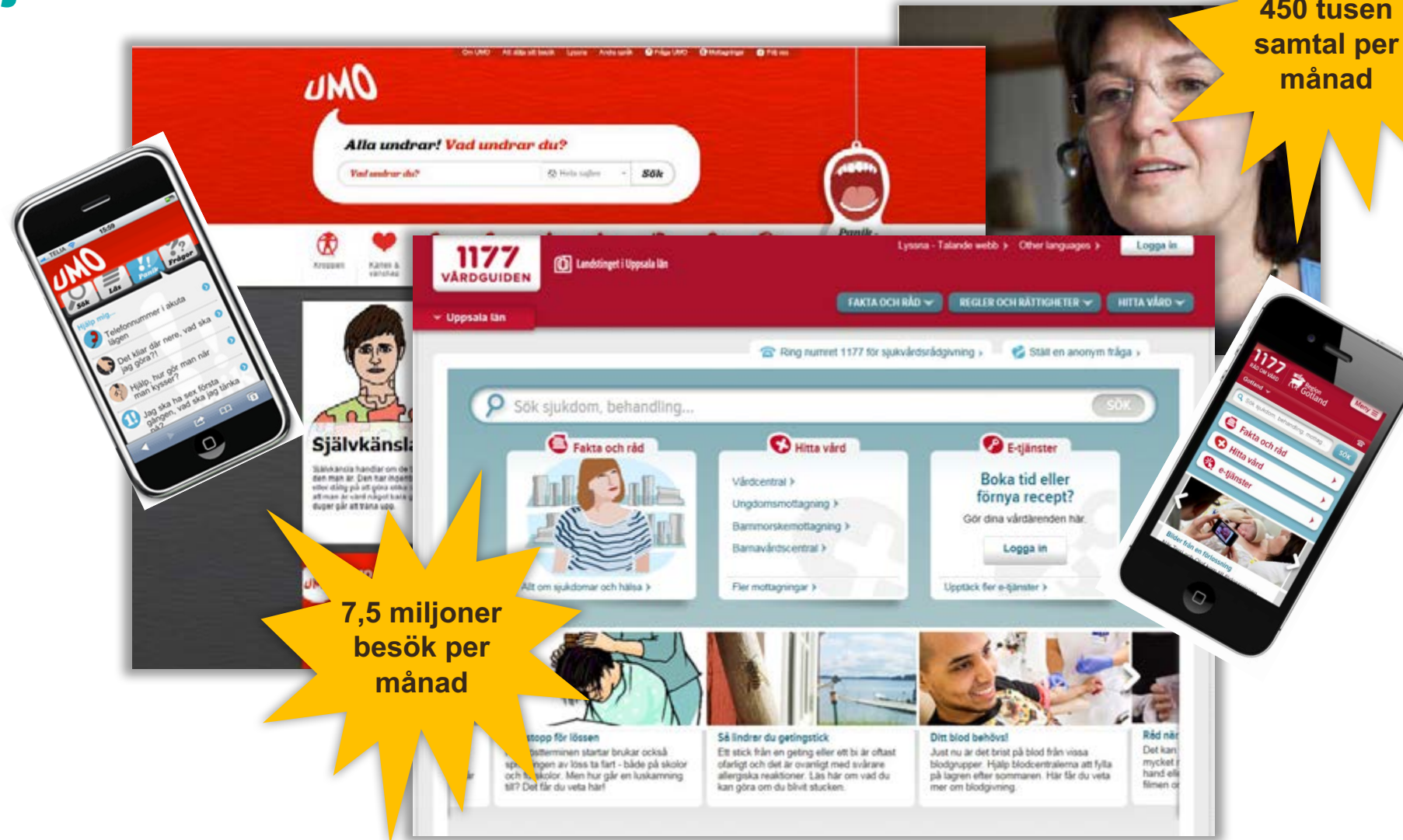
Kommuner, landsting och regioner kan göra mer tillsammans

SKL har förvärvat Inera AB

- Samtliga landsting/regioner och hittills 220 kommuner är delägare.
- Öka takten och erbjuda bättre stöd.
- Återanvändning och kostnadseffektivitet.

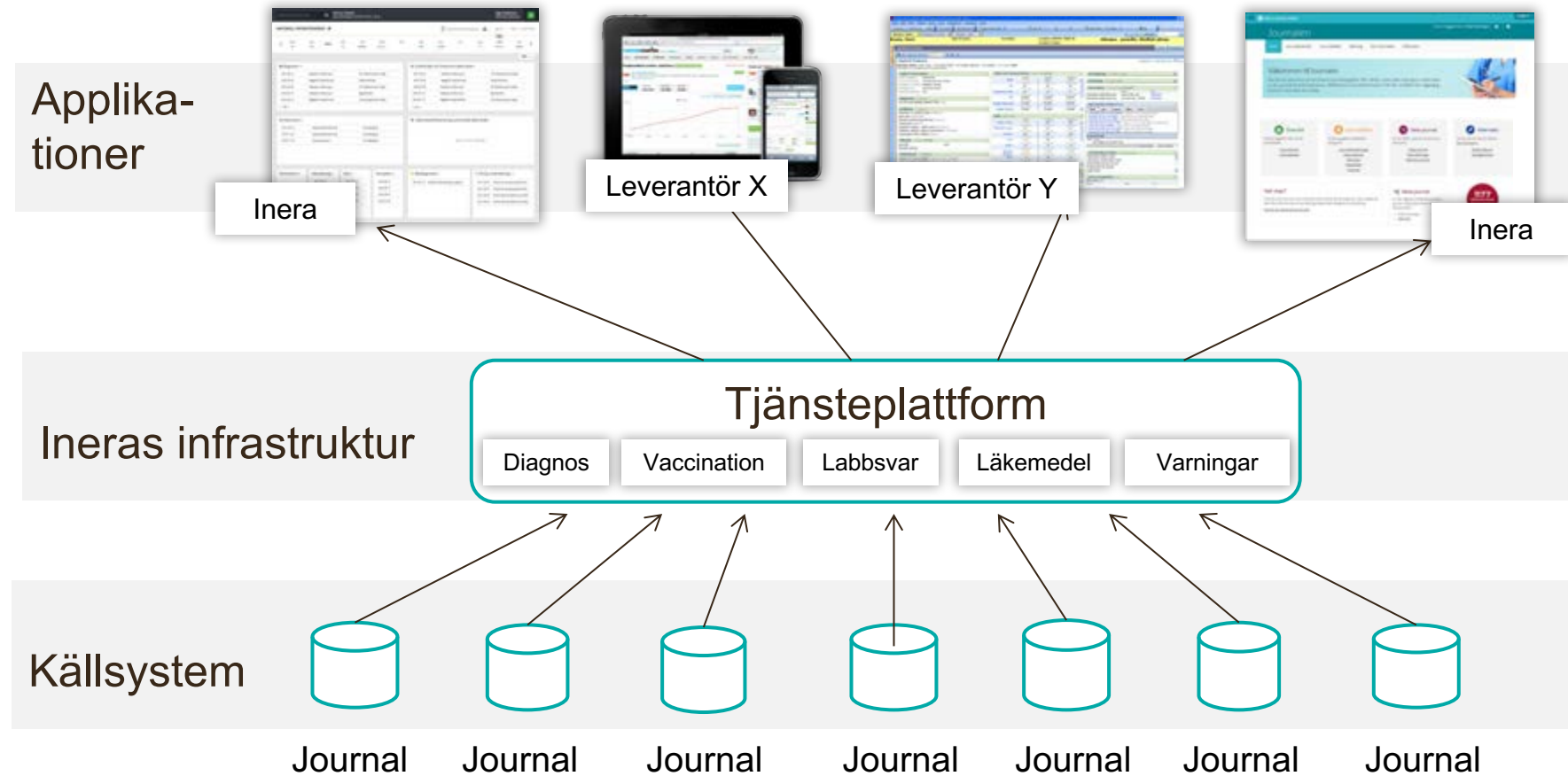
Tjänster för invånare

450 tusen samtal per månad

7,5 miljoner besök per månad

Standardiserad IT-arkitektur

Upphandling av boknings- och bidragssystem för kultur och fritid

VI GÖR DET ENKLARE!

Bidrar gemensamt till verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering

SKL

Intressebevakning, gemensam beredning, innovations- och förändringsledning, verksamhetsutveckling, service och rådgivning

SKL Kommentus

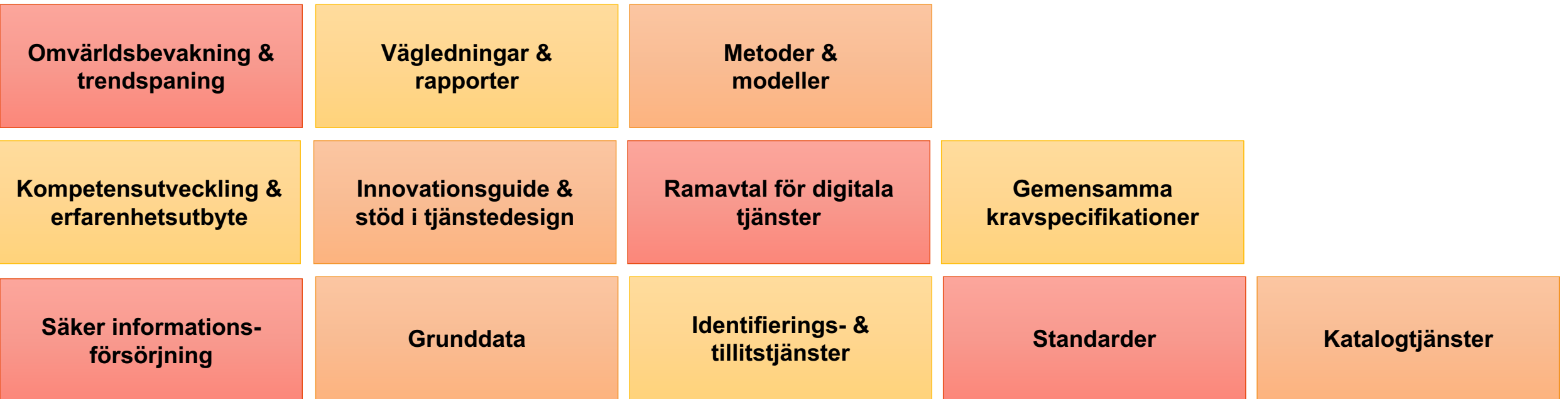
Gemensamma kravställningar, upphandlingsunderlag och ramavtal

Inera

Infrastruktur, informationsöverföringstjänster, katalogtjänster, identifierings- och tillitstjänster

Typer av stöd och leveranser från SKL-familjen inom digitaliseringsområdet

Befintliga stöd och tjänster

SKL-familjen erbjuder redan idag ca 130 stöd och tjänster

130

KLASSA

Familjehemsverige.se

Deladigitalt.se

Sammanhållen
vaccinationsinformation

Vägledning/metod för
kommunala
valadministration

HSA –
Katalogtjänst

Vägledning för
upphandling av
administrativt system för
skolan

Ramavtal för
videokonferenslösningar

Stöd och tjänster på gång

SKL-familjen erbjuder inom tre år ytterligare ca 90 st nya stöd och tjänster

90

Standarder & ramavtal
för välfärdsteknologi
(2018)

Digitala tjänster -
Förenkling för nya
personer i Sverige
(2018)

Vägledning för
uppkoppling för stadens
infrastruktur
(2018)

LIKA - IT-temp för
pedagoger
(2018)

Skrota faxen! Säker
digital kommunikation
(ca 2019)

Stöd för förbättrad
läkemedelsinfo
(2018)

Vägledning & målbild för
statistik, rapportering &
öppna data
(2018)

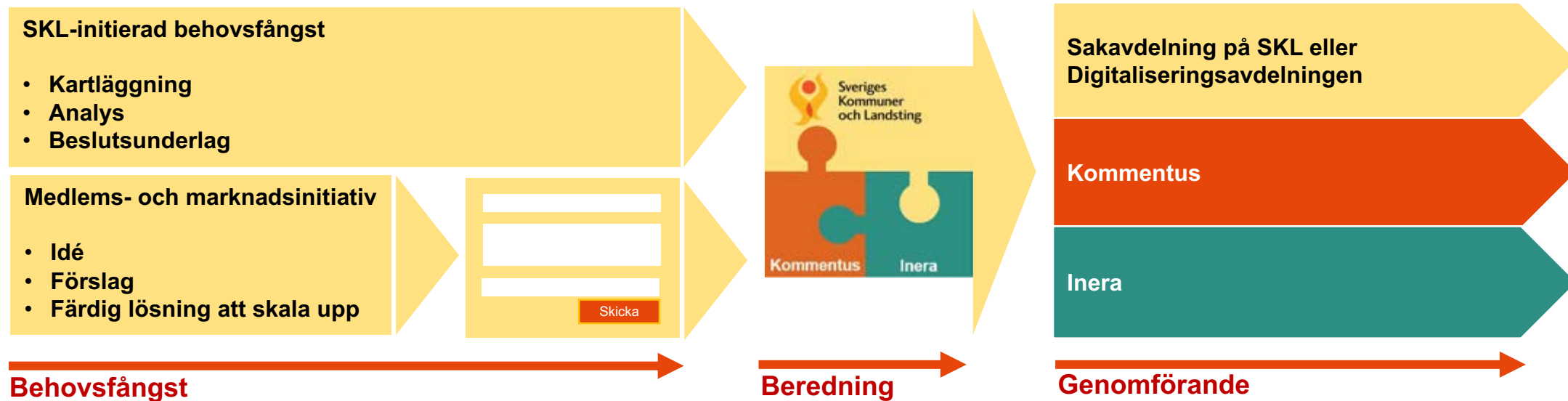
Nytt ramavtal och
avropsstöd för eArkiv
(2019)

Vad händer just nu?

- Ett gemensamt programkontor för SKL, Kommentus och Inera inrättas för gemensam översikt, behovshantering, beredning och prioritering

- Inera breddar sitt uppdrag:
 - anpassning av befintliga tjänster inom vård och omsorg till kommunverksamhet
 - återanvändning av infrastruktur till andra verksamhetsområden än vård och omsorg

Gemensam behovsfångst och beredning

Avtalssamverkan – Nya möjligheter!

- En generell rätt till kommunal avtalssamverkan (SOU 2017:77)
- Möjligt för kommuner, landsting och regioner att utbyta tjänster där det inte är kostnadseffektivt eller ens möjligt att få tag på egna personella resurser.
- Kunna ta del av en annan kommuns expertkunskap eller att på andra sätt samverka om det gör verksamheten mer effektiv
- Möjligt koncept med ”färdledande” kommun i digitaliseringsutvecklingen

www.smartarevalfard.se

Smartare välfärd

Digitaliseringen anses vara den enskilt starkaste förändringsfaktorn i samhället. Välfärden behöver dra nytta av digitaliseringens möjligheter för att bli effektivare, mer tillgänglig och erbjuda en enklare vardag för invånare och medarbetare. Med andra ord – dags att skapa en smartare välfärd.

- Quiz [Vad vet du om medborgarnas digitala liv?](#)
- Stöd [Framgångsfaktorer i det digitala ledarskapet](#)
- Stöd [Självskatta din kommuns digitalisering](#)

Inspiration

Digitala tolktjänster i vården

Det råder stor brist på språktolkar i Sverige. Det finns för få tolkar och en del av dem har för låg kompetens. Nu prövar flera verksamheter hur digitala lösningar kan säkra

Följ oss

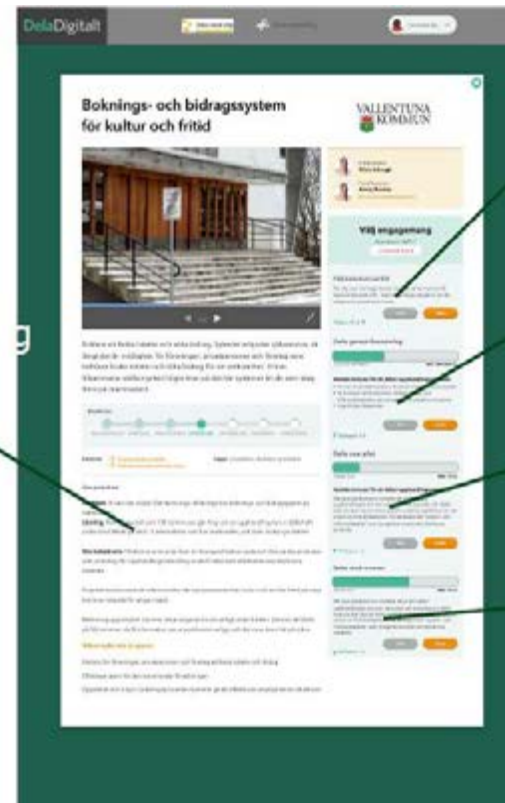
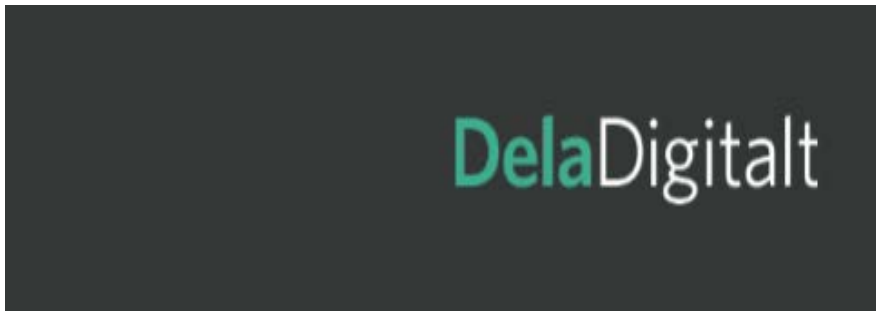

Smartare Välfärd

@smartarevalfard

www.deladigitalt.se

Information om
Insatsen

Kolla av intresse

Delta med
finansiering

Delta som pilot

Delta med
kompetens

Ny Digitaliseringsmyndighet inrättas 2018

Regeringskansliet

Lyssna English website Lättläst Teckenspråk Other languages Prenumerera via e-post Kontakt

Jobba hos oss Press Sverige i EU UD:s reseinformation

Sök på regeringen.se Sök

Sveriges regering
Statsråden och departementen

Regeringens politik
Detta görs inom olika områden

Så styrs Sverige
Om regeringen, Regeringskansliet och EU

Budgetpropositionen för 2018

ID-nummer: Prop. 2017/18:1

Ansvarig: [Finansdepartementet](#), [Regeringen](#)

Ladda ner:

> [Budgetpropositionen för 2018, hela dokumentet, prop. 2017/18:1 \(pdf\)](#)

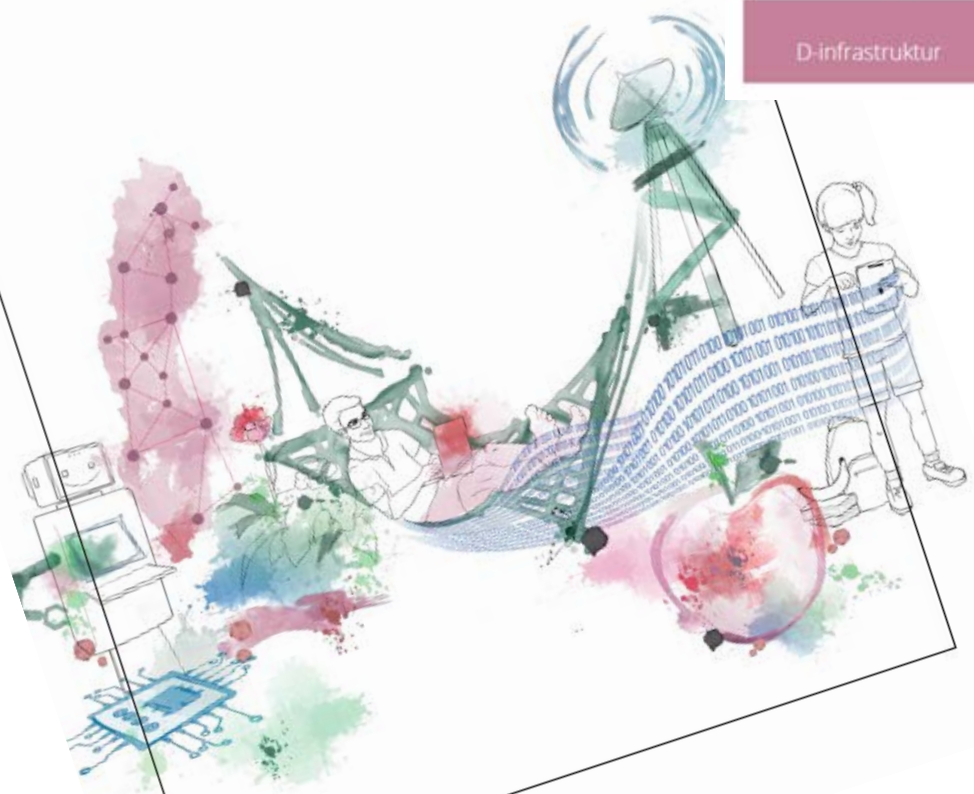
Mer om budgeten för

> [Sammanfattning: Budgetpropositionen för 2018 på fem minuter](#)

> [Pressmeddelande](#)

För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi

D-kompetens	I Sverige ska alla kunna utveckla och använda sin digitala kompetens.
D-trygghet	I Sverige ska det finnas de bästa förutsättningarna för alla att på ett säkert sätt ta del av, ta ansvar för samt ha tillit till det digitala samhället.
D-innovation	I Sverige ska det finnas de bästa förutsättningarna för att digitalt drivna innovationer ska utvecklas, spridas och användas.
D-ledning	I Sverige ska relevant, målmedveten och rättssaker effektivisering och kvalitetsutveckling ske genom digitalisering.
D-infrastruktur	Hela Sverige bör ha tillgång till infrastruktur som medger snabbt bredband, stabila mobila tjänster och som stödjer digitalisering.

Meddelande 9

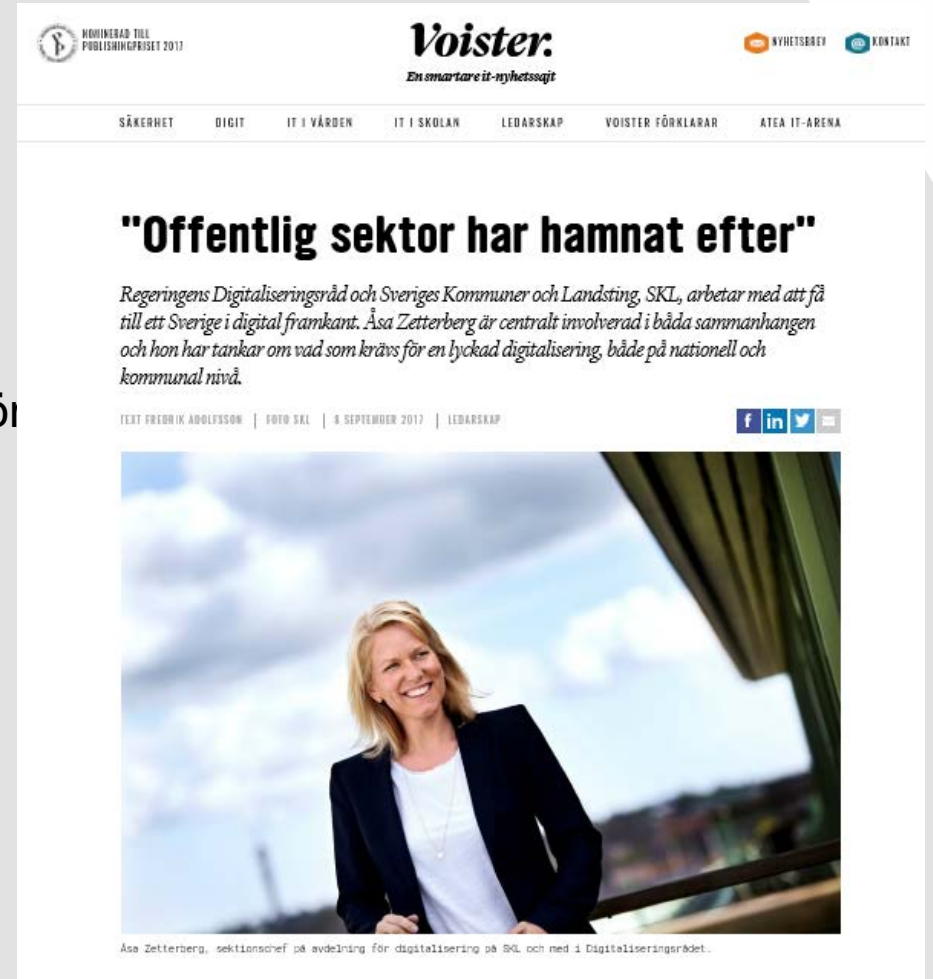
Övergripande mål:

Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter

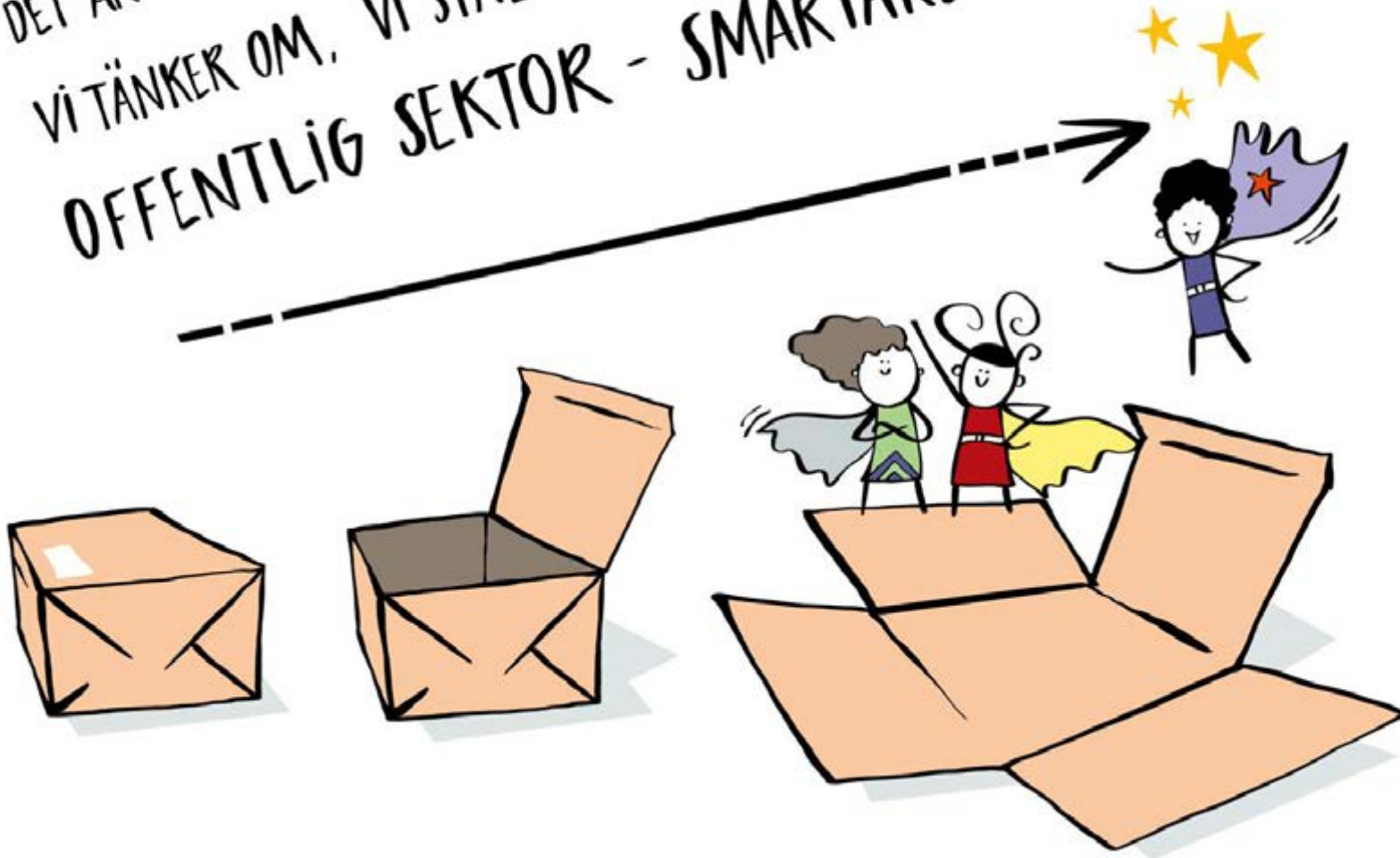
10 tips för att lyckas med digitalisering

1. Stärk ledningens och medarbetarnas **kompetens och förmåga** att ta långsiktigt ansvar för utvecklingen!
2. Skapa en **kultur** som främjar mod och kreativitet! Våga tänka om och tänka nytt!
3. Utgå från **behov**, jobba nära användarna och hämta hem nyttan!
4. Sänk trösklarna för att komma igång och **testa!**
5. Samverka och agera **koncerngemensamt** när det är avgörande för användarna och effektiviteten!
6. Dra nytta av marknadens innovationskraft och **partnerskap!**
7. Investera i **grundläggande förutsättningar** som möjliggör! Ta informationssäkerheten på allvar!
8. **Omvärldsbevaka** och lär nytt!
9. **Kraftsamla** centralt kring digitalisering och skapa beslutsförmåga!
10. Var öppen för förändring och **ha kul!**

The image shows a screenshot of a news article from the website Voister. The article is titled "Offentlig sektor har hamnat efter" (Public sector has lagged behind). The text below the title states: "Regeringens Digitaliseringsråd och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, arbetar med att få till ett Sverige i digital framkant. Åsa Zetterberg är centralt involverad i båda sammanhangen och hon har tankar om vad som krävs för en lyckad digitalisering, både på nationell och kommunal nivå." (The Government's Digitalization Council and Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, are working to get Sweden to the digital forefront. Åsa Zetterberg is centrally involved in both contexts and she has thoughts on what is required for a successful digitalization, both at the national and municipal level.) The article is dated 4 September 2017 and is categorized under "LEDARSKAP" (Opinion). A photo of Åsa Zetterberg, a woman with blonde hair wearing a dark blazer, is shown smiling. Below the photo is a caption: "Åsa Zetterberg, sektionschef på avdelning för digitalisering på SKL och med i Digitaliseringsrådet." (Åsa Zetterberg, section chief of the digitalization department at SKL and member of the Digitalization Council.)

DET ÄR NU DET HÄNDER
VI TÄNKER OM, VI STÄLLER OM, VI AGERAR NYTT
OFFENTLIG SEKTOR - SMARTARE VÄLFÄRD

TACK!

Hör gärna av er:

[Twitter@asazetterberg](https://twitter.com/asazetterberg)

asa.zetterberg@skl.se

asa@zetterberg.se

Vad har ni för behov av stöd?
Hur ser ni att SKL med sina bolag kan hjälpa er?